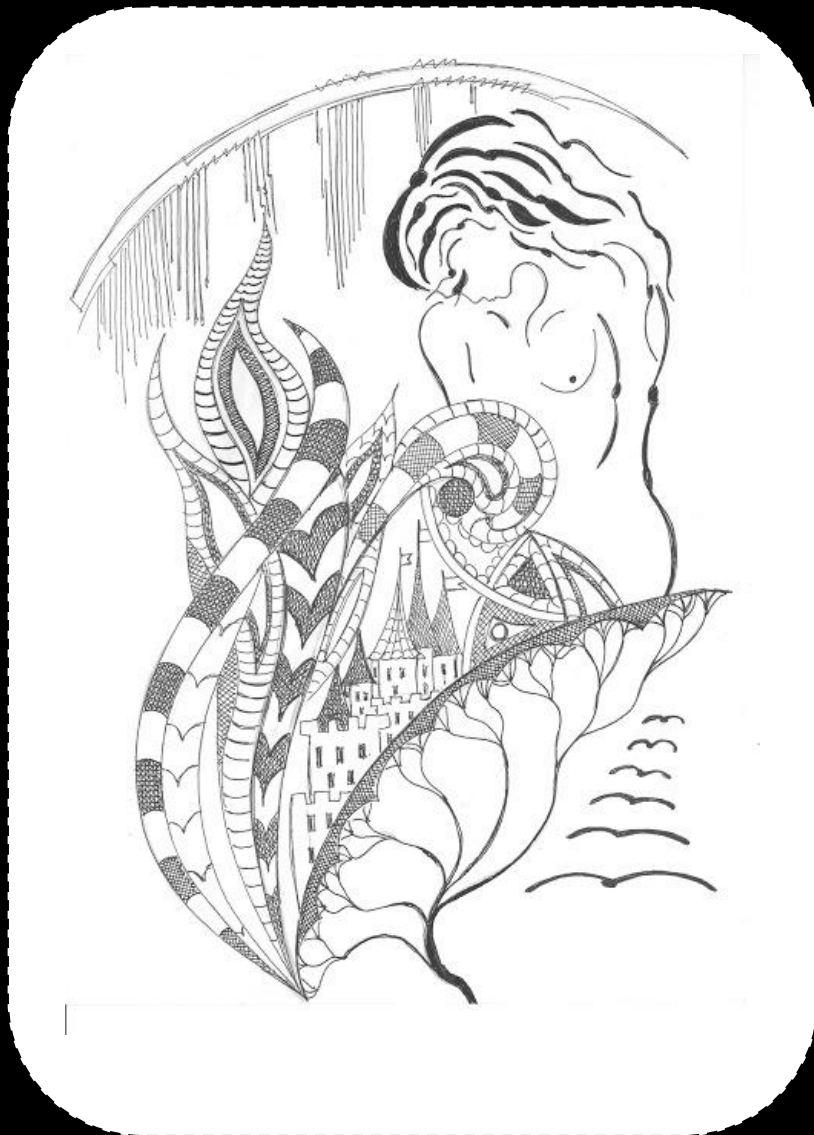


„Noi toți ne tragem din Mantaua lui Gogol” – F.M. Dostoievski

MANTAUA LUI GOGOL

Anul III – № 10-11 – aprilie – septembrie 2014



Din cuprins

- Avangarda ucraineană – Leo Butnariu
Studii literare – Cristian Mozoru
– Mihai Hafia Traista
Evenimente culturale – Claudia Minela
– Mihai Hafia Traista
Interviu (George Tei și Eduard Zalle) – C. Minela
Proză – Claudia Minela
– Nicolae Cornescian
– Ion Scorobete
– Corneliu Irod
– Cristina Timariu Saimanoff
– Iarema Bairak
Poezie – Ciprian Chirvasiu
– Adrian Suciuc
– Daniela Toma
– Marian Hotca
– Ion Scorobete
– Raluca Neagu
– Andrei Rareș Adam
– Emanuel Mihail Pătrășcioiu
– Cătălina Blotea
– Lileu Nicolae Popa
– Ina Florica Popa
– Nicolae Munteanu
– Valeriu DG Barbu
– Cristian Ghică
Microantologie de poezie albaneză
– Acad. Kofi Kycyku
Umor – Nicolai Dincă
– Nik Opriță
– Mihai Hafia Traista

*Revistă trimestrială de literatură, artă și cultură editată de:
Asociația Cultural Creștină a Ucrainenilor din România «Taras Șevcenko»*

ISSN 2248 – 1192
ISSN-L 2248 – 1192

Fondată în 2012 de scriitorul

MIHAI HAFIA TRAISTA

APARE LA BUCUREȘTI

AVANGARDA UCRAINEANĂ – AJUNGÂND DIN URMĂ CONTEMPORANEITATEA...

(Continuare din nr. 9)

Leo BUTNARU



Oleksandr SOROKA (1901–1941)

S-a născut în satul Barâșevka din regiunea Kiev. După terminarea unei școli speciale, a fost învățător. Din 1924 a funcționat la Editura ucraineană de Stat din Kiev. A mai studiat la Institutul de Planificare din Harkov și, literatura, la Universitatea din capitala Ucrainei. A fost redactor de reviste. În 1929 publică prima carte de versuri, în care sursele de inspirație țin de industrializare. A mai publicat volumele de poeme „Pe șine”, „Electroni”, „Viața în mișcare”, „Ciorchini”. A tradus din literatura rusă, armeană, bielorusă, calmucă, georgiană ș. a.

În iulie 1941 este arestat și învinuit că le-a indicat subalternilor săi să nu se orienteze spre „Cursul scurt de istorie a Partidului Bolșevic”, apoi este incriminat că a făcut parte dintr-o organizație naționalistă ucraineană care, în activitatea sa, se orienta spre Germania fascistă, susținând politica de expansiune a lui Hitler și sperând într-un război dintre Germania și URSS.

Pe când era transportat din închisoarea din Harkov spre un lagăr din Irkutsk, încearcă să evadeze, dar este împușcat. În anul 1956 este reabilitat post-mortem.

RĂVAȘ CĂTRE SCRITORUL CARE A CĂZUT ÎN BOEMĂ

Tu ai ajuns
scriitor vestit
impertinent
profitor
și
carierist
și toate îți sună
a substantive seci –
domnule comunist.

Pentru tine activitățile sociale
nu sunt decât ficțiune.
Chiar dacă din buzunar
ți se zărește
carnetul de partid

tu nu faci ceea ce faci
decât pentru propria glorie
cea pentru muieri străine.

Noaptea ți le petreci
prin cafenele restaurante
căutând acolo
clipele de inspirație
dar ai și uitat
cum în boarfe zdrențăroase
nu prea demult
mai rățăceai
pe urmele porcilor
pe care-i pășteai prin vâlcele.

Îți amintești
plecam în doi
la școală
și ce fericit erai
când tatăl îți putea da
un ban pentru halva –
poate îți amintești cum
desculț și dezbrăcat
fugeai de acasă
la școală.

Acum
giugiuiești
prostitute
turnându-ți în gât
șampanie Arbau-Dyurso
uitând
că nu prea demult
în bluza mamei te înfofoleai
în tolbița cu cărți ducând
mămăligă și fasole.

Vai de capul tău!
Nu ești scriitor – ci
cameleon!
Și până astăzi
mama ta își ține viața
cu bucata de mălai
pe când tu
nu ești decât –
foxtrot și charleston
și drumul spre redacție
apoi spre restaurantul „IaR”.

Eu m-aș fi închinat
în fața geniului tău
pentru că nu e ușor să fii poet
poate că aș cădea în genunchi
în fața ta
fluturând din cap
dar înțelege odată:
tu ne-ai vândut drepturile pentru un pahar
ca legendarul Iuda
pe mitologicul Hristos.

(1928)

Pavlo TICINA (1891– 1967)



S-a născut în satul Piski, districtul Kozelețki, gubernia Cernigov. Tatăl era diacon și, concomitent, învățător de alfabetizare elementară. Primele clase le face la școala administrației locale. Părinții sunt sfătuiți să-și dea copilul în corul mănăstiresc, deoarece Pavlo avea o voce deosebită. Soluția reprezenta și o cale ca băiatul să-și poată continua studiile și părinții o acceptă.

Primele versuri le scrie începând cu anul 1906, influențat de creația lui Oleksandr Oles și Mikola Voroni. În 1907 absolvă școala duhovnicească, după care își continuă studiile la Seminarul din Cernigov. În 1912 debutează în revista „Buletinul literar-științific”. În 1913 este admis la Facultatea de Economie a Institutului de Cormerț din Kiev, pe care însă îl abandonează în 1917. Concomitent, este redactor la ziarul „Rada” și secretar tehnic al revistei „Lumea” (1913-1914), ajutor de dirijor la teatrul „Sadovski” (1916-1917). Apoi este șeful secției de poezie a „Buletinului de literatură și știință” (1918-1919), președinte al secțiilor editoriale din întreaga Ucraină, secretar literar la teatrul național. La hotarul dintre anii 1918-1919 apare prima sa carte de poeme, „Clarinete solare”, ca versiune „ucraineană” a trecerii de la simbolism la avangardism. Urmează cărțile „Ritmuri și octave” (1920), „În orchestra cosmică” (1921).

În anul 1923 se stabilește la Harkov, devenind membru al organizației literare „Gart”, din 1927 – membru VAPLITE (Asociația Scriitorilor Proletari), condusă de avangardistul Mikola Hviliovi. Este acuzat de naționalism burghez. Fiind nevoit să se retragă din viața publică și literară activă, „la vedere”, studiază limba armeană, începe să și-o însușească pe cea gruzină și unele limbi turcice, din care va traduce din creația marilor poeți.

În timpuri de teroare, când foarte mulți intelectuali ucraineni sunt întemnițați sau lichidați, Ticina capitulează în fața forței brute bolșevice, trecând pe versantul opus, al zeloșilor autori realiști-socialiști. În fine, nu a crezut nici în destalinizarea inițiată de Hrușciiov, rămânând un conservator tipic partinic sovietic. Din păcate.

PASTEL

II

Băut-a vin bun
Ziua de fier –
Înfloriți, pajiștilor! –
: eu merg – ziuă –
Pașteți, turmelor! –
: la dragostea mea – ziuă –
Legănați-vă, spicelor!
: Ziuă plină.
A băut vin bun
Ziua de fier.

III

Se clătina a flaute
Acolo, unde soarele-a apus.
Seara a venit în vârful degetelor.
A aprins stelele
Peste ierburi neguri așternut-a
Și, ducându-și degetul la buze, –
A adormit.
Se clătina a flaute
Acolo unde soarele-a apus.

IV

Învește-mă, învește:
Eu – sunt noaptea, bătrâna,
Bolnavă.
Demult trece prin vis
Șleaul meu negru.
Puneți ici mentă.
Freamă-te plopul.
Învește-mă, învește.
Eu sunt noaptea, bătrână.
Bolnavă.

(1917)

ÎN CATEDRALĂ

II

O cărăruie
Cântă peste oraș.
Sub umbrelă harbuzul
E cu gândul la soare.
Dincolo e clopotnița –
Imn verde.
Rămâneți, oamenilor,
Cu idoli voștri!
Florile soarelui ard...
– Leit strună-ncordată –
Duetul unor fluturi...
– Iar pe lăbuțe miere –
Romaniță? – Salut!
Iar ea, șoptit: bună ziua.
Și răsună pământul
Ca orga.

(1917)

CEAȚĂ ENARMONICĂ

Peste mlaștină tors lăptos...
Corbul negru s-a îngândurat.
Corbul vinețiu căzu pe gânduri.
Cu clonțul ochi a scos. Dumnezeu să știe cui.

Iar de la răsărit vin săbii mânioase.
Dintr-o dată corbul negru s-a avântat.
Corbul vinețiu sări ca ars.
Cu clonțul ochi a scos. Dumnezeu să știe cui.

(1918)

PLOAIE ENARMONICĂ

Iar pe apă-n mâinile cui
Se bagă viperele?... Somn. Până-n străfund.
Scos-a, suflat-a, aruncat-a grâu –
Și prins-au vrăbiile a sări-răsări.

– Fugi! – A șoptit spre maluri.
– Culcat!... – s-a legănat turița.
Micul nor pe pajiște și-a coborât
Poala cu gherghef.

(1918)

TEROARE

Ne adresăm iar evangheliilor, filozofilor, poeților.
Omul
care spuse: e păcat să ucizi! – spre dimineață
e cu capul găurit de glonte. Și la gunoiște
câinii îi rod din trup.

Dormi, mamă, nu te trezi!

Marea idee cere jertfe. Dar parcă oare jertfă să
însemne asta
când fiara devoră fiara?

–Nu te trezi, mamă...

Estetism dur! – Și când vei înceta tu să admiri
cadavrele cu beregata tăiată? –
Fiara devoră fiara.

Antistrofă

Aeroplanele și toate desăvârșirile tehnicii – la
ce bun toate dacă oamenii nu-și privesc unii altora
în ochi?

Nu întemnițați înrăiții: ei
Înșiși de temniță își sunt.
Universitățile, muzeele, bibliotecile
nu vor da ceea ce
ar putea să dea
căpruii
suri
albaștrii

(1920)

FORȚA SUPREMĂ

– Îmbracă-te pentru execuție! – strigă cineva
bătând în ușă.
M-am trezit. Vântul deschisese fereastra.
Cerul înverzea
Îmbunându-se. Iar peste întreg
orașul imens
cânta un pian...
Am înțeles – venise Paștele.

Antistrofă

Nicicând nu voi iubi o femeie
Care nu are
Auz muzical.
Mă închin nu însuși Spiritului – și nici Materiei.
De altfel: fără muzică socialismul nu-l vor putea
instaura
niciun fel de tunuri.

(1920)

CINE AR SPUNE

Ploaia a burnițat – asfaltul e cuprins de
febră
tifoidă...
Tânărul nuvelist: – nu vreau, nu pot să scriu!
Orașul apasă, viața enervează.
Eu tac. Undeva aproape-i o bombă...
– De e așa, știți, la sat.
La scaldat
la mers
prin rouă.
„Dă-n sabotor!” – am citit pe una dintre
placardele
în spatele cărora bătrânele
stau cu mâna întinsă. –

Antistrofă

Iarba crește, unde dorește. Vântul
aruncă
în băltoacă
ordinul de mobilizare. Lăptișor! –
plânge copilul,
unde mai pui că nu mai ai la suflet
nicio fărâmbă de pâine-

Cine ar spune: ce-o fi să fie aia
contrarevoluția?

(1920)

Duminica verde

Din curțile-i de aur
A ieșit Sfânta Duminică.
Tihnită. Tristă.
Nimic nu zboară, nimic nu cântă.
– Haidem, Doamne, păsărea prin lume!

MANTAUĂ LUI GOGOL

Chiar și fără glas – barem să cucuiești
Și Domnul dat-a pe lume cucul

– ca răs –
cumpărare pentru muzică
și chin
întâmplătoarei vârste a
înecatului –
Tristețe.

Duminica verde

LIU

Dorm – nu dorm. Voia cui o voiesc? Liu.
Și dintr-o dată cineva durduliu. Liuli-liu...
Cocoșii (fêreștrele) și inundație de bere verde (prin
geam) –
totul sună în O.
– Nu înțeleg. „Marcel Ettiene!
Marcel Ettiene!” –
Strigau cu stindardele. Acum e-n pământ. Spui
că – voi muri și eu?
Unde peste viața întreagă a lăstărit legato (sirena
uzinei). De-ajuns! Înseninează și destinul meu.
Liuli-liu...
Și doar păsările după geam:
trioli, trioli!
– Dar cu frumusețea cum rămâne? Cu nemurirea? –
Îmi amintesc
(e-aproape hazliu): un veac împreună cu tine! –
te-ai legat cu jurământ, iubito. –
Probabil oamenii doar în spirit sunt enarmonici.
De aici și
toate tragediile și dramele – sfârșitul înseamnă
consonanță.
– Treziți-vă! În oraș a intrat putere nouă!
Deschideți ochii („consonanță”).
Pe perete de la soare luminează dens
fereastra
ca un diez
de foc

Antistrofă

Încă și atunci când peste nesfârșite ape
pășunau
hergheliile vânturilor, –
încă și atunci când munții s-au cutremurat
pământul s-a crăpat
iar pe lunecătoarea, fășâitoarea, ascuțita ca sabia
iarbă
prinseră a se târi fel de fel de monștri –
norii, norii jucau fără griji în soare.
Tandre forme infantile! – Contururi delicate! –
cine
avea nevoie de ele?
Canibalul săturându-se cu carne crudă
le-a urmărit
îndelung

cu ochi neînțelegători
mirosea floarea
asemănătoare scaietelui.

(1920)

* * *

Pe culturile lumii a crescut din abundență iasca de
mai.
Toamnă. În orașe deja pe la patru –
felinare electrice.
Iar în sat cam la zece pași
(umbra păstorului)
mai are turma până-ajunge-acasă.
Dânșii își spuneau: poate-i bine să cumpărăm
vreo veche unealtă
cumva s-o trimitem la gunoiște și să plantăm
cultura
(trebuie doar să avem grijă de cap!) în caz că ea
va vorbi din nou
despre noi.
Iar frunzele cădeau. Și capul
nu se ținea pe umeri.
Atunci s-a și băgat la electricitate.
Am luat ceva cărămidă
și cam la fel muzică. Ne gândeam – să ne îngrădim
– dar
frunzele cădeau...
pe culturile lumii întregi a rodit din abundență iasca
de mai.

Antistrofă

Oameni maturi și pici de șapte ani.
Ah,
mărul-ncotro te cotilești.
Da. Poporul e pe toloacă, iar poeții la brazdă.
De-ajuns de-a te mai încrunta spre fabrici:
premergătorul
totdeauna
e mai puțin talentat decât mesia.

(1920)

* * *

Frunzele
Cad
Autumnală desfrunzire
Pe potecă, pe picior subțire
Vântul e-n pas de dans
Vântul
Pas mers
Vântul
A șters
Urma lui
Apollinaire
Acolo
Lângă arteziană
Tamburina-i mărunt tam-tam

Acolo-i fundal
De bostan
Tamburină – tam-tam-tină
Vântul
Zice
Obijdui-voi obijdui
Legăna-voi burjuul

(1921)

TRĂIM ÎN COMUNĂ*

Pe varză – fluturi galbeni, iar pe Nipru – albi.

Vele apasă piepturi, iar vâslele cu soarele se joacă,
în urma bărcilor luminează poteci lucitoare – și
doar cântul

pe ape: „Oh guli guli, găsculițelor, pe baltă”.

Pe varză – fluturi galbeni, iar pe Nipru – albi.

E din bărci pădurea-ntreagă, pădurea tăiată sau
întreagă. Orașul flămând va mânca ceva, dar totuși
va îngheța.

În acest caz: barem dați-le ceva truditelor!
Bandiții râd: de toate le vom da! Pe iarnă ne vom
duce la atamani și poate că pe toți vă vom zări.

O! Nu va fi să vedeți una ca asta! Nicum!

Oh guli guli, găsculițelor, pe baltă.

(1924)

* De ce nu ar putea fi considerat futurist acest poem al lui Pavlo Ticina? E drept, titlul, dar și textul, de la un punct încolo, sunt plasate pe poziție pre-realist socialistă, fiind dintre cele care ar anunța dezastruoasa „metodă” marxist-leninist. Și tot aici trebuie menționat că avangardismul poezilor ucraineni a fost mai „de stânga” decât cel rusesc, alți câțiva autori amestecând experimentul, radicalismul cu estetica, metafora fulminantă cu... comunismul ca ideologie, gri și necruțătoare. Necruțătoare și față de artă – secundo, precum față de om – primo. Și aici este deplin operațională și lămuritoare sintagma lui Ghenadi Ayghi avangarda și preajma (avangarda și respirul mărginaș al ei, zonele de interferență cu alte curente ale zilei, cu alte idei, dar și – din păcate – ideologiile...).

STUDII LITERARE

Cristian-Paul MOZORU

(Germania)



Rime în cununi de Sânzieni

Poezia rurală are, din vremuri străvechi, un drum bine construit în literatura națională. Trecând „prin” veșnica

și mult interpretată „Miorița”, marile nume ale literaturii române au parcurs, de asemenea, acest tărâm al versului, au *doinit* de-a lungul valurilor timpului și au realizat primele poteci ale literelor ce ne formează specificitatea în literatură universală.

Iosif Băcilă ... născut la Dalboșeț, Țara Almăjului ... Banat ... și cum altfel, când „... *Bănat numai în Căraș mai este!*” (1). Originar, așadar, dintr-o zonă cu puternic accent cultural – Banatul –, Iosif Băcilă își construiește drumul vieții călcând aceleași vechi poteci bătătorite de bănățenii de seamă de altădată, printre aceștia putând fi amintiți: Eftimie Murgu (Rudăria, astăzi Eftimie Murgu), Paul Iorgovici (Vărădia), Romulus Fabian

(Vărădia), Coriolan Drăgulescu (Vărădia), Virgil Birou (Ticvanu Mare), etc.

Prin devotamentul și dragostea față de cultura bănățeană ale lui Petru P. Ciurea și Constantin C. Falcă, pasiune exprimată în seria volumelor „*Cărășeni de neuitat*”, aceștia reușesc alcătuirea a nenumărate portrete a personalităților ce le-a dat de-a lungul timpurilor Banatul, printre care se găsește și parcursul cultural al profesorului Iosif Băcilă. Cu o activitate culturală notabilă, opera poetului/scriitorului de pe Valea Almăjului se constituie din numeroase volume proprii sau în colaborare, printre care: „*Afinitățile izvoarelor*” (1985), „*Lumina cântecului*” (1986), „*Poeme*” (1993), „*Poeme-Sânzieni*” (1997), „*Îndestulare cu dor*” (1997), „*Oglinzi în inima pietrei*” (2002), „*Drumul unei sărbători*” (2007), „*Dor mărturisit*” (2010), „*Răspântie peste veacuri - convorbiri*” (2011), volume îngrijite, precum „*Mai blânzi decât liniștea ochilor*” (2006), „*Eftimie Murgu (1805-1870). Erudiție și Faptă*” (2009), adăugându-se la acest întreg tablou o activitate literară consistentă reflectată în revista „*Almăjana*” a cărui fondator

este, o sumedenie de referințe critice și nenumărate premii și distincții culturale. (2)

Purtând în inimă și condei întregul frumos de care a fost înconjurat la naștere și în copilărie, Iosif Băcilă scrie cu natură și adieri de codru pe file de suflet. Invocând motive de atmosferă populară, legendar-populară, capabile de o arhitectură poetică desăvârșită, poezia lui Iosif Băcilă își revarsă melancolia până dincolo de matca în care și-a croit traiectoria. Păstrându-se, în același timp, în elementul său, acesta readuce în ochii celor care îi deschid cărțile întreaga tradiție ce ne definește ca entitate națională, ca popor și cultură de sine-stătătoare.

Autorul „poeme”-lor „sânziene”, al „dor”-ului „mărturisit”, optează, cum poate fi observat, în favoarea unui vers concis, rimat și bine încheșat, în favoarea formulelor oarecum ritualice, evitând în același timp izolarea versului în sensul că autorul nu aruncă la întâmplare doar rime și simple cuvinte, ci dimpotrivă, poezia aduce cu sine o întreagă descriere a unui gând sau a unei credințe, a unui sentiment sau a unei emoții, sau, poate chiar a unui fapt ori a unei trăiri care, odată, cândva, s-a întâpărit în sufletul autorului. Astfel, poezia semnată Iosif Băcilă devine o poezie motivațional-rurală dar, în același timp, și o poezie universală, Lucian Blaga făcând, despre poeziile de acest tip, următoarea observație: «*Un alt exemplu al înclinării spre nuanță ni-l oferă substanța lirică a poeziilor noastre populare, bogat înflorită cât vegetația unei lumi întregi. Stările cele mai des cântate și exprimate sunt, precum se știe: „dorul”, „jalea”, „urîtul”. Ori toate aceste stări, care alcătuiesc substanța celor mai multe poezii populare, sunt stări de „nuanță”. Niciunul din cuvintele dor, jale, urît, nu e traductibil în altă limbă. Ele denumesc stări sufletești românești.*» (3) Ca exemplu comparativ, pot fi amintite următoarele versuri din creațiile populare timpurii, „*Măi bădiță, bunule, / Sămăna-ți-aș numele, / Să samăn numele tău / Mestecat cu dor de-al meu. / Și din al tău să răsară / Floare mândră, floare rară, / Să răsar’ un rosmarin, / Din al meu un trandafir, etc.*” (4) sau „*Suflă vîntul, nu înceată, / Dorul mîndrii nu se gată. / Și din lună și din nor / Eu cetesc numai tot dor.*” (5), iar din creația lirică a lui Iosif Băcilă, mărturie stau versuri precum „- *Vântule, tu, dor ciudat, / Zariștea de-ai colindat, / De ce frunză m-ai legat? // - De frunza cuvântului, / Potecuța gândului, / Făgada pământului; // De frunza cuvântului ...*” (6) și, din același registru, „*Ca și dorul / înnoptat – / și durere, și păcat. // Ca și dorul / cel amar – / nealinat, iar și iar ...*” (7)

Este bine-cunoscut faptul că George Țărnea a fost supranumit *Poetul iubirii*, iar pe acest șirag al temelor romantice mai pot fi amintiți Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Lucian Blaga, Nichita Stănescu și mulți mulți alții. Adevărat este și când spunem că tema iubirii poate fi regăsită în aproape

orice scriere a unui scriitor și în aproape orice poem al unui poet, deoarece, chiar dacă acest sentiment este înfățișat sub diferite forme și îndreptat înspre orice obiect, ființă sau credință, tot iubire se numește. Astfel, indiferent dacă poezia lui Iosif Băcilă vizează sectorul iubirii față de natură și locurile natale, față de credință și legendă, față de tradiție și obicei, elemente în jurul cărora a copilărit și definit, versurile acestuia sunt dozate de melancolie și simțire, ceea ce integrează autorul în curentul romantismului contemporan. În același timp, deși de curent poetic autorul poate fi considerat un romantic, totuși post-modernismul în care se scaldă poezia acestuia se dovedește a fi unul de adâncime. Elementele lexicale utilizate, precum și simbolismul ascuns în arterele fiecărui poem inserat de-a lungul volumelor ce îi constituie opera, se dovedesc, după cum am văzut, a fi elemente romantice, iar puntea de legătura între romantism (prezent încă la scară largă) și post-modernismul actual o constituie talentul poetic cu care autorul a fost înzestrat, talent pe care acesta îl manifestă atât de-a lungul întregilor scrieri ce îi ies de sub creion, cât și în reușita cu care combină elementele celor două categorii reușind astfel o scriitură de amprentă personală.

Trebuie precizat faptul că poziționarea aparte a fiecărui element al universului rural face din acest complex un domeniu de cercetare extrem de vast. Pornind de la bocete, incantații și creații în vers, continuând cu legendele, basmele și alte scrieri populare de largă întindere și culminând cu cercetările și studiile dedicate acestui sector, ruralul își întinde granițele, sau, mai bine spus, își adâncește „ființa” până aproape de infinit. Poate este puțin exagerată această formulare, „până aproape de infinit”, însă nu trebuie omis faptul că orice domeniu este supus transformării neîncetate în timp și totodată noile descoperiri în acest domeniu aduc la lumină noi coordonate pe care cercetătorii construiesc noi ipoteze, noi viziuni. În același timp, nu poate fi niciodată știut cu exactitate dacă a fost descoperit absolut tot ce a îngropat sub straturi timpul, iar acest lips, acest incomplet, acest „poate niciodată fără răspuns”, lasă cu ușurință loc la deschiderea de noi drumuri, la formularea de noi întrebări.

Prin poezia sa, Iosif Băcilă nu își selectează cititorii, nu urmărește a-și construi un public-țintă, ci dimpotrivă, discursul poetic adoptat de autor se lărgește atât prin vastitatea de înțelesuri încărcată în fiecare cuvânt, în fiecare vers, cât și prin dorința autorului de a face cunoscute puterea creatoare și bogăția de sensuri cu care poezia rurală și-a câștigat locul în literatura națională, dar și dincolo de aceasta.

1) Birou, Virgil - „*Oameni și locuri din Căraș*”, ediție îngrijită și prefăcută de Nicolae Țirioi - Editura

Facla, Timișoara, 1982, p. 19

2) Ciurea, Petru P. / Falcă, Constantin C. - „Cărășeni de neuitat - Partea a XVI-a” - Editura Eurostampa, Timișoara, 2012, p. 13, cu mențiunea autorilor: «Informații preluate din: Dârțu, Constantin Toni - „Personalități române și faptele lor”, Ed. PIM, Iași, 2008 și C.V.-ul propriu»

3) Blaga, Lucian - „Trilogia culturii” - Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1944, pp. 287-288

4) Teculescu, H. - „Pe Mureș și pe Târnave” - Sighișoara, 1929; cf. Blaga, Lucian - „Trilogia culturii” - Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1944, p. 289

5) Teculescu, H. - „Pe Murăș și pe Târnave, Flori înrouate (Doine și strigături) culese de...” - Sighișoara, 1929, p. 145; în volumul Blaga, Lucian (antologator) - „Antologie de poezie populară”, ediție îngrijită de George Ivașcu, ediție ilustrată de Mișu Vulcănescu - Editura pentru Literatură, București, 1966, p. 179

6) Băcilă, Iosif - „Poeme-Sânziene” - Editura Timpul, Reșița, 1997, p. 16 (poemul „Hora”)

7) Băcilă, Iosif - „Dor mărturisit”, selecția textelor și ediție îngrijită de Florina-Maria Băcilă, cuvânt înainte („A trăi și a crea prin iubire”) de Constantin Teodorescu - Editura Excelsior Art, Timișoara, 2010, p. 84 (poemul „Poetul”)

Cristian-Paul Mozoru - cavalerul gândirii profunde și pline de înțeles

Mihai Hafia TRAISTA

Poetul francez Alphonse de Lamartine a spus că, „poezia este cea mai înaltă formă în care se poate întrupa gândul omului”. Iată, avem fericita ocazie de a vedea gândurile și emoțiile delicate, spiritualizate, ale tânărului poet Cristian-Paul Mozoru, într-un volum intitulat „La Porțile Timpului”.

Deși cartea de față este un volum de debut în poezie, autorul este un poet matur, care stăpânește foarte bine cuvântul, cea mai puternică forță din Univers și cea mai sigură armă cu care poate fi înarmat un cavaler al gândirii profunde și pline de înțeles cum este Cristian-Paul Mozoru, care, după ce a privit prin ochiul lui Ra deasupra Universului pentru a proteja, poate, pe cei dragi lui, plecați în veșnicie (reiese și din poezii dedicate în memoria tatălui său Paul-Gheorghe Mozoru și a unchiului său Aurel-Alexandru Mozoru), spune: „Am văzut viața anorganică / În întreaga ei ordine / Haosul ordonat al Lumii / A oprit această continuitate priveinică / Și a început să semene noi răspunsuri / La întrebările nepuse”.

Poezia lui Cristian-Paul Mozoru redă prin simbolurile mitologice întreaga esență a ființării umane pe acest pământ, până când trupul omului alege: „A se scâlda-n țărână / Ferit de-amara sare / A unei lumi fără moment / Când noi, în focul vieții, / Doar scrum am fost / Și fum îi vom rămâne ...”, astfel **Graalul** - „Vom apuca Graalul fiecare cu o mână / Și-l vom ciocni de Cer / Până ce Timpul se va deschide ...” - este vasul belșugului, vasul care conține elixirul nemuririi, sângele lui Christ, „Cel ce bea sângele meu are viață veșnică ...”, deoarece „El a pus în inima lor și veșnicia”, spune înțeleptul Ecclesiast; **Icarus** - „Jar noi îl vom imita pe Icar / Precum un râu de ceară ... / Precum un portret cu stâncă ...” - simbolizează îndrăzneala și cutezanța, dar și sfidarea regulilor universale ce atrag după sine pedeapsa; **Râul Rubicon** („Trecerea Rubiconului”) - „Cu pană de cenușă, drumurile / Început-au a se creiona / Lipsite de pașii rămași / Pierduți spre Rubicon” - înseamnă depășirea unui punct fără de întoarcere; **Pasărea Phoenix** - „Cu pană de Phoenix, cuvântul / Își caută literele / În reciful rătăcitelor priviri / Ale ultimei atingeri” - simbolizează depășirea eșecului prin renaștere din propria cenușă; **Cronos** (sau Saturn la romani) - „În mână cu clepsidra sacră / Pe însăși Cronos, de pe tron, sfida-voi / Și timp nepământean voi curge peste lume” - reprezintă în concepția grecilor, timpul care se scurge; „Tempus edax rerum” („Timpul care distruge totul”), scria Ovidiu. Cu alte cuvinte, tronul lui Cronos pe care vrea să-l sfideze poetul, simbolizează puterea timpului asupra lumii întregi, dar în același timp simbolizează și teama de a avea un succes la tron, de aceea el își înghite copiii. **Complexul** lui Cronos este invers față de cel al lui **Oedip** - „De urmele-mi vei pierde / La căpătâiul vieții / Sfat să vii a cere / Și timp să iei cu tine / Cât pentru o viață de Oedip” - simbolizează lupta inutilă pe care o duce omul, ființă slabă și vremelnică, împotriva destinului său care-l domină și îl strivește (în psihanaliza lui Freud, „complexul Oedip” simbolizează legătura erotică, inconștientă cu părintele de sex opus, care se dezvoltă încă din copilărie și provoacă sentimente de vinovăție și teamă în cadrul unei stări nevrotice); **Venus** - zeița dragostei, frumuseții și fertilității; **Olimpul** - muntele plin de lumină, lăcașul zeilor - „Din pieptul lui Olimp va scoate viață / În păr de Venus despletit / Pe calea-ți pașnică de ramur înflorit”; **Zeus** - tatăl zeilor și oamenilor, zeul cerului și fulgerelor; **Hades** - zeul Infernului, al lumii subpământene, împărăției umbrelor; **Tartarul** - cea mai joasă regiune a lumii, fiind atât de adânc sub pământ pe cât este pământul sub cer.

Toate acestea fac ca poezia lui Cristian-Paul Mozoru să-l ademenească pe cititor, să-l atragă în universul ei, care mai apoi îl va convinge sau nu.

Claudia MINELA

Poezie vie și Direcția 9



Sâmbătă, 10 mai, în Puzzle Club, Asociația Culturală „Direcția 9”, condusă de Adrian Suci, a lansat cea mai mare videotecă de poezie contemporană românească, o colecție care conține peste 70 de autori în recital. Seara debutează cu poetul George Floarea care lecturează din volumul său de versuri - „Cântec de leagăn pentru păpușa cu pleoape căzute”, publicat în anul 2013 la Editura Max Blecher.

„Noul meu volum de versuri apărut la Editura Karth, 2014 ... se axează pe realitate. Sunt practic autorul unui manifest... În principiu, poezia de azi nu e reală pentru că poeții sunt ușor pierduți în turnul lor de fildeș și au uitat să se apropie de cititor prin realitate și autentic”, afirmă George Asztalos, autorul volumului de

versuri „Infrarouge”. După ce ascultăm câteva creații selectate din volum, poetul încheie cu „poema somnambulă ”: „suntem niște somnoroși cu toții/umblăm visători în coșmare pe lună/și până să realizăm asta/ ne trezim că vine un somn atâta de prelung/ adânc/ de nici nu ne dăm seama”.

„Savanții nu mai au niciun dubiu, trăim într-un multivers”- citează din memorie Valeriu Mircea Popa făcând trecerea de la multiversul radical la noul univers al Mariei Dobrescu. Poetul prezintă succint, cu eleganță și admirație volumul „Gânduri în cușcă”, publicat la Editura Premier în 2013. Încheie citind câteva poezii apoi predă microfonul autoarei care lecturează din propriul volum.

Momentul următor ne este oferit de Lucian Vasilescu. Acesta persuadează publicul iubitor de poezie citind din volumul său „Țara mea, viața mea, dragostea mea”, publicat la Editura Rentrop & Straton 2014. Poezia de final a fost impresionantă, sensibilizând publicul prin temă și interpretarea remarcabilă.

După prezentarea celor patru volume de versuri urmează un maraton liric, recital susținut de poeții: Niu Herișanu, Adrian Pârnu, Aurel Sibiceanu, Dan Herciu, Ion Mureșan, Ioan Es. Pop, Adrian Suci, Valeriu Mircea Popa și Cristian Chirvasiu.

Seara de „Poezie vie” organizată de Asociația Culturală „Direcția 9” s-a încheiat cu un moment open stage oferit de poeții: Ion Toma Ionescu, Daniela Toma, Andrei Rareș Adam și Raluca Neagu.

Prima editie a Serilor Literare și a Colecției de carte Isis

**Colecția de carte Isis și Direcția 9
vă invită la o seară de Literatură și Muzică**

**duminică, 9 martie 2014
ora 18:30 în
Carousel Cafe
(Marcel Iancu nr.9)**



**Lansare de carte:
„Încă un adagio” - ROMIȚA MĂLINA CONSTANTIN**

LITERATURĂ:	MUZICĂ:
ANI BRADEA MARIAN DRAGOMIR IULIA MOISEI ADRIAN PÂRVU ADRIAN SUCIU	MIHAI NAPU NICU NICUȘOR RALUCA NEAGU și MIHAI MATEI

Claudia Minela și Partenerii




Colecția de carte Isis s-a născut din dorința de a păstra o parte din valorile autentice ale literaturii contemporane în forma originală, așa cum au fost concepute de către autori, fără matrițe, fără prejudecăți, fără granițe și reguli. Rămâne valabilă doar regula bunului simț.

Isis este zeița magiei și a vieții, sperăm să devină protectoarea cuvântului frumos, născut pentru o lume mai bună în care să nu existe întuneric, ură și invidie, ci doar lumină, iubire și pace.

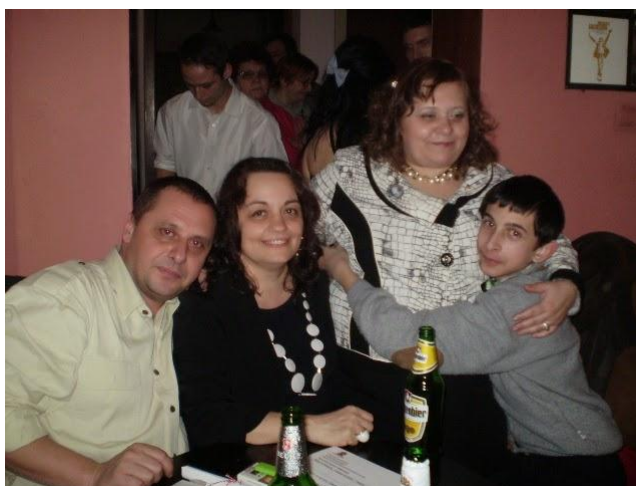
Prima carte din colecția Isis, volumul de versuri „Încă un adagio”, publicat la Editura Mantua lui Gogol, autor Romița Mălina Constantin este un debut auctorial și editorial. La realizarea ei s-a implicat o echipă întreagă: Larisa Traista (tehnoredactor), Robert Dumitru (grafică), Mircea Coroș (antet Isis – sculptură)etc. Cartea are în loc de prefață, un interviu - „De vorbă cu autorul”- care deoalează tainele omului din spatele cuvintelor. Primii treizeci de cumpărători au beneficiat de un CD cu poezii, în lectura Claudiei Minela.

Lansarea volumului de versuri - „Încă un adagio”- a fost găzduită de Carousel Café, un loc cochet, cald, primitiv, un loc unde modernul se împletește cu istoria și eleganța, un loc unde

MANTAUA LUI GOGOL

zâmbetele sunt la ele acasă iar gazdelor li se citește în ochi pasiunea pentru literatură și muzică. Angajații sunt tineri, promți și extrem de serviabili. Un asemenea loc nu poate decât să te determine să spui la final de seară: așa, da! voi reveni cu mare plăcere aici, unde mă simt ca acasă!

Lansarea s-a bucurat de prezența multor cititori și prieteni ai Mălinei Constantin. Momentul liric oferit de Direcția 9 a fost susținut de poeții: Ani Bradea, Marian Dragomir, Maria Dobrescu, Iulia Moisei, Adrian Pârnu și Adrian Suci. Publicul iubitor de poezie a răsplătit lecturile invitaților cu aplauze. Am remarcat versurile domnului Adrian Pârnu, scrise într-un registru special - amuzant, ironic, pamfletistic - versuri care, deși au păstrat forma fixă a sonetului, au reușit să lase în urmă desuetul tipic formei asachiene, aducând elemente moderne,



Adrian Suci, Claudia Minela și Mălina Constantin



Nicu Nicușor

ale doamnelor și domnișoarelor aflate în sală. La fel de apreciate au fost și melodiile ale căror versuri-manifest au reușit să transmită revolta împotriva nedreptăților sociale. Un asemenea text care a impresionat iubitorii de muzică prezenți la eveniment a fost și „Cerșetorul”, versuri Radu Pietreanu. Nici tinerii -Raluca Neagu (voce) și Mihai Matei (chitară)- nu s-au lăsat mai prejos, ei transmițând emoție, prin melodiile interpretate, alese din repertoriul Mălinei Manole. (Mihai Matei și Raluca Neagu)

judice. Adrian Pârnu a debutat cu volumul de versuri „Poetul, vărul și poporul”. Poeziile au fost lecturate din cel de-al doilea volum - „Amor cortese – ritmuri și rime trubadurice” - publicat în 2012 la Editura Tracus Arte.

Momentele muzicale ne-au fost dăruite de Nicu Nicușor, Mihai Napu, Raluca Neagu și Mihai Matei. Fiecare melodie a fost preluată de participanții la eveniment și trecută prin filtru propriu, astfel încât muzica s-a dovedit a fi sarea și piperul acelei seri, completând armonios momentele poetice. „Cât ești de frumoasă, Verbul a iubi, Fericirea miroase a tine” sunt doar câteva dintre melodiile cântate de Nicu Nicușor care au cucerit publicul. Memorabilă a fost interpretarea pieselor alese din repertoriul Mariei Tănase. Nicu Nicușor ne-a îndemnat să ținem aproape de suflet folclorul românesc și să nu-l uităm. Mihai Napu, un

mesager al iubirii, a cucerit cu vocea lui sufletele sensibile

Ibovnice cu ochi de Maramureș



Regizorul Ioan Nicu Popa (PIN)

Sâmbătă, 17 mai, ora 17:00, a avut loc la Teatrul Mignon din București spectacolul „Ibovnice cu ochi de Maramureș”, autor Mihai Hafia Traista, regia Nicu Ioan Popa, scenografia Adriana Elena Vâlcea. Primăria Municipiului Slatina, Școala Populară de Arte și Meserii Slatina, Centrul Cultural „Eugen Ionescu”, Asociația Culturală „Proart – Slatina 2010”, au făcut posibilă realizarea spectacolului susținut de actorii: Nicolaie Tony Dincă, Dana Mitru, Remus Iordache, Luminița Mișu, Cristi Mihai Călătoru, Valerica Predescu.

Ibovnice cu ochi de Maramureș, o comedie savuroasă, ironizează câteva aspecte imorale ale societății românești din mediul rural, zona maramureșeană. Infidelitatea, ipocrizia, bârfa, scandalurile, compromisurile, sunt câteva moravuri, defecte, care stau la baza realizării unor tipologii umane.

MANTAUA LUI GOGOL

Astfel avem personajul Floarea, soție infidelă care își minte soțul, se vaită vecinei Iza că nu-și vede capul de atâta treabă, vecină cu a cărei soț, Lupu, are o legătură amoroasă. Jocul actriței este veridic până în momentul în care se prefăce că e bonavă. Interpretarea mi s-a părut a fi epatantă, exagerată spre finalul scenei.

Ionașcu, genul bărbatului care trage ponoase de pe urma oricărei situații se tocmește cu vecina Iza și Codru, pădurarul, ibovnicul acesteia, atunci când îi găsește într-o postură stânjenitoare – Codru ascuns sub pat, cu picioarele la vedere, detaliu care nu scapă vecinului profitor, acesta speculând orice moment pentru a trage foloase în schimbul tăcerii sale. Astfel se pricopsește cu o damigeană de pălincă făcută din prune bistrițene, patru care de lemne tăiate și ceasul din aur al pădurarului.

Mulțumit de captură merge acasă unde-l găsește pe Lupu, vecinul său, ibovnicul soției sale. De aici o serie de conflicte care precipită acțiunea comediei de moravuri.

Un personaj simpatic care a cucerit publicul este mătușa. Ea știe tot ce mișcă în sat și după ce află întreaga pățanie a ibovnicilor, dă sfaturi tinerei neveste despre cum ar trebui să procedeze ca să nu fie ținta bârfelor. Ea reproșează femeilor că nu știu să se ferească de gura lumii și se dă exemplu pe sine amintindu-și de vremea tinereții, când avea 3 sau chiar 4 ibovnici despre care lumea nu a aflat, nu a cârcotit pentru că era femeie deșteaptă, stăpână pe situație și vicleană.

Decorul, straietele, muzica, limbajul cu accent maramureșean, specific acelei zone, au întregit tabloul unui spectacol reușit, bine pus în scenă, un joc dinamic cu actori care au transmis intens mesajul piesei: „orice faptă are prețul său”, mesaj cu un caracter gnomice, persiflator, țintind ipocrizia societății din care facem parte.

Momentele de muzică folk oferite de Dan Vasilescu, câteva prezentări de carte au încheiat cu succes seara organizată de scriitorul Mihai Hafia Traista, seară răsplătită de către public cu aplauze.

Felicitări pentru reușită întregii echipe de teatru precum și autorului!

Mihai Hafia TRAISTA

Dialog cultural româno-ucrainean

„În ziua când România va fi ocupată de Taras Șevcenko și Ucraina de Mihai Eminescu, în ziua aceea «Cobzarul» și «Luceafărul» vor străbate braț la braț lumea în lung și-n lat și tot la braț vor urca în împărăția celor două limbi mateme, ucraineana și româna, iar Ucraina și România vor rămâne cele mai frumoase icoane în memoria umanității”

Ștefan TCACIUC



Marti, 10
iunie 2014, la
Andalivia Art
Club a avut

loc cea de-a treia ediție a „Cenaclului de urgență” moderată Daniela Toma și Ionuț Calotă, denumită „Dialog cultural româno-ucrainean” la care alături de binecunoscuții scriitori români au fost invitați și reprezentanții literaturii și culturii ucrainene din România: scriitoarea Silvia Zabarcencu, scriitorul Mihai Hafia Traista, deputatul Ivan Marocico, scriitorul Corneliu Irod

(vezi foto, de la stânga la dreapta) folkistul Dan Vasilescu (liderul trupei acum), studenți și membri ai comunității ucrainene din București.

Reprezentatul ucrainenilor în Parlamentul României, deputatul Ivan Marocico, a vorbit despre ucrainenii din România, despre obiceiurile și tradițiile lor, despre școlile și bisericile ucrainene, iar la sfârșit a recitat câteva versuri din poezia *Testamentul* scrisă de poetul național al poporului ucrainean Taras Șevcenko. Cei trei scriitori au citit din propriile lor creații (poezie și proză), iar Dan Vasilescu pe lângă cântecele compuse pe versurile proprii și un cântec pe versurile lui Mihai Hafia Traista, *Imn pentru Maramureș*, a cântat și un cântec în limba ucraineană.



Claudia MINELA**Interviu cu George Tei**

„Trăiesc Poezia până la contopirea cu ea”

„Sunt un om obișnuit ce și-a depășit condiția socială... Scriu poezie pentru poezie... Această stare poate fi observată în majoritatea versurilor mele... Trăiesc Poezia până la contopirea cu ea... Se spune că nu ești împlinit dacă nu ai o familie, o casă, un copil și nu ai sădit un pom... Mă simt împlinit prin faptul de a fi Om, în primul rând. Sunt tatăl a patru copii și bunicul a opt nepoți. Am o casă, am sădit un tei și un brad în fața ferestrei mele... Am început să scriu poezie din anul 1983, după ce am fost operat de menisc...”

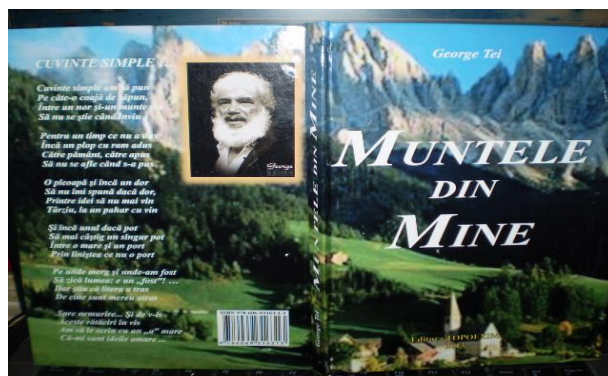
Așa se prezintă omul George Tei. Despre el și opera sa evită să vorbească, îndemnându-ne să-l citim: „Urmați-mă prin versuri./ Să nu vă pierdeți firea/ Și prindeți armăsarul ce calcă-n fața voastră!”. Poetul George Tei este un perfecționist din punct de vedere tehnic, lirica lui sabotând încercările mai tinerilor săi colegi de a ține pasul cu prozodia. Sunt foarte puțini scriitorii ce reușesc o asemenea performanță pentru că nu e ușor să respecti canoanele rondelului și ale sonetului. Am avut deosebită plăcere să-l cunosc personal la o lansare de carte, la Biblioteca Metropolitană. Am lecturat volumul său de versuri - „Niciodată cuvintele”, un volum care te poartă în universul nemărginit al cuvintelor frumoase, încondeiate de o lirică maiestooasă din punct de vedere al limbajului artistic. Am găsit poezii scrise în formă fixă, pe care le-am citit cu plăcere, regăsindu-mă când în singurătatea omului neînțeles de semenii săi, când în ipostaza îndrăgostitului de natură sau în filosofia de viață a omului înțelept care a gustat din toate cele vrute sau nevrute ale trăirii. Surpriza mare a fost aceea de a descoperi poezia scrisă în vers alb, și nu așa scrisă aleatoriu, ci cu o concizie și un rafinament filosofic demne de invidiat. George Tei debutează la o vârstă destul de înaintată, 49 de ani. I-a avut ca mentori pe Valentin Deșliu și Nicolae V. Coban. Primul volum de versuri apărut - "Fratele meu geamăn" – rondeluri, editura Uranus, prefăcută de Acad. Alexandru BALACI, apare și în ediție bibliofilă. Publică poezie în majoritatea revistelor literare: România Literară, Literatorul, Luceafărul, Orizont, Tomis, Tribuna. Alte volume publicate: Lasă-mi dragostea!, nu CER să mă iubiți, Anna Perenna, Marsupiul îngerilor, Miza pe 1, Muntele din mine – Editura Topoexim, 2013.

Claudia Minela - Ai avut ca mentori pe Valentin Deșliu și Nicolae V. Coban. Care au fost sfaturile importante ce au dus la evoluția poeziei tale?

George Tei – Sfaturile pe care mi le-au dat acești OAMENI au fost la îndemâna fiecărui începător în ale poeziei: “Nu te grăbi să pui orice trăsnaie pe hârtie”, “scrie numai atunci când simți că te sufoci dacă nu scrii”, “nu te grăbi să scrii cât mai multe poezii, importantă este valoarea versurilor”, “nu te lua după “moda literară”, “nu fii infatuat”, “dacă ți se laudă sau dacă ți se critică poezia, fă un pas înapoi și cugetă. Prietenii, în general, te laudă pentru a nu te depărta de ei, dușmanii fac lucrul acesta pentru a nu le sta în cale”, “fii conștient de valoarea scrierilor tale și, când vei ajunge să îți găsești echilibrul, să nu te mai temi de ceva” etc...

C.M. - Ai fost membru al mai multor cenacluri literare unde ai întâlnit scriitori de seamă. Erau prolifici, la nivel creativ, întâlnirile cu alți scriitori? Cum se desfășura o asemenea ședință?

GT - În primul rând știam să ascult... La cenaclul literar unde am apărut pentru prima dată în luna aprilie, anul 1984, o ședință de cenaclu se desfășura în felul următor: la începutul ședinței se făcea o introducere cu ce se va face în ziua respectivă. Apoi citeau doi membri ai cenaclului. Luam o scurtă pauză după care se trecea la discuții despre ce a fost prezentat mai înainte. Erau discuții sincere și la obiect, nu ni se dădea voie să vorbim decât pe text. În finalul ședinței, ca întotdeauna de când am apărut în acel cenaclu literar, “Camil Petrescu”, eram pus să-mi citesc ultimele creații. Erau urmărite poeziile mele. La un moment dat, domnul Valentin Deșliu, iertați-mi lipsa modestiei, a spus: “La fiecare ședință de cenaclu mă aștept să te plafonezi, dar de fiecare dată mă uimești cu noutatea creației poetice”. Aș avea multe de spus, dar le voi scrie într-o carte autobiografică. Așa i-am întâlnit în diverse ședințe de cenaclu, în drumul meu către Poezie pe câțiva dintre scriitorii mari ai literaturii noastre: Cezar Ivănescu, Ion Băieșu, Lucian Avramescu, Fănuș Neagu, Dan Tărchilă, Horia Alexandrescu, Ion Gheorghe, Ioan Tecșa, Nicolae Breban... Cu criticul literar Ioan Bogdan Lefter organizam mese rotunde la cenaclul literar Tudor Vianu condus de regretatul scriitor, avocatul Dinu Roco. ...În anul 1985 am făcut parte din “trupa” ce a înființat un nou cenaclu literar la Casa de Cultură “Mihai Eminescu”, de pe strada cu același nume. Erau Florin Iaru, Varujan Vosganian, Mircea Nedelciu, Paul Ghițiu, Adrian Socaciu, Mircea Cărtărescu, Ioan Iacob... Au venit mai târziu Mihai Gălățanu și tânărul, liceean pe atunci, Dan Mircea Cipariu... “Intrând” târziu în viața literară a capitalei, a trebuit să mă fac cunoscut printre cei ce scriau. Nu mi-a plăcut să stau în primul rând. Am fost și am rămas un timid. Îmi ridicam gulerul hainei sau al șubei (depinde în ce anotimp ne aflăm) și ascultam aproape tot ce se spunea. Practic, nu ne învățau cum se scrie poezia. Fiecare își are starea sa, ideile sale...



MANTAUĂ LUI GOGOL

C.M. – Ești părinte și implicit bunic. Ai opt nepoți, ești bogat. Moștenește vreunul din ei talentul bunicului? Le-ai dezvoltat cultul pentru cuvântul liră?

G.T. – Eu mi-am descoperit această atracție către poezie abia în anul 1983, după operația la meniscul genunchiului drept. Dacă mă opera la genunchiul piciorului stâng, probabil că scriam proză... Încă nu îmi dau seama dacă îmi va urma vreun nepot această pasiune. Un nepot, Claudiu, își scrie singur textele pentru muzica hip-hop pe care o cântă. Este la început. Aștept să îi apară un CD. Prin asta am vrut să spun că fiecare nepot “se va descoperi” pe sine când va dori Dumnezeu.

C.M. – De ce ai simțit nevoia să apelezi la un pseudonim? Care este numele tău real?

G.T. – Revin la momentul apariției mele în cenaclul “Camil Petrescu”. M-am prezentat cu numele meu real, Ion Gheorghe. Câteva ședințe m-au lăsat “să-mi port” numele. Apoi, posibil să fi văzut că nu glumesc cu poezia, domnii Valentin Deșliu și Nicolae V. Coban m-au atenționat că trebuie să-mi găsesc un pseudonim literar. Mi-am prescurtat prenumele și am preluat numele cartierului în care m-am născut, TEI. Așa am devenit George Tei...

C.M. – „Marsupiul îngerilor”... de ce ai ales acest titlu? Trebuie să dezvălui cititorilor faptul că „Marsupiul îngerilor” reprezintă un grupaj de poezii acrostih. Am descoperit în poezia „Îndemn”, acrostihul – Eusebiu Ștefănescu. De ce ai ales numele actorului?

G.T. – Nu numai domniei sale i-am dedicat o poezie în acrostih. Mai sunt poezii dedicate Cristinei Deleanu, Eugen Cristea, Sorin Gheorghiu, Valentin Uritescu... Atât am putut face pentru acești Oameni ce au fost cu mine la fiecare lansare de carte. M-au ajutat, de la începutul apariției mele în librării cu carte tipărită, mai mulți actori de renume: Silviu Stănculescu (primul actor, OMUL pe care l-am cunoscut în “parohia” lui Tudor Arghezi de la “Mărțișor”). Apoi i-am cunoscut pe Cristina Deleanu și Eugen Cristea cu care ne mai întâlnim, eu și prozatorul Cornel Păunescu, “la un pahar de vorbă”. Pe urmă m-am împrietenit cu Alexandru Pop (alias Văru’ Săndel), Dan Tudor, Valentin Uritescu, Sorin Gheorghiu, Petre Moraru, Maria Ploae. Înainte să treacă “dincolo” urma să mă ajute cu vocea sa, la o lansare de carte, regretatul Florian Pitiș. Sunt atrași de poezia mea! Tuturor le mulțumesc, regretându-i pe cei dispăruți și plecându-mă în fața acelor care sunt și azi alături de mine cu ocazia lansărilor de carte pe care le am.

C.M. – Omul George Tei, altruist din fire, se bucură de succesul mai tinerilor săi colegi, îi sprijină și îi promovează în diverse cercuri literare. Am remarcat faptul că îți place în mod special poezia tinerei Luminița Amarie care și-a lansat de curând volumul de versuri „Chintesența de a fi”. Vorbește-ne puțin despre poetă și versul ei. Crezi că merită ca tinerii să fie susținuți?

G.T. – Să încep cu sfârșitul... Pe Luminița Amarie am cunoscut-o pe internet. Îi citeam versurile, îi mai făceam câteva observații pe care nu știu dacă le lua în seamă. Simțeam că poate scrie mai bine. Când a venit la București să își lanseze o carte la librăria “Mihail Sadoveanu” i-am dăruit antologia mea “Niciodată Cuvintele”. Bineînțeles, m-a onorat, dându-mi volumul ei de poezii. De atunci, chiar ea mi-a spus că “vede” altfel poezia. A început să scrie o poezie mult mai profundă, s-a maturizat! Consider că poezia Luminiței Amarie este mai valoroasă decât poezia Anei Blandiana din tinerețe... Pot certifica de pe acum că Luminița Amarie va schimba valorile în anii ce vor urma... Trecând la prima parte a întrebării, mă dedic poeziilor pe care îi simt că au ce spune în poezie. Voi face același lucru și în continuare cu acei tineri care vor să rămână în Poezie! Sunt mulți tineri care se cred deja genii, dar scriu atât de miserabil... Spun despre poezii ce scriu în vers classic că ei au venit cu un suflu nou... Să citească mai întâi “Istoria literaturii americane”... Vor fi dezamăgiți constatând că de prin secolul XVIII în poezia americană se spuneau despre chiuvete, țevi, robinete și alte produse finite...

C.M. – Acum revin la un subiect drag mie, poezia liberă, scrisă în vers alb. Tu păstrezi muzicalitatea formei fixe și în poezia liberă, nu știu cum reușești, este un fenomen neobișnuit. Te felicit! E o încântare să descoperi tainele de dincolo de cuvinte. Mai are șanse poezia să fie citită în zilele noastre? Sunt mai mulți scriitori decât cititori. Cum îți explici acest fenomen anormal?

G.T. – Că sunt mai mulți scriitori decât cititori nu e rău! Pe cititori îi putem atrage prin creațiile noastre. Cu 30, 40, 50 de ani în urmă îi vedeai și pe copiii mai mari citind câte o carte. Acuma, dacă poeziile sau prozele unora conțin vulgarități, cine să mai citească? Acești “poeti”, “prozatori” au îndepărtat cititorul. Strigător la cer este și faptul că tocmai aceștia sunt mediatizați, deși fiecare post de radio sau televiziune se declară împotriva acestor creații. Ce să mai înțelegi? Eu am dat mailuri către diverse posturi de televiziune, radio... Dacă nu ai bani să-i “atenționezi”, nu îi vei vedea la o lansare de carte a lui George Tei! Asta e! Mă bucur că îmi sunt aproape prietenii...

C.M. – Ion Caraion spunea în jurnalul său despre literatură și contraliteratură că „un scriitor se face într-o viață... un scriitor trebuie să răspundă și să creeze cu conștiința răspunderii pentru toți oamenii tuturor timpurilor. Mereu. Și în viață și după ce moare... Scriitorul nu-și aparține sieși... o țară fără scriitori e un deșert fără apă.” Ce crezi despre aceste afirmații?

G.T. – Ce pot spune? Cum să îl contrazic? “Adevăr grăit-al!”... Dar așa spune că un prozator “se face într-o viață”... La poet este Harul! Ți l-a dat Dumnezeu sau nu ți l-a dat! Referitor la răspunderea cu conștiința

în fața tuturor oamenilor, așa gândesc și eu. Aș adăuga că în primul rând trebuie să fii răspunzător în fața hârtiei pe care o ai în față!

C.M. - Este poezia oglinda celui care o scrie? Poți cunoaște un om citindu-i poezia?

G. T. - Nu este o regulă! Unele poete scriu mai "bărbătește" decât poezii. Bănuiai că George Tei are numai 10 clase dacă nu ți-aș fi spus?

C. M. - Mulțumesc pentru timpul acordat acestui interviu. Aș dori ca în încheiere să le dai un sfat tinerilor la început de drum în poezie.

G. T. - Și eu vă mulțumesc pentru răbdarea de care ați dat dovadă! Un sfat dat tinerilor? Prieteni, luați-vă în serios Harul! Veți răspunde pentru poezia ce va rămâne necitită!

Interviu cu Eduard Zalle

S-a născut la 06 iulie 1961 în orașul Giurgiu. A absolvit Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza”, promoția 1980, și primul an al Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, secția de Marină Civilă, facultatea de Navigație, nedorind să-și termine studiile. Dar a urmat un curs de ofițer radiotelegrafist (radiocomunicații marine) și, în 1984, se angajează la compania de foraj marin „Petromar” din localitate.

Este autorul a șase volume de versuri, membru al cenaclului literar „Literatorul” din București; coordonator al cenaclului literar „Dincolo de cuvinte” al liceului teoretic „Ovidius” din Constanța, președinte al cenaclului literar „Astra Șagunistă” al Universității „Andrei Șaguna” din Constanța. Din 2009 este inclus în enciclopedia personalităților „Whos Who în România”.

Claudia Mînela: De unde ai moștenit pasiunea pentru literatură? Îți amintești care a fost primul poet care te-a impresionat? De ce?

Eduard Zalle: De la bunica mea (din partea mamei), Pompeia. Ea este ființa care ne-a crescut pe mine și fratele meu mai mic, Daniel și căreia, cel puțin, eu îi datorez enorm. Pe la șapte ani am citit *Print și cerșetor* de Mark Twain, carte pe care ea mi-a pus-o în mână și uite-așa am pornit a mă îndrăgosti de literatură. Dar înainte de a merge la școală, tatăl meu, care este un mare iubitor al lui George Topârceanu, m-a învățat poezia *Primăvara* a ilustrului poet și am știut-o pe de rost multă vreme. Apoi, tot în perioada aceea, impresionat de Munții Dobrogei, atât cât a mai rămas din ei, am scris prima mea poezie, un catren închinat acestor înălțimi. O joacă pe măsura vârstei, dar o joacă serioasă. Mai târziu, în primii ani de liceu, am descoperit cu mare bucurie literatura românească, iar primul poet care m-a marcat și m-a influențat, a fost George Bacovia. De ce? Nu știu să spun. Era altceva decât citisem până atunci. Acum, iată-mă bolnav de simbolism și nu m-am vindecat! Nici nu vreau... Paradoxal sau nu, ca și Bacovia, tot pe șapte ani am vizitat *Mausoleul Eroilor de la Mărășești*. Nu vrei să știi cât de răvășit și de impresionat am ieșit din clădire...

CM: O altă pasiune de-a ta este muzica. Îmi mărturiseai, când mi-ai dăruit volumul de versuri „Frământările înțeleptului vrăjitor” și „Cântece de iarmaroc” - album de poezie și muzică folk, Constanța, noiembrie 2012, că ai prieteni folkiști apreciați în lumea muzicii. Tu ești și textierul câtorva dintre piesele lor. Vorbește-ne te rog despre relația ta cu ei.

EZ: Tot în copilăria și în adolescența mea trebuie să ne băgăm nasul și vom afla că de atunci am descoperit muzica rock, legendarele trupe Phoenix, Led Zeppelin, Deep Purple, The Rolling Stones, The Beatles, Pink Floyd și multe, multe altele care m-au atras ca niște magneți uriași! Am mulți prieteni din lumea muzicii rock și folk, prietenii construite pe relația indisolubilă dintre poezie și muzică, desigur, dar nu numai. Să-i numim (sper să nu uit pe nimeni): Daniel Iancu, Adrian Stavian, Ionuț (John) Micu, Cristi Țențu, Cătălin Ștefănescu, Mariana Butnaru, Walter Ghicolescu, Cezar Petrovici, Vali Petcu, trupa Poze cu Sunet, Lică Apostol Ștamate, Maria Gheorghiu, Zoia Alecu, Vasile Șeicar, Nicu Alifantis, Ioan Gyuri Pascu, Marius (Make) Matache, Ovidiu Mihăilescu, trupa Cargo, Ovidiu Kempes Ioncu, Alin Achim, Dinu Olărașu, Adrian Sărmășan, Leo Iorga. Dacă am uitat pe cineva îmi cer plecat scuze. Sunt onorat și mândru să-i am prieteni pe toți acești artiști, iar faptul că unii dintre ei au ales să-mi cante poeziile mă îndatorează. Sincer, întâi de toate, îi apreciez ca oameni. De altfel, un mare artist este și un caracter ales, nu se poate altfel, iar excepțiile nu fac decât să confirme regula, nu?

CM: Ești autorul a șase volume de versuri, ai apărut în reviste și în câteva antologii de poezie. Care au fost primele tale încercări în poezie?



EZ: Da, am șase volume de poezie, am apărut într-o antologie (tot cu poezii), un album audio cu poezii și cântece folk, o dramă și apariții în câteva publicații cu poezii și articole jurnalistice (anul acesta voi absolvi jurnalismul la *Universitatea Andrei Șaguna* din Constanța). Am spus deja care a fost prima mea încercare în ale scrisului. Însă prima mea poezie publicată este *Moarte de toamnă* și a apărut în 1977 în *Catarge la orizont*, revista liceului militar *Al. I. Cuza*, grație celor doi profesori de limba și literatura română, dascăli de excepție pe care i-am avut, d-na Lidia Ignat și d-nul Dan Jugănarul!

CM: Fiecare scriitor are un mentor care i-a fost model sau promotor. Ce ne spune poetul Eduard Zalle despre debutul său în poezie și despre persoana care i-a îndrumat pașii spre succes?

EZ: Pot spune, fără lipsă de modestie, că mentorii mei de peste timp sunt **George Bacovia**, Mihai Eminescu, Tudor Arghezi și William Shakespeare. În septembrie 2009 am publicat prima carte de versuri, *Poezii din vremurile vechi (1977-1990)*, la editura *Mihai Eminescu* din București și am fost foarte bine primit, în special de d-na Silvia Cîncă, pe atunci patroana editurii (scriitoare la rândul ei, pentru cine nu știe). Datorită dumneai l-am cunoscut pe regretatul poet Traian T. Coșovei. S-a întâmplat că el avea contract cu editura, eu nu aveam o prefață la cartea mea și, la sugestia d-nei Cîncă, volumul a ajuns la Traian, i-a plăcut și mi-a scris prefața (au urmat încă trei). Așa ne-am cunoscut și ne-am împrietenit. Pentru mine a fost ca un frate mai mare și nu-ți poți imagina cât de greu am primit vestea morții sale atât de premature!...

CM: Da, cu toții am regretat această pierdere. Mărturiseai că ești un admirator declarat al muzicii „Hippie”. Când a început și de ce admiri stilul Hippie?

EZ: Înapoi la copilărie și adolescență! Ce ne-am face fără ele? Mă repet, de cum am auzit primele acorduri rock am știut, am simțit că voi intra și eu în această lume mirifică! Trebuie să mai spun că sunt și un mare „consumator” de muzică clasică și un admirator statornic și declarat al genialului W. A. Mozart! Întorcându-mă la rock, adaug că pentru mine acest fenomen nu este doar o muzică fabuloasă, ci și o filozofie, un mod de viață. Eu țin mult la simboluri și la tradiții, de aceea și port cercei (printre altele). Afirm asta cu tot discernământul chiar dacă unora li s-ar părea că aș vrea să epatez. Cine mă cunoaște mai bine, știe că nu bat câmpii. De asemenea, la începutul anilor 2000, am și colaborat cu trupa constănțeană de rock, *Infra*. Am o vorbă: ia-mi apa, literatura și muzica, iar în două zile am murit! Mai spun că mi-aș fi dorit din tot sufletul să fi participat (ca spectator) la *Festivalul de la Woodstock* din 1968...

CM: Din păcate unele dorințe rămân doar vise. Să revenim la poezie. Obişnuim să ne plângem că românii nu mai citesc, dar nu ne întrebăm de ce și nici nu încercăm să facem ceva în acest sens. Ne mulțumim ca unul dintre noi să organizeze întâlniri literare unde citim, lansăm și ne aplaudăm între noi, obiceiuri care au devenit plictisitoare și care fac imposibilă promovarea literaturii în rândul cititorilor din afara cercului scriitoricesc. Care crezi că ar fi soluția pentru ca poezia să-și găsească mai mulți adepți?

EZ: Ei, acesta-i un punct nevralgic! Noi am mai vorbit despre subiectul cu pricina. Dacă scriitorii nu se vor apropia de cititori, de public, de cei care nu scriu, vor rămâne definitiv și irevocabil prizonierii propriilor *turnuri de fildeș* (în care unii s-au închis de bună voie), iar frustrarea asta ne va bântui mereu! Ce este artistul fără publicul său? NIMIC! Pentru cine scriem noi? Pentru OAMENI, fără ei suntem goi, la fel de goi precum foaia de hârtie pe care o ai în față pregătit să-ți așterni pe ea frântura de suflet pe care VREI SĂ O DĂRUIEȘTI LOR, OAMENILOR! Nu mă joc cu vorbele, crede-mă. Dar apropierea între scriitori și cititori trebuie să fie mult mai mare, aproape fizică, dacă pot spune așa. Care ar fi soluția pentru îndreptarea acestui neajuns? Simplu, întâlniri dese, cât mai dese între noi și oamenii care nu scriu, dar citesc sau ascultă. Întâlniri la care și publicul să participe activ, astfel încât, barierele dintre cele două grupuri să fie rupte. Spun asta pentru că mie mi s-a întâmplat un lucru la care nu m-aș fi așteptat, și anume: după ce am lansat prima carte, unii dintre prietenii mei, rudele sau cunoștințele mele au început să mă privească, ba chiar să se poarte cu mine de parcă dintr-o dată aș fi devenit un altul, în sensul bun al cuvântului. Mă priveau și îmi vorbeau cu un respect exagerat, cu un fel de admirație, de adorație cu care nu eram obișnuit, ca și cum eu aș fi fost urcat pe un pedestal foarte înalt, iar ei abia dacă îmi puteau atinge picioarele! Exagerez un pic, dar cam așa s-au petrecut lucrurile. Cred că această barieră falsă și nesuferită trebuie distrusă pentru totdeauna.

CM: Ești din Constanța, un oraș în care găsești mulți oameni de cultură. Există acolo manifestări literare? Dacă da, cum se desfășoară ele? Care este atmosfera evenimentelor respective?

EZ: Acum, mi-ai înfipt pumnalul între omoplați! Eu nu am participat la niciun cenaclu cu alți scriitori, nu am prieten niciun alt scriitor din Constanța, cu toate că sunt un tip ultra-sociabil! Ba chiar am avut câteva experiențe urâte cu oameni din sfera asta și de care nu vreau, nu-mi place și nu are rost să vorbesc acum. Cum știi, de peste trei ani conduc două cenacluri literare în oraș, la Liceul *Ovidius* și la *Universitatea Andrei Șaguna*. Întâlnirile cu elevii și studenții sunt foarte calde, atmosfera este de-a dreptul minunată, excelentă! Dar cam atât despre Constanța literară pe care o cunosc eu. Era să uit! Anul trecut am fost invitatul folkistului Cezar Petrovici la un cenaclu literar-muzical pe care l-a inițiat și îl conduce el, *File de Cenaclu*, unde au venit și scriitorii Eugen Doinaru și Lenuș Lungu, doi oameni de mare calitate, așa că lucrurile par să schimbe în bine.

CM: Am citit câteva referințe critice date de personalități din lumea literară și cea a teatrului. Unul dintre cei care au scris despre poezia ta este regretatul Traian T. Coșovei. Ce fel de om era poetul?

EZ: Cum am spus, Traian T. Coșovei mi-a fost ca un frate mai mare! Un poet remarcabil și intransigent și un om sincer, cald, apropiat, în ciuda măștii sale de „dur”, a aurei de nonconformist.

CM: Prin natura meseriei tale ai avut ocazia să rămâi într-o altă țară. De ce nu ai facut-o?

EZ: Asta-i bună! Vin din ce în ce mai mulți străini să se așeze și să trăiască în România și eu să fi plecat pe alte coclauri?! Și-apoi cum să mă mai lupt eu de peste mări și țări cu nemernicii, cu imbecilii, cu trădătorii de neam care ne fac viața grea și care ne vând pe doi bani? Sincer, singura țară în care poate că aș fi trăit și, slavă Domnului, am văzut peste 20, este Suedia. De ce Suedia? Vizitează-o și vei înțelege de ce acolo... Dar, până una-alta, deși sunt pe jumătate și german, eu rămân ROMÂN, nu știu, n-am fost învățat să fiu altceva decât ROMÂN! Cum altfel să mai fi fost prieten cu Eminescu, Bacovia, Arghezi sau Coșovei? Ori cum altfel, aș mai fi fost soțul mult iubit al nevastei mele dragi? Îmi poți spune, cum? Nu, nu îmi poți spune, nu poți avea o replică validă la întrebările astea, dragă Claudia...

CLAUDIA MINELA: Ești mulțumit de realizările tale de până acum? Te rog să spui un gând bun cititorilor revistei *Mantaua lui Gogol*. Îți mulțumesc.

EDUARD ZALE: Am terminat o nouă carte de poezii și i-am pus titlul *Poeme de aruncat la gunoi*. Un gând bun pentru cititorii revistei *Mantaua lui Gogol*? Dragii mei, citiți, citiți și iar citiți! Dacă veți și scrie, înseamnă că sunteți inconștienți. Glumesc... Dar... întâi și-ntâi, încercați să fiți fericiți pentru că numai voi puteți face asta. Nimeni altcineva nu vă poate oferi darul acesta unic! Nimeni... Cum un scriitor, nu mai știu care, spunea odată: „Oamenii nu fac greșeli, ci numai alegeri.” Voi încheia mulțumindu-ți ție, Claudia, pentru provocarea asta frumoasă sub formă de interviu și cu o simpatică urare a unui mult iubit prieten al meu, marele actor Eusebiu Ștefănescu: IUBINDU liniuță VĂ!



PROZĂ

Claudia MINELA



Pe furiș în luminiiș

Roberta se trezi cu greu. Deschise fereastra larg, lăsând lumina soarelui și aerul curat să pătrundă în cameră.

- Bună dimineața! salută somnoroasă florile din grădiniță.

Sări geamul și se duse în locul numai de ea știut, în spatele unui liliac bătrân, unde a sădit cu ani în urmă căpșuni. A cules câteva, le-a șters, s-a așezat turcește în iarbă și le-a mâncat una câte una, cu plăcere. De câte ori era senin și cald, îi plăcea să meargă în acel loc special, în care-și făcea ritualul. N-a scăpat ocazia nici de această dată. S-a ridicat, a întins mâinile, a închis ochii și a început să se învârtă încet, apoi mai repede, din ce în ce mai

BATE NASU'! (III)

(Roman)

repede, prinzând viteză ca un titirez. Se trânti pe burtă în trifoi trăind amețala plăcută a caruselului, joc inventat de ea, prin care își imagina că zboară în univers.

- Robertaaaa! Robertaaaaa!

- Vin mămico... acum, acum! Pupici pentru mămici! se răsfătă, întinzând boticul spre mama sa care-i făcu hatărul.

- Ptiiti, ce nervi îmi faci! spuse Mario băgându-și capul pe geamul de la bucătărie...

- Strigoiole... m-ai speriat! Ți-am spus să nu mai apari așa...!

- Da...o să bat clopotu' la biserică înainte. Ce mai aștepți? Du-te și îmbracă-te, e târziu! Ția ne așteaptă în marginea pădurii, iar tu ești în cămașă

de noapte.

- Taci, țăță!

Reveni în scurt timp, echipată de munte.

Ajunși la marginea pădurii își găsiră prietenii ciorovăindu-se. Toți și-i doreau în echipă pe Mario și pe Nelu, fiul pădurarului. Cei doi cunoșteau fiecare colțișor și fiecare potecă ascunsă de acolo.

- Nu vă mai certați! tragem bilete. Suntem patru perechi...1,1...2,2...

Se făcu liniște după extragere.

- Cine are doi? întrebă Ileana.

- Eu, răspunse Mihai alăturându-i-se.

Se formă prima echipă.

- Cine are șase? întrebă Roberta, privindu-și biletul.

Îi răspunse Nelu.

Ultima echipă- Mario și Diana.

Au hotărât să plece la interval de un minut între ei.

- Acum e rândul vostru! îi atenționează Roberta pe cei doi.

- Te iubesc! șopti el când ajunse în dreptul fetei.

- Start!

Privea tristă cum se pierd în hățișul des al pădurii. Îi venea să plângă.

- Vom ajunge primii! îl auzi strigând.

- S-o crezi tu Gogule! râse Nelu sigur pe el.

După un minut au pornit pe urmele celorlalți. La jumătate de oră au reușit să depășească primele două echipe.

- Uite-I și pe Mario!...Uuuuu...uu! suntem în urma voastră, strigă Nelu vesel.

- Uuuuu! și-acolo veți rămâneeeee!

Roberta dădea semne de oboseală, dar gândul că cei doi vor ajunge înaintea lor și că va trebui să-i care bagajele nesuferitei aleia, o ambițioasă și o făcu să meargă mai departe, ignorând drumul anevoios și rucsacul greu. În cele din urmă au reușit să-i depășească.

- Nu ne vede nimeni, acum mergem pe scurtătură.Trebuie să ne grăbim! Scurtătura asta o știu numai eu, de la tata, spuse mândru. Dă-mi rucsacul...văd că ai obosit! Să mergem!

Soarele se juca de-a v-ați ascunselea cu pădurea. Razele lui apăreau și dispăreau ca un semnal intermitent în noapte, al unui far bătrân, plictisit de timp și de mare. Era atâta liniște, încât se auzeau frunzele șoptind vântului vorbe de iubire, numai de ele știute.

- „Am legat copacii la ochi/ Cu-o basma verde/ Și le-am spus să mă găsească./ Și copacii m-au găsit imediat/ Cu un hohot de frunze./... Nu te mai ascundeeeee!,,strigă.

- Capro! exclamă iritat Nelu astupându-i gura! Vrei să mi-i aduci pe cap? Te-a găsit urlatul... Cu cine vorbești?

- Cu Sorescu... râse amuzată fata.

- Cine mai e și ăla?

- Cuscru după mama... un poet tontule...

- Așa- și? Ce-i cu asta? Te-a tâmpit de tot

Bucureștiul ăla... Și pe-acolo la fel faceți, mergeți pe stradă și strigați versuri? Șșșșt! A trecut pe aici...

- Cine, Sorescu? glumi fata.

- Mario...

- De unde ști?

- Uite! îi arată el urma proaspătă de adidas, lăsată pe o porțiune de pământ umed, unde nu pătrunsese încă soarele.

- Să-l ia naiba!... Acum mergi în urma mea... se îngustează poteca, iar în dreapta este o râpă. Mai avem cam zece minute de mers. Ce-a fost greu, a trecut. Oricum sunt înaintea noastră, nu-i mai ajungem... doar dacă s-au odihnit mai des decât noi. Nu-mi vine să cred că Diana a ținut pasul cu el.

- Nici mie. O urăsc!

- Șșșșșt! Taci! Îi aud...

- Eu n-aud nimic...

Nelu era obișnuit cu murmurul pădurii. Adesea colinda cu tatăl său potecile acesteia. Se îndreptară spre locul de unde venise zgomotul. Mări pasul. Roberta se ținea după el cu suflul la gură. Înaintau repede prin desiș, înlăturând cu greu crengile micilor arbuști ce le ieșeau în cale.

- I-am văzut, șopti Roberta, arătând spre locul unde-i zărise... Uite și luminișul!

Au luat-o la fugă. Mario se uită în spate și când îi descoperi, o prinse pe Diana de mână și o trase după el, forțând-o să alerge spre locul întâlnirii.

- Am ajuns primii! strigă de abia trăgându-și suflul.

Ea se agăță de gâtul lui bucuroasă, iar el o strânse în brațe, învărtind-o de câteva ori.

Roberta îi văzu și-l opri pe Nelu în dreptul unui tufiș. Nu dorea să-i dea satisfacții celeilalte surprinzându-i în acea postură. Dacă ar fi apărut în acel moment, ar fi câștigat, ținând cont de minutul avans avut înaintea lor.

- De ce te-ai oprit? întrebă Nelu nedumerit... Încă putem câștiga!

- Lasă-i pe ei! spuse fără chef, pierzându-și entuziasmul.

Privea în continuare cum Diana se bucură de victorie, sărutându-l, fără ca acesta să se opună. Scena o înfurie peste măsură.

- Nu te supăra pe el! Niciun băiat n-ar rezistat unui asemenea asalt de bucurie, încercă Nelu s-o liniștească, dar îl opri de la orice comentariu ochii ei, două fulgere înaintea furtunii.

- Îi așteptăm și pe ceilalți... spuse autoritară.

Nelu plecă în întâmpinarea lor lăsându-o singură.

Îi văzu întinzându-se pe pătură cu fața în sus. Mario privea cerul senin. Diana îi luă mână și începu să se joace, balansând-o ușor. El se răsuci spre ea și îi zâmbi.Tot ca într-o joacă îi atinse sânul, plimbând degetul mare într-o parte și-n alta, ca o mângâiere nevinovată. Nu-l respingea. Era apetisantă. Se apropie de el și-l sărută încurajându-l. Îi cuprinse sânul, apoi își coborî mâna ușor, pe mijloc, pe fesele ferme... le strânse și o lipi de el să-i simtă bărbăția stărnită. Roberta avea lacrimi în

ochi.

- Phiu... mor! o auzi pe Ileana în spatele ei răsufând greu.

Au ajuns și ceilalți, comentând precipitat traseul parcurs.

Mario se desprinsese brusc de lângă Diana care oftă dezamăgită.

- Noi am tras și un pui de somn, spuse întâmpinându-și prietenii cu un zâmbet larg.

Întinse mâinile spre Roberta pentru a o îmbrățișa. Aceasta îi trânti rucsacul în brațe zâmbindu-i sarcastic.

- Figuranto!

- Scuti că mă plecti...

Luminișul se umplu de voce bună- răsete și glume.

- Nelu, te rog să nu spui nimănui că i-am spionat... nu este frumos și ne facem de râs. Bine?

- Am înțeles, rămâne secretul nostru.

Ca din senin apăru lângă ei Mario.

- Ce puneți voi la cale aici?

- Nu-i treaba ta, i-o retează ea.

S-au apropiat de grup. Băieții se chinuiau să aprindă focul pentru grătar.

- Nelule, aprinde-l tu, îl îndemnă Mihai. Ăla a câștigat și e scutit de treabă, ce-i pasă ?

Mario nu-i auzi. Nu pricepea de ce este țâfnoasă Roberta. Se ținea tot timpul după ea încercând să-i intre în voie și să-i vorbească.

- Dacă știam că te superi că vom câștiga, vă lăsam să ne-o luați înainte...

- Nu știu de unde ai scos-o că sunt supărată... nu mă simt prea bine... probabil că am forțat piciorul de abia scos din ghips.

- Ai dreptate, nu m-am gândit la asta...

Vru să o sărute dar se izbi de refuzul ei categoric. Îl împinse.

- Iar mă respingi?

- Nu înțelegi că nu am chef? Lasă-mă!

- Iartă-mă, n-am vrut să te supăr. Du-te și stai liniștită! Fac eu treaba în locul tău și-ți car rucsacul la întoarcere. Oricum vreau să facem un popas numai noi doi, într-un loc special.

- Un popas? Noi doi?... se enervă... Hm!

- Da. Este locul unde mă refugiez de câte ori vreau să fiu singur. L-am numit Peștera piticului.

Era incitantă propunerea lui. Rămase pe gânduri.

- Acolo ai rămas și-n seara aceea, când te-a căutat tot satul, atunci când te-ai supărat că am decis să fac liceul la București?

- Da, acolo, spuse trist.

- Și de ce mi-l arăți tocmai acum, după atâta timp?

- Pentru că acum faci parte și tu din lumea mea specială...

Dacă n-ar fi asistat mai devreme la scena cu Diana, l-ar fi rugat să o ducă în momentul acela, acolo, în lumea lui. Și-ar fi dorit să stea îmbrățișată ore întregi, fără ca cineva să-i deranjeze.

- Aici erați? îi întrerupse câștigătoarea. Te căutau

fetele să le ajuți la frigăru... Noi doi vom face o plimbare, doar am învins! spuse trufașă, sfidând-o pe Roberta.

Îl agasau insistențele ei, dar totodată era contrariat de răceala celeilalte. Se ridică de pe buștean și se duse să întoarcă frigăruile. O bucățică de carne se desprinsese căzând pe grătar. O luă, ținând-o câteva clipe în dinți pentru a se răci.

- Vreau și eu un pic de la tine!... îndrăzni Diana.

Își apropie gura de a lui și mușcă un pic din carne, apoi îl sărută știind că este privită. El se panică uitându-se pierdut la Roberta care zâmbea, aparent liniștită.

- De ce n-ai așteptat să-ți dau altă bucată?

- Pentru că am poftit la bucățica ta, îi răspunse clipind des.

- Măi dragă... Nu te mai chinui să mă provoc... ești penibilă. Te-ai făcut de rahat. V-am lăsat să câștigați pentru că nu am vrut să vă întrerupem. Erați prea încinși, îi dădu peste nas Roberta.

- Scarfas, ai rupt-o-n fericire!... îl necăji Traian rânjind tâmp... să te vad ce faci acum...

- Ține-ți fleanca namilă! spuse printre dinți Mario. Ileana se apropie de Roberta.

- Cum ai rezistat să-i privești?

- Îmi va veni și mie rândul să-i răspund cu aceeași monedă...

Mario fierbea... Asta nu se va întâmpla niciodată,

- E gata masa! strigă Nelu.

Strânși în jurul grătarului, glumeau și mâncau cu poftă. Roberta dispăru puțin timp. Reveni ținând ceva în pumn. Ileana o văzu apropiindu-se discret de făruria Dianei care se ridicase să-și ia pâine.

- Iese răzbel, șopti amuzată tânăra întorcându-se către Traian.

- Ce porcărie cu pânzele de păianjen!... zise simandicoasă Diana înlăturând una cu dosul palmei...

- E un semn... se spune că rămâi fără păr, râse Ileana.

- Draci! draci! draci! izbucni scoasă din pepeni sclifosita.

Își puse mâna la gură și icnind dispăru în pădure.

- Ce-a fost asta?... diavoliță, ce i-ai făcut? o întrebă Mihai pe Roberta.

- Nimic, spuse cu un aer nevinovat ridicând din umeri.

Traian se apropie curios de porția Dianei și izbucni în râs.

- Ha, ha, ha... nu mai pot... mor frate! Specialitatea casei... frigăru cu garnitură de râme!...

Rădeau toți cu poftă, când, din tufiș, se năpusti asupra Robertei, Diana, spumegând de furie.

- Te omor cretino! Țărancă proastă... M-ai umplut de nervi... insipido!

Se încăierară sub privirile celorlalți care nu știau ce să facă. Abilă, Roberta se feri, cealaltă căzu fiind imediat imobilizată.

- Ce mai faci acum? o persiflă Roberta stând

deasupra ei...

- Dă-te jos de pe mine că mă sufoci!... strigă neputincioasă.

- Dacă-ar fi fost el în locul meu, ți-ar fi plăcut... cățea! M-ai mușcat... și în clipa următoare îi proiectă doi pumni direct în față. Ar fi urmat o avalanșă dacă Mario și Mihai nu le-ar fi despărțit, știind de ce era în stare Roberta.

- Noi doi plecăm acum! spuse nervos Mario trăgând-o după el.

Au mers prin pădure tăcuți. Ei îi era teamă de ceea ce se putea întâmpla. Nu-l mai recunoștea pe Mario, nu se mai recunoștea nici pe ea însăși. Se abătura din drum apucând pe o potecă ce ducea către o stâncă înconjurată de copaci. Îndepărtă câteva crengi și plante agățătoare care descopereau intrarea într-o mică peșteră. O trase după el înăuntru. Era beznă. Îi simți respirația caldă, apoi buzele lipindu-se ușor de ale ei. Tremura de plăcere, tremura de teamă... tremura... nici ea nu știa de ce.

- Ți-e frig?

- Nu.

- Atunci de ce tremuri? o întrebă în șoaptă parcă dorind să nu spulbere acel moment.

- Promite-mi că n-ai să-mi faci nimic rău...

- Cum ar fi?!

Aprinse o lumânare. Roberta se uită în jur curioasă. Pe jos era împrăștiat mult fân peste care erau așternute preșuri noi. Într-un colț improvisase o măsuță din două lădițe de plastic, deasupra cărora stăteau aranjate cu grijă un castron, o cană, două tacâmuri și o fotografie cu ei doi la Balul Bobocilor.

- Cum ar fi?

- Promite-mi că n-ai să profiți de mine...

Mario izbi o cană de pereții peșterii.

- Ești nebună! nu mi-a trecut niciodată prin cap așa ceva... Și nu-ți promit... jur că n-am să mă ating de tine, decât atunci când vei fi pregătită. Ai înțeles? Să fie clar...

Roberta se așeză sprijinindu-se de mormanul de rufe. Îi era frig. El luă o pătură, o înveli și i se alătură încercuind-o cu brațele. Puse capul pe umărul ei și adormi. Ea îl privea cu dragoste. Un clocot de dorință îi chinuia ființa. Își imagina iubindu-l, acoperindu-i corpul gol cu al său și sărutându-l cu pasiune, pierzându-se unul în brațele celuilalt, iubind fiecare părticică din el... Imaginea aceasta se suprapuse cu cea a mângâierilor lui, pe trupurile Anei și Dianei. Plângea. Stinse lumânarea și fără ca el să simtă ieși. Găsi poteca pe care au venit. Alergă ca o nebună plângând. Când se îndepărtă suficient de peșteră, se lăsă în genunchi copleșită de durere.

- Mario, te iubesc atât de mult! Oh, Doamne, te rog, ajută-mă!... simt că cedez, că nu-i mai pot ține piept!... Nu mai am putere... fă ceva!

Natura parcă se contopea cu zbciumul ei. Vântul sufla puternic răvășindu-i părul, uscându-i lacrimile. Păsările deveniră solidare cu ea, încetându-și cântul. Fluturi albi îi dădeau târcoale parcă dorind să-i mângâie sufletul. Copila stătea chircită și lipsită de putere, victimă primei iubiri, trăind intens clipele ei frumoase dar și cele ale dezamăgirii (...)

Va urma.

EXTREME (V)

Nicolae CORNESCIAN



8.

— Am ucis un om, zise Edith, aducându-mă la realitate, risipindu-mi visele și amintirile ce mă eliberau de prezentul rece.

Nu mă interesau inepțiile acestei femei. Poate chiar și moartea ei mi-ar fi fost indiferentă. Pentru mine ea nu însemna nimic. N-avea ceva special, ceva feminin, ceva ce ar sclipi și te-ar atrage. Părea ușuratică și plină de sine, perfidă și detestabilă. În insistențele oamenilor, în perseverența lor de a încerca să afle tainele tale, există o răutate prefăcută. Da. Așa era ea. Rea și insuportabilă.

Printre altele, Edith nu doar că mințise cu insolentă, dar se străduia să mă convingă de faptul că Elza nu există. Și mai mult decât atât, la un moment dat, ajunse chiar să-și însușească numele soției mele. Cu alte cuvinte, mă făcea să cred că persuasiunea mea n-are niciun temei clar. Că e doar o năzărire. Era ca și cum mi-ar fi spus: „Trebuie să te resemnezi și să te rezumi la ideea că totul e doar imaginarul tău”. Însă, refuzând orice formă de împotrăvire, în sinea mea știam mult prea bine că

nimeni nu poate greși atunci când își amintește propria realitate. Pentru că amintirea, în primul rând, e un timp atât de bine înrădăcinat în subconștient, încât niciun raționament nu-l poate anula, nu-l poate contrazice. E conștiința ta. Ceea ce ai fost și ce ai devenit grație deprinderilor, faptelor, imaginilor dobândite. Știam unde locuia Elza, unde era casa mea, adevăratul meu domiciliu. Cimitirul de care îmi vorbea Edith era doar o metaforă. Era ca și cum mi-ar fi zis: „O viață întreagă locuim între ziduri de pământ și piatră. Și, mai mereu, avem senzația că această piatră se strânge în jurul nostru asemenea cămășii protectoare. Iar în cele din urmă impresia devine fapt veridic. Acoperindu-ne, acest pământ ajunge o parte integrantă din ceea ce am fost. Apoi șterge totul. Orice urmă. Totul.”

În acele momente, în casa străineii, reușeam să recur la anumite antagonisme: gândul că orice vis se poate realiza. Elza... Elza exista indiferent de supozițiile și contradicțiile celorlalți. Pentru că era omul care mi-a dăruit tinerețea sa, n-aveam voie s-o las să îmbătrânească fără mine. Și nici nu trebuia să caut alte subînțelesuri ori alte conotații definindu-mi destinul. Totul era cât se putea de evident. M-am îndrăgostit de imaginea din trecut a omului pe care, grație providenței, l-am recunoscut abia în acest prezent, tocmai în acest prezent; în prezentul meu. Și poate că nici numele nu însemna absolut nimic. În decursul anilor, observasem că și fizionomia ei căpătase anumite transformări. Nu-mi iubeam soția pentru ceea ce era, ce-mi oferea, ci doar pentru ceea ce m-a învățat să ofer altora, fără a aștepta vreo recompensă. Pur și simplu, mă învăța să exist. La început o imitam, crezând că totul e doar un joc pueril, un fel de exercițiu pe care îl aplica audiențelor ei. Era doar o glumă care, în cele din urmă, se dovedise a fi o adevărată lecție de viață. „Unii oameni ne pot răni fără voia lor. În acest caz cea mai simplă ripostă e tăcerea.” Da. Era felul ei de a protesta. „Indolența omului pe care-l iubești e mult mai dureroasă decât orice cuvânt de ocară”, îmi zicea dezarmându-mă de orice replică pe măsură. „Uneori, schimba firul discuției, de mine își amintesc toți acei oameni pe care nu i-am cunoscut niciodată, dar care există în imaginarul meu. Dacă tu, singurul suflet pe care îl cunosc cu adevărat, vei încerca să mă uiți, va fi ca și cum n-aș mai exista pentru nimeni. Nici măcar pentru mine însămi.”

Iubind-o, credeam că mă pot elibera de dominanța rațiunii, dar nu bănuiam că obsesia mea va atinge cote nesperate. Eram naiv, însă trebuia să mă las stăpânit de ideea că tot ce-mi doream îmi aparținea. Alături de ea, viața se oprise. Scopurile mele erau tocmai năzuințele ei. Erau tainele ce nu se cereau tălmăcite, pentru că ar fi anulat fericirea noastră. Nu cunoșteam momentele disputelor aprige. Știam că orice împotrivire ar fi dus la despărțirea inevitabilă. Ne continuam viața ca și cum am fi respectat cursul firesc al fluviului ce ne

proteja de intemperiiile sorților străine. Cu timpul, eurile noastre fantomatice fuzionaseră într-un singur suflet. Doar înstrăinați de lume, de păreri și de imbolduri ne puteam regăsi în noi înșine, ne puteam ajusta ritmul inimilor noastre după ritmul timpului ce ne desemna destinul. Nu de cuvinte aveam nevoie în acele zile. Era de ajuns să ne privim în ochi, ca să putem descoperi locul din care absenta lumina. Probabil că împreună ne petreceam mult mai mult timp decât alte cupluri. S-ar fi zis că eram nedespărțiți, că nimeni nu va îndrăzni și nici nu va izbuti să se împotrivescă vieții noastre comune. Nimeni. Nici măcar Edith.

Ne plimbam pe țărmul Dunării, când apa era vâscoasă precum ceara topită. Ne plimbam seara, când aerul devenea reavăn. Lăsa urme vizibile pe siluetele noastre îmbrățișate, decupându-le, parcă, de restul peisajului aproape real. Înaintam cu grijă. Uneori, Elza își întorcea privirea și-mi spunea: „Pașii noștri nu lasă urme clare”. „Pentru că străbatem un alt timp”, glumeam. Zâmbea. Mă îmbrățișa. „Dar putem fi văzuți. Și nu mai suntem doi tinerei ce și-au pierdut cumpătul”, o apostrofam. Știa cum să mă oblige să tac. Mă săruta prelung. Apăsător. Dureros de dulce. Orice încercare de a mă elibera din strânsoarea ei era doar o tentativă zadarnică, eșuată. Saliva noastră avea același gust: al apei sărate. Inhalam aerul eliberat de plămâni ei. Era o sufocare lentă.

— Învață-mă să exist în absența ta, zicea strângându-mă la piept și începând să plângă. De vei uita de mine va fi ca și cum o lume întreagă m-ar abandona, m-ar lăsa pradă naufragiului, când, cu ultimele puteri, mă agăț de catargul în flăcări, dar nimeni nu observă cât de multă cenușă se depune pe acest trup neputincios.

— Încetează! am răbufnit. Pe atunci încă nu știam, dar erau alternative aparente, care ne pândeau într-un viitor apropiat. Amintirile intense, dar separate creionau imaginea unui trecut incert. Mă străduiam, însă nu izbuteam să localizez anumite nuanțe. Lumina fiecărui suflet are un sigur punct de focalizare: se află în inima omului ce te va iubi mereu și-ți va ierta prezența altor umbre.

— Vreau să cred că ești doar imaginarul meu, pentru că vreau să fii o parte din mine. Pentru totdeauna.

Dar cum reușea, fiindu-mi atât de apropiată, să-mi lase impresia că mâna mea ar trece printr-o crustă de lumină, dacă aș încerca s-o îmbrățișez? Era aici și era pretutindeni. Ea nu pleca niciodată. Doar se preschimba într-o fantasmă, într-o imagine complementară ce-mi definea făptura asemenea luminii necesare pentru a proiecta o umbră din sufletul stins. Ea rămânea în mine, în privirea mea, pătată de nuanțele privirii sale. În amintiri. Chiar și-n acele ore, pe obișnuitul drum înspre podul de sticlă, aveam impresia că în mâna mea străluceau degetele uscate ale vreunei

himere. Era rece, dar prezentă. Era intuiția mea, un gând ce se cristaliza pe măsura înaintării înspre pod. Podul despre care vorbesc era o invenție arhitectonică în stilul new age. Ceva ca un arc transparent înălțat deasupra unei porțiuni de apă acoperite cu pânura vegetației necunoscute. Era solid și prevăzut cu trepte crestate parcă direct în văzduhul translucid. Nu știu cu ce scop fusese ridicată această bizarerie, însă mai tot timpul mi se părea că podul fusese construit doar pentru ea, pentru Elza. Eu nu mă încumetam să-l traversez. Adoram s-o văd acolo, sus, pe ultima treaptă. Oprindu-se, privind în zare, ignorându-mă, începeam să mă neliniștesc, pentru că mi se părea că arcul siniliu începea să se clatine, se ondula, se legăna languros. Halucinam. O umbră prelungă înota pe sub podeț. Lăsa urme vâscoase pe pânza apei stătute. Urme sângerii. Apoi, în structura sinilie, apăreau primele crăpături, de forma și mărimea lacrimilor. O strigam, dar ea nu-mi răspundea. Mă ignora. Aș fi vrut să-i simt atingerea. S-o strâng la piept ca pe o pasăre, în vis, desprinsă de marginea cerului. Și chiar de s-ar fi zbatut, tot n-aș fi eliberat-o. Doar când o atingeam simțeam pulsațiile propriiei inimi.

— În apa fluviului nostru nu se dizolvă nicio lacrimă, spuse într-un târziu. Mă făcea să înțeleg cât de puternică era iubirea ei. Își asuma vina chiar dacă era destul de evident faptul că cel care greșise eram numai eu. Nu-mi lăsa răgazul necesar explicațiilor deșarte. Mă îmbrățișa. Mă săruta.

— Cealaltă parte a umbrei tale, văzută pe sticla podului, lumina.

Tăceam. Amândoi. Închideam ochii și ne abandonam iluziei că plutim dincolo de marginile de nisip ale înserării. Dincolo de timpul nostru. Podurile pe sub care nu curg râuri nu despart două maluri, ci unesc urmele pașilor străini.

De multe ori, abandonați întunericului orb, ne trezeam la diferite ore din noapte.

— De ce nu dormi? o întrebam, fără să-i văd ochii. Răspunsul ei era cât se putea de previzibil. Mâna ei, ușoară ca o aripă de fluture nupțial, îmi atinge pieptul, căuta gâtul, în timp ce pe umărul stâng simțeam căldura buzelor ei. Și atunci, prin aerul beznei, se risipea o nuanță dulceagă de izuri nepământene. Și atunci începea totul. Era doar un vis ce se prelingea în amintire. Ori erau doar iluzii desprinse de realitatea noastră. Ea era tot ce-aș fi vrut să fiu. Nu era doar rodul dorințelor mele, ci, înainte de toate, era imaginea ideală din închipuirile mele. De aceea, pentru mine exista încă de când nici măcar n-o cunoșteam. Pe când îmi stăpânea imaginarul. Când nu existau amintiri și se aștepta dimineța ivirii ei.

Erau anii așteptării, zile pustii și nopți în care tumultul din mine întrecea tălăzuirea naturii dezlănțuite. Îmi aminteam chiar și ceea ce n-am trăit, ce părea a fi posibil, îmi inducea o fericire

histrionică. „La naiba cu toate secretele și cu suferința tănuită în sufletul meu istovit! O lume întregă înțelege totul, doar tu nu poți să pricepi cât de mult îmi place să te iubesc”, urma să-mi zică peste un timp, tocmai în una din serile aparent liniștite, când bănuiam că urma să se întâmple ceva pustiitor, adunat în puterea unei singure clipe spre a răbufni brusc, pronunțat. Anticipam totul. „Ție n-aș putea să-ți doresc ceva rău. Aș suferi și mai mult”, mă combătea, îmi citea gândurile. Nu mă opuneam. O iubeam într-atât de mult, încât, împotriva-mă, ar fi fost ca și cum aș fi încercat să neg propriile raționamente, ceea ce, desigur, ar fi deconspirat o subtilă turnură a demenței. Totodată, cât de absurd nu ar suna, surprinzător, conștientizam incapacitatea mea de a-i oferi ajutorul scontat, dacă s-ar fi ajuns la anumite situații critice. Gândul neputinței se datora, desigur, impresiei absurde că ea nici măcar n-ar trebui să existe și-n realitate pentru a-mi demonstra cât de apropiată îmi era. Pentru că se afla dincolo de orice închipuire. Era în mine. Mereu și pretutindeni. Ceea ce nu izbuteam eu, finaliza tocmai ea. Devenea materializarea tainicelor dorințe, prezente în mințile fiecăruia dintre noi: să ne desprindem de pământul din care suntem făcuți și, grație magiei, să ne metamorfozăm într-o crustă fragilă a spiritului lipsit de necesitatea atingerii solului ce ne suportă umbra.

— Am ucis un om, zise Edith, aducându-mă la realitate, risipindu-mi visele și amintirile ce mă eliberau de prezentul rece.

Nu mă interesau ineptiile acestei femei. Poate chiar și moartea ei mi-ar fi fost indiferentă. Pentru mine ea nu însemna nimic. N-avea ceva special, ceva feminin, ceva ce ar sclipi și te-ar atrage. Părea ușuratică și plină de sine, perfidă și detestabilă. În insistențele oamenilor, în perseverența lor de a încerca să afle tainele tale, există o răutate prefăcută. Da. Așa era ea. Rea și insuportabilă.

— Ai spus că ai greșit.

— Era un bărbat cam de vârsta ta. Avea ochii albaștri ca cerul. Purta favoriți, iar părul îi era întotdeauna aranjat. În afara serviciului, se îmbrăca în gri ori în negru. Pe umărul stâng avea un semn de naștere, un crin regal.

— Joci fals, am răbufnit. De ce mă descrii? Tu chiar crezi că voi încerca să înțeleg tot ce-mi debitezi?

Dintr-odată, mi s-a părut că a vrut să izbucnească în plâns. S-a apropiat de ușa de ieșire, dar a întârziat doar pentru a-mi rosti numele decedatului:

— Max Ervin.

— Stai! am sărit.

Speriată, scrutându-mă cu priviri cercetătoare, probabil că se întreba ce se petrecea cu mine, ce fel de latură necurată se ascundea în spatele chipului ce trăda blândețea și bunătatea, dacă ar fi s-o citez. Nu știa că în urma accidentului,

în gândul meu, se găsea loc și pentru gânduri de ripostă, gânduri negre. Erau nopți când nu încetam să caut modalitățile ce m-ar fi ajutat să rezolv misterul în care mă afundam tot mai mult. Întrevedeam o sumedenie de situații posibile. Combinam fiecare amănunt și întotdeauna ajungeam la aceeași rezolvare: trebuia să elimin pe cineva. Pe cine? Fiica se excludea de la bun început. Edith nu putea fi Elza, așa cum își dorise, încercând să mă convingă de justetea identității înșușite. Elza era adevărul meu.

— Max Ervin trăiește. Îl cunosc destul de bine.

Femeia mă privi cu uimire.

— Am senzația că trăiești în trecutul tău. Uneori, timpul e asemenea talazului. Când întâlnește în drumul său vreo stavilă, intră în reflux. Durerul e că, întorcându-ne, nu mai regăsim adevărul de care eram conștienți. Deoarece, indiferent de situații, orice spațiu e modificat de puterea efemerului. Și poate că acumulează chiar și o parte din gândurile noastre, care au devenit acțiunile altora.

N-aveam nevoie de explicațiile ei inutile, lipsite de temeii, fondate pe teorii înșușite, probabil, tot din cărțile mele. Dacă tot încerca să mă contrazică, trebuia să recurgă la considerente clare, lămuriri, fapte. O vedeam cercetându-mi profilul reflectat pe pânza oglinzii din colțul îndepărtat al camerei. Cel dinspre apus. Nu realiza că o văd. Nu schița niciun gest. Pur și simplu, stătea acolo, în dreptul ușii, în spatele meu, ca o umbră zadarnică. Ochii îi erau ca două pete de întuneric, absorbind parcă tot restul luminii rămase. Reușea să fie atât de absentă, încât îmi dădea senzația că din clipă în clipă, fără nicio efortare inutilă, făptura ei va fi inhalată tocmai de oglinda pomenită. Se putea risipi într-o puzderie de cioburi transparente, doar pentru a umple hăul ce invadea dormitorul meu.

— Max Ervin trăiește! insistam spulberând liniștea ce vibra între noi, în noi, pretutindeni. Trăiește! mă repetam pe un ton ridicat. Pentru o clipă mi s-a părut că va refuza să mai lupte. Își recunoștea înfrângerea.

— Max e agent de poliție. E de vârsta mea, argumentam.

— A fost mult mai tânăr. Vă despărțeau aproape zece ani.

— Minți.

— Așează-te și ascultă-mă cu atenție, îmi porunci Edith.

M-am supus. Curios de ceea ce urma să fabuleze, pur și simplu mă prefăceam că încerc să-i dau crezare.

— Boala lui Max se afla într-un stadiu înaintat. Probabil că ar mai fi trăit doar câteva zile, timp în care, fără sângele lui, probabil că ar fi murit altcineva. Un om apropiat avea nevoie urgentă de acest lichid vital. Pur și simplu, sângele lui era singura componentă care ajuta la prepararea unei

substanțe indispensabile în vindecarea altor pacienți. Am oprit aparatele ce-l mențineau în viață. L-am lăsat singur. Oricum, cred că n-a simțit nimic. Se afla într-un fel de letargie. Creierul nu mai primea comenzi clare de la stimuli externi. Era oribil, însă, dacă ai cunoaște toate amănunțele, mi-ai da dreptate. Și poate chiar mi-ai mulțumi.

— Încetează! am strigat cu o ferocitate neașteptată. Nu dau crezare aiurelilor tale. În ochii mei ai fost și vei rămâne doar o mincinoasă și nimic mai mult. N-ar trebui să te lauzi cu realizările tale profesionale, ci, mai degrabă, când oferi interviuri pentru cotidiene ori în cadrul emisiunilor radiofonice, ar fi mult mai bine dacă ai expune modalitățile cu ajutorul cărora înșeli oamenii.

Nu mai rezistam. Manifestările ei paranoice mă obligau să părăsesc această casă. Să plec pentru totdeauna. Să mă întorc la Elza. Până nu era prea târziu.

Se însera când am reușit să ies. Am pătruns într-un haos de umbre și păreri. Tulburat, înaintam înspre apus. Văzduhul cenușiu părea sărat, tăios și plin de mirosuri necunoscute. Mă grăbeam. Probabil că nu înțelegeam mai nimic din ceea ce se întâmpla. Ezitant, izbuteam să recompun în memorie frânturile dispartate ale propriei vieți petrecute alături de Elza. „Va veni și timpul când, privind chipul fiicei, ne vom aminti de noi înșine, de anii tinereții noastre. Abia atunci ne vom convinge de faptul că viața merita trăită. Chiar și pentru ideea continuității sale”. Erau cuvintele ei. Răscolindu-mă, în acele ore ireale constituiau izvorul alinării mele. „Crezi că nu-ți observ absența? Nici nu știi cât de reci sunt cămășile tale pe care le îmbrac doar să mă îmbăt cu iluzia că te simt.” „Am senzația că suntem doar gândul omului de alături. Trăim respectând granițele impuse de mințile noastre. Suferim și ne zbatem. Căutăm și așteptăm. Dar nu îndrăznim să evadăm. Și nicidecum nu ne putem opri din această rutină fără sens. Suntem oare doar un colb de stele, împrăștiat pe singura planetă din acest univers, singurul loc în care se poate respira; între doi poli magnetici, ce ne amplifică singurătatea și ne înstrăinează chiar și de noi înșine?” „Începeam să visez tot ce închipuiai, dar nu știam că din acest amalgam urma să răbufnească realitatea noastră.” „Te iubeam din milă, pentru că și eu simțeam un acut sentiment de singurătate. Era prea târziu, când am realizat că și tu trebuia să te îndrăgostești de ceea ce ne unea, de acest gol dureros, de prăpastia dintre noi, din noi, din jurul nostru. Crezi că n-am înțeles? Când m-ai întâlnit pentru prima dată, ai vrut să mă eliberezi de ceea ce te distrugea și pe tine. Ai vrut să salvezi un străin, crezând că-ți vei vindeca sufletul. Mi-ai deschis ușa asemenea unei umbre rătăcite, evadând din întunericul rece în care uiți chiar și de tine însuși. Crezi că nu știu de ce m-ai îndrumat să vin tocmai pe drumul ocolitor? Era un podeț acolo. Podurile pe sub care nu trec râuri nu despart două

maluri, ci unesc urmele pașilor străini, abătuți, pierduți pentru totdeauna.”

Frânturi și alte frânturi. O confuzie de gânduri, amintiri, iluzii. Cuvintele ei. Cuvintele mele.

„Nu ne ignoră, ci ne iubesc cei care nu ne scriu, nu ne vorbesc, nu se repetă în asiduitatea lor. Se tem că ar putea spulbera legăturile ipotetice închegate între noi. Oare e chiar atât de greu să răspundem acestor întristări? E greu, pentru că orice încercare ar intensifica și mai mult ceea ce și așa devenise aproape insuportabil, doare și distruge.” „Pentru că cel mai important e nu cu cine râvnești să adormi, ci doar cu cine te trezești dimineața. A cui e cea dintâi privire din fiecare zi.” „În mințile fiecăruia mereu părem alții. Dar să nu uităm că suntem unici, iar asta ne face superiori.”

Toate aceste fragmente disparate alcătuiau o lume posibilă, amintirile mele. Sciziuni de idei...

„Chiar și sufletul putea fi otrăvit. Atunci când îndrăzneam să te sărut, căutam să te liniștesc; când în lacrimile tale deslușeam gustul dulceag al veninului.” „- Spulberă-mi liniștea, mințind că mă auzi. Amestecă-mi gândurile cu ecoul respirației tale. Ca să pot să te simt și să nu te înstrăineze aceste singurătăți insuportabile.” „Nu oamenii din visele noastre, care, în mare parte, nici nu există și-n această viață, ci doar cei care ne vor oferi libertatea de a visa alte existențe ne vor aduce, într-adevăr, fericirea mult dorită. Iar când în aceste închipuiri apar și persoanele din preajma noastră, atunci putem vorbi de un destin împlinit.” „Spune-mi! Ce poate fi mai elocvent decât aceste îmbrățișări când taci, când plângi, când uiți... uiți să respiri?”

Iar la toate aceste idei, amestecate într-un haos ce mă îndepărta de realitate, se adăugau și amintirile fragmentelor din anumite povestiri, scrise cu ceva timp în urmă.

„Voi încerca să-ți scriu despre ceea ce aș fi vrut să fie. Și poate că era, s-a petrecut, pentru că mi-ar fi imposibil să inventez lumi atât de probante, încât am senzația că fiecare amănunt stârnește torentul trăirilor pustiitoare. Doare totul. Iar cel mai drastic doare absența ta. Îndeosebi acum, când știu că exiști, ești acolo, într-un spațiu obscur, într-un timp ireal, în prezentul de care nu reușesc să mă desferesc. Ești în mine, în gândurile mele, în visuri și în vise, în tot ce-mi doresc și tot ce devine posibil doar grație existenței tale. Închid ochii și te imaginez. Pielea mea iradiază un iz străin. E mirosul tău. Ești tu. Încerc să-ți scriu. Nădăjduiesc că vei citi aceste cuvinte, că vei pricepe suferința mea. Cu toate că nu-mi răspunzi niciodată, trăiesc cu impresia că mă cunoști. Știi că exist. Ar trebui să știi. Ar trebui să simți pustiitatea în care se zbate doar o umbră străină, un suflet singuratic, un om ce te așteaptă și crede în tine.

Sunt aici. Locuiesc în apropierea Dunării. Pe Strada Splaiului. N-am pe nimeni. Nu doresc să-

mi fac prieteni, deoarece orice încercare de a intra în relații intime cu necunoscuții are și o particularitate subtilă: pur și simplu accentuează gândul singurătății tale, acest sentiment insuportabil, acest chin de care nu ne vom izbăvi niciodată. Sunt... Da, poți să mă consideri doar închipuirea ta. Crezi că nu știu? Credeai că inventezi un personaj, apoi, brusc, ai realizat că, fiind produsul rațiunii, imaginarul nu poate fi altceva decât o formă de reflectare a realității noastre. Ceea ce nu cunoaștem, există. Ceea ce ne dorim se va împlini, doar că, de multe ori, se va adevăra tocmai atunci când va fi prea târziu, mult prea târziu. Crezi că nu înțeleg? Refuzi să-mi răspunzi dintr-un motiv cât se poate de simplu: te temi. Da! Te temi că sunt tocmai ceea ce ți-ai dorit. Îți spui că e imposibil, că între ficțiune și realitate nu există niciun punct comun. E absurdul pe care nu ne încumetăm să ne recunoaștem. De multe ori, suntem atât de neputincioși, încât tăgăduim chiar și prezența celor mai simple adevăruri. Gândește-te că în vis nimeni nu și-a văzut chipul reflectat pe pâza oglinzii. Întotdeauna ne privim dintr-un unghi aproape imposibil. Ne depărtăm chiar și de noi înșine. Ne temem că nu vom izbuti să fim tocmai ceea ce cred alții despre noi. Trăim vieți străine, împrumutate din cărțile citite în copilărie, din filme ori spectacole de teatru. Cu alte cuvinte, noi nu trăim viața noastră, ci, mai precis, nu facem altceva decât să imităm destine ideale, creionate de cei care au înțeles mult mai multe decât noi; de autorii născocirilor ideatice. Apoi, brusc, ni se pare că nimic nu are sens, că nu mai există nicio cale de întoarcere, că viața noastră s-a terminat tocmai în secunda în care am acceptat să ne împărțim propriile suferințe cu un om străin, cu omul de alături. „Nu trebuia!”, ne apostrofăm visând sorți neverosimile. Înțelegi? Acum înțelegi de ce n-am nevoie de nimeni?”

M-am oprit. Brusc, am realizat că am ajuns. Probabil că străbăteam spațiul reveriei, pentru că nu reținusem mai nimic din ceea ce urma să se închege într-un soi de realitate, fie ea chiar și una confuză. Era ca și cum aș fi înfruntat o statornicie neguroasă, dintr-un timp aparent, din afara timpului invadat de tăceri profunde, adunându-se în jurul meu așijderea mălului, umplându-mă precum rotocoalele de fum greu și asfixiant. Eram aici, în locul în care simțeam că înțeleg totul, că știu cine sunt. Am deschis ușa de la intrare și am pătruns în coridor. Consideram că nu trebuia să-mi anunț întoarcerea. Oricum, eram acasă. Lung, spațios și scăldat în lumini întremătoare, holul se termina cu ușa ce ducea înspre biroul meu. Peretele dinspre Dunăre era secționat de cinci ferestre imense, delimitate de niște stâlpi masivi, de aceeași nuanță nisipie ca și peretele. Îndată, după câțiva pași, am înțeles că ușa de la dormitorul Elzei era deschisă. O auzeam vorbind la telefon. M-am oprit la timp. Unele

secunde durează cât o clipire din ochi, însă, în amintirile noastre, rămân pentru totdeauna. Sunt momente capabile să schimbe tot restul vieții. Răbufnesc atât de neașteptat, încât, la un moment dat, avem senzația că tocmai ele, acele fracțiuni, constituie punctele esențiale pe o hartă complexă și imprevizibilă a destinului nostru.

— Nu pot să-l mint. Era vocea soției ce se adresa unui apelant necunoscut. Dar nici nu pot să mă încumet să-i spun totul. Adevărul l-ar îndepărta, l-ar distruge, l-ar ucide. Niciodată, te rog, niciodată să nu-i spui că știam totul. Știu că mi-au mai rămas doar câteva zile. Încerc să mă lupt cu un inamic invizibil, dar mă simt neputincioasă. Mă știu învinsă. Duc o luptă zadarnică. Nu fac pe deșteapta, dar nu cred că moartea aceluși om, pacientului tău, sângele lui mă va ajuta așa cum afirmi. De aceea insist să-l ții pe Nick în casa ta, să-l convingi de faptul că tu ești soția lui, că Lara e fiica voastră.

Simțeam că voi ceda. Pereții începeau să vibreze. Ferestrele își schimbau poziția. Se diluau într-o masă vâscoasă, conferind luminii un aspect lichefiat, sângeriu. Tremuram. Mi se părea că zidul de care mă sprijineam îmi inhala întregul trup. Trecea prin el. Pătrundea în abis.

— Și mai e și acest sicriu, continua Elza.

Ca-ntr-un coșmar de nedescris, m-am desprins de perete și am intrat în dormitorul ei. Era ca și cum aș fi pătruns într-o gravură tridimensională din care lipsea orice urmă de mișcare.

— Bănuiam totul, începeam să mă destăinui. De la bun început, știam că tu ești soția mea, că împreună cu Edith ați încercat să mă purtați pe drumuri false. Nu știam motivul potlogărilor voastre. Oricum, în tot acest scenariu, pe tine, Ely, nu te-am învinuit niciodată. Mă străduiam să dezleg tot acest mister de unul singur. Am recurs la metodele mele. Eu... eu sunt cel care a ascuns sicriul în remorca mașinii tale.

Aveam să-i mai spun și alte amănunte, însă n-am reușit, pentru că, brusc, ca-ntr-o secvență de film artistic, trupul ei firav s-a prăvălit pe parchetul mochetat. Am îngenuncheat și am început să plâng. Ce puteam să fac în asemenea momente?

Finalul primei părți



ZBOR INTERIOR

ION SCOROBETE



Simt în mine îndemnul să nu mă opresc. Mergi înainte, îmi spune cineva nevăzut prin acest întuneric care se așterne deasupra orașului, un întuneric blând, de vară, ca în iunie după o zi de caniculă. Merg și simt că proiectul este din ce în ce mai greu, se adunaseră documente, nu glumă, și cum trec prin fața catedralei catolice îmi vine în memorie chipul de o expresivitate vie, nebănuit de gravă, a lui da Vinci privind schița mașinii sale de zbor și sunt nerăbdător să ajung în odaia mea de la nr. 33 pentru a sorbi imaginea acestui ironic personaj al Renașterii, dar sunt cu gândul la sir George, la felul în care m-a încredințat el mie însumi, acum și pentru totdeauna.

Mă aflu într-o fundătură și nu vreau să fac nici un compromis cu cei care găsesc de cuviință să zboare cu bășici umflate și nu mă îndoiesc de fotografia pe care ai tras-o vulturului în prepararea zborului său, îi zic lui Marey, dar nici eu nu am stat degeaba, am fost și eu pe urma găștelor, știu cum e cu ele, dar acum problema este una de corelație, de

(Fragment de roman)

a pune în ecuație variabilele vitezei, ale rezistenței aerului și unghiul de înclinație față de verticală, aici viețuiește necunoscuta, pentru că pe bună dreptate spui că deplasarea ascendentă este cea mai anevoioasă dintre toate și ca atare nu este practică decât de zburătoarele mici, și că cele mai mari nu se pot cățăra pe feliile de aer decât în sinus foarte mic, cum să zic, ești deștept! Puțini percep asta și după studiul lui Huber abia șoimul ridică ștacheta la sinus de 20 de grade, eu însă merg pe barba ta, că zici, pasărea câștigă viteză de translație orizontală treptat, treptat, până când găsește punctul de sprijin mai temeinic în aer decât pe pământ, și atunci prin analogie de ce nu aș face un calcul matematic văzând și sondajul tehnic al lui Landur privind viteza la sol a automobilelor, pentru că uite cum devine chestiunea: dacă unei viteze pe orizontală de un metru pe secundă îi corespunde o putere de rezistență a aerului de 0,130 kg, atunci unei viteze de 50 metri pe secundă îi revine o forță de opunere la înaintare de 329 kg. Ceva greu de imaginat, fie vorba între noi, în condițiile în care automobilul ar trebui să decoleze, practic... Așa cum iese la socoteală, aici se închide totul și ca atare s-au înnodat încercările măștrilor, cum le spune cu dragă inimă sir George, doar că tu, păsărarule Marey, mie-mi deschizi o cutie a Pandorei și cu

sinusul acesta s-ar părea că vin și eu spre păsările mari, în sensul că dacă pentru planul perpendicular pe direcția de înaintare deplasarea devine o tragedie, cu sprijinul înclinării față de orizontală presiunea scade cu acest patetic sinus de unghi și dă-mi voie să pun eu asta aici în schiță.

Și, din schiță în schiță, mă prind din nou în horă și găsesc că dacă pentru o suprafață de un metru pătrat înclinată la zece grade față de orizontala care înaintează cu o viteză de zece metri pe secundă presiunea de opunere este de numai două kg, un câștig ce îmi dă speranțe pentru că, nu știu dacă te-ai prins, sporind iar coeficienții, detaliul acesta mă face să sar și eu în sus de zece ori precum uliul lui Marey, află prin calcul și analogii și alte răspunsuri cum e acesta, spre exemplu, că dacă intervine în chestiune un spor de kilograme se desprinde alt fenomen, acela al îmblânzirii reacției de rezistență a aerului față de creșterea greutateii planului înclinat dacă sub un unghi dat crește viteza de înaintare.

Aș putea spune *evrika!* dar nu o fac, sunt încă sub presiunea calculelor și nu am concret nici o soluție.

Reiau da capo, încăpățânat, întreaga documentație, răsfoiesc câteva aplicații din matematica lui Duhemin, materie care nu-mi este străină, deși a trecut un număr de ani de la studiul mecanicii aplicate, cu infuzie substanțială de diferențiale, aprofundez din nou calculul forței de susținere și subliniez limpezit că forța de înălțare variază în raport cu viteza, proporțional cu pătratul acesteia și de asemenea cu acel sublim sinus de incidență, scop în care deduc că puterea de propulsie este nulă la zero grade înclinare și la 90 de grade de asemenea, mă bucur și eu ca un copil care aruncă piatra deasupra capului și deși aceasta îi cade în frunte, el sare aidoma mie acum pe drumul cu cenușă și o prinde !

Ajuns acasă, îmi fac o listă de cheltuieli, pentru călătorie și întreținerea mea, îmi pregătesc valiza cu toate cele apoi mă întind pentru câteva ore din noapte, cu toate că aflat încă sub impresia visului din noaptea trecută nu pot adormi, totuși pentru a fi asigurat de o călătorie lungă cu o întrerupere în metropolă, unde vreau să-l vizitez pe Missit în fosta noastră odaie, este nevoie de un așternut, cum zice Ogrin când adesea iau trenul pentru a susține examenele mele la Universitate.

În bătaia pendulei, când afară e încă întuneric, pun degrabă veșmântul de drum, costumul de gală, ghetetele de ținută, târguite de curând la Budapesta, cilindrul și cufărul, urc în prima birjă din colț spre gară și prind trenul de ora cinci care mă poartă într-un iureș la intervalul a doar câteva zile înapoi spre Buda, acum însă cu un scop cu totul diferit, iar bunul meu amic din strada Uloi nr. 4 nici nu bănuiește cine se află la butonul soneriei, iar când mă vede numai că nu cade jos de uimire, ce e cu tine, ai pierdut ceva, te-au răpit hoții și abia ai

scăpat, unele, altele și repede să te speli că ești de pe drum, apoi să treci să degustăm ceva până aranjăm de dormit, iar eu îi spun că nu trebuie să se deranjeze că lucrurile sunt mult mai complicate, ai să auzi de îndată, eu sunt plecat cu treburi care o să te încante, zic, deși nu știam ce reacție va avea el, dar mă pun și spun că am demisionat din cabinetul de avocatură și acum sunt pe cale de a pune diploma de doctor *magna cum laude* în cui împreună cu roba mea de mare practicant și o să o iau de la capăt în viața asta, chiar așa cum auzi, eu fac acest popas aici la tine, pentru că tu știi... ce am făcut eu în acești optsprezece ani de când împreună am rupt nenumărate pingele de încălțăminte de la Lugoj la Budapesta și pe aiurea, îmi știi planurile... iar acum am venit pentru câteva clipe să te consult și pe tine, asta-i cuvântul, și vei afla de ce, pentru că s-au întâmplat multe, zic și îl las să se așeze bine în scaun.

– Povestește, mă rugă el.

– Ascultă și ține-te bine ! îl avertizez. În drumul de întoarcere de acum câteva zile, știi cum citesc eu gazetele pe tren, dau peste o știre aberantă într-o publicație de tehnică a zborului, un articol care m-a dat peste cap. Se face acolo o scârboasă și deșănțată *laudatio* pentru balonul care a survolat turnul Eiffel, iar eu, intrigat până la lacrimi, iau creionul și subliniez idee cu idee, până când cineva mă trezește din acel furibund conspect. Cine crezi că era ? Nimeni alta decât Lelia! Îți poți închipui, am rămas fără voce, de mi-am împrăștiat toate gazetele prin compartiment și ea, uimită că sunt cu "L'aviation" pe genunchi și subliniez pe rupte, mă întrebă dacă m-am apucat iarăși de vechea pasiune și parcă mi-a schimbat din mers tot interesul pentru avocatură!

– Mi se pare șocant... Cum a revenit ea în sufletul tău care se liniștise... Este incredibil, se miră el întrebător, cu brațele înlănțuite în jurul bustului.

– Asta nu e tot, eu și ea nu mai suntem ce am fost, ne-am comportat cu mânuși, dar ea a deschis o rană, rana aceea de la tabără, visul meu pus la naftalină, aruncat în magazia lui Caius, și asta nu e puțin, gândește-te câtă pasiune am pus eu în tot ce s-a întâmplat în anii aceia acolo, în patruleterul dintre dealuri, îl stimulez eu, dacă mai e nevoie.

– Este fascinant să dai timpul înapoi... Și totuși cum te-a tulburat ea cu vorbele ei, pare aproape de neînchipuit !

– A urmat o altă întâlnire, imediat ce am sosit, una produsă pe neașteptate la pogani, din inițiativa lui Coriolan, știi doar cum este el, ceva în legătură cu un articol de gazetă despre teza mea de doctorat, și hai ! să te vadă lumea, zice el, și un bătrân, Vandră, îl știi tu de la tabără, acela care făcea scamatorii pe marginea patruleterului, acela mă întoarce pe dos că de ce nu mă ocup mai bine de zborurile mele și nu de politică...! Parcă mi-ar fi tăiat cineva aorta, am plecat foarte afectat de acolo

și ce crezi ?... Mi se desprinde din sertar, acasă, cum îl deschid, chiar proiectul automobilului cu aripi, desenele și notițele în ultima fază, așa cum le abandonasem cu ceva vreme în urmă, pentru a mă ocupa numai și numai cu teza. Zic, uite, ele se agață de degetele mele, notițele, acest proiect și mă apuc ca nebun să-l aduc la zi cu ultimele date și informații *pentru mai greu decât aerul*, acum înțelegi cum s-au petrecut lucrurile! îl temperez eu.

– Totuși nu este un motiv plauzibil să te lepezi așa, dintr-o respirație, de munca ta de aproape șapte ani, nu crezi ? mă întrebă el, contrariat.

– Ține-te bine, nu am rămas la faza aceea, am luat proiectul cu toată bibliografia și am mers la sir George. E neschimbat ! El... Ai văzut și tu, s-a apropiat mult de mine și chiar mă completa de minune la tabără cu mici aiureli, găselnițe care mi-au susținut interesul pentru zbor în tot acest interval frământat, orice aș spune, așa că nu mă opresc decât la el cu implementarea noului în vechiul meu proiect despre care el știa amănuntele de la vremea prăfuită.

– Mă rog, mă rog, te-a dat el peste cap sau ce s-a întâmplat, că totul este bine și cuminte până aici ! Cum, s-a întors bumerangul, nu mai înțeleg? mă luă el peste picior.

– Aici mi s-a înfundat drumul, la aflarea cheii pentru decolare, așa cum auzi, am implementat ce am implementat dar, când să pun eu motorul în mișcare, ce să miște el și cum să propulseze măgăoaia de 240 kg pe verticală ? Aici am căzut și eu și stăpânul între proiect și schițele mele de ultimă oră iar el, care le știe pe toate, a rămas mut, a rămas în deraiere și astfel mi-am luat eu ziua bună, pentru a căuta singur în noaptea ce se așternuse sfetnic bun, de care îndemnat fiind nu am fugit ! îi spun.

– Deci mergi să cauți tu cheia, cum se zice, copita asta, acum chiar că m-ai dat gata, crede-mă, tu cu diploma de doctor în drept să o pornești pe căile necunoscutului, mi se pare o mare nerozie, dar eu nu te opresc, mă știi, am fost mereu în preajmă, te-am susținut, nici de data asta nu stau de-a curmezișul, dar ceva nu pușcă ! zise el ușor dezamăgit.

– Eu la bară nu găsesc nici o desăvârșire profesională, aici e doar o conțopereală zgomotoasă, murdară, dizgrațioasă, asta este, iar eu nu că nu aș fi în stare să dau piept cu aceste obscurități, demne de impertinenții din justiție, dar cheia de care ți-am vorbit, cheia decolării se află în mâinile mele, este aici... îi arăt eu precum Leonardo, în visul meu năstrușnic, locul unde este cheia, asta este vestea pe care ți-o dau, îi strâng mâna în timp ce el cu o groază fericită, știind ce-mi poate capul, se destinde ca un resort gata să plesnească.

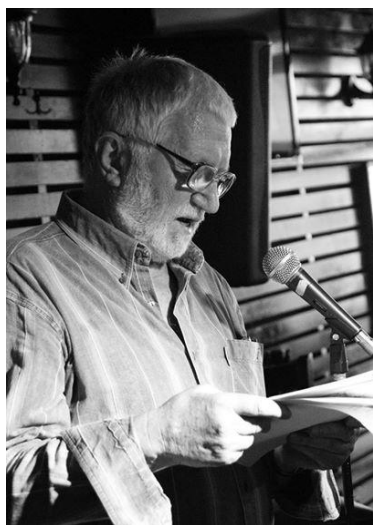
– Păi, ce să spun ? M-ai câștigat ! Eu nu mai vreau alte explicații, știu că tu nu zici nici un cuvânt fără acoperire și mi-ai făcut cea mai mare bucurie că nu ai uitat locurile în care am izbutit să nu ne tocim gândurile ! încheie el la fel de amabil ca în toată copilăria și tinerețea noastră. – Aș vrea să îi dăm, împreună, vestea și lui Caius la Viena, deci putem ajunge mâine în zori la el, astfel ca eu să pot continua cu trenul de Budapesta-Paris, mâine noapte, îl informez și îl rog să mă însoțească.

– Trio-corso, îți amintești? Tu ai fost și ai rămas căpitanul de cursă lungă ! Hai să ne pregătim pentru reunirea în acel triunghi înscris în patruleterul din marginea defileului ! mă îndeamnă el încă buimac de pe urma ultimelor mele cuvinte despre acea cheie miraculoasă.

Străbatem cu un omnibuz sufocat de lume și de căldura de afară arterele metropolei și cu acceleratul de Paris ne întindem la drum să-l căutăm pe Caius în ziua următoare la Universitate, acolo unde el își definitivează ultimul examen pentru titlul de doctor în drept, iar Missit este pus pe glume știind acum în ce fel i-am prezentat eu părerea mea despre această ocupație atât de căutată și de dezgustătoare până la urmă, dar cum timpul ne permise el nu se abținu și-mi desfăcu bagajul de unde desprinsese mapa cuprinzând acel mefistofelic proiect pentru care, zice el cu o ironie dulce, mi-am vândut sufletul, apoi se retrase complet tulburat de ceea ce descoperi, este cu totul altceva față de ce cunosc eu, acum m-ai convins cu desăvârșire, într-adevăr aici este chemarea ta, dar tu porți cu tine o mare comoară de gândire, aici este aparatul de zburat în toată regula, ce ți s-a întâmplat, ai avut vreo revelație, nu înțeleg nimic, m-ai dezarmat ! spuse și așeză la loc mapa printre lucrurile mele.

Caius tocmai părăsea sala comisiei când i-am ieșit noi în întâmpinare iar el, foarte plăcut surprins de vizita pe care i-o făceam, ne îmbrățișă, dar nu dură mult acest schimb de amabilități, pentru că vestea plecării mele la Paris spre a da piept cu societatea pentru tehnica zborului îl deprimă foarte tare și abia în momentul în care îi deslușesc și lui de-a fir-a păr antecedentele acestei plecări și îi detaliez consultarea prealabilă, pe îndelete, cu tatăl său, avocatul Coriolan, care a acceptat această schimbare la 180 de grade a drumului spre o altă carieră, Caius se degajă de emoția avută și la scurt timp acel trio-corso de pe malurile Timișului se refăcu. Însă cum timpul nu stă pe loc, ne așezăm și noi la o terasă până la plecarea trenului spre Paris, ținta mea plină de privațiuni dar și de gânduri mari, apoi ne despărțim, fiecare cu drumul lui, eu urmărind cum trenul aleargă spre capitala zborului, ei spre a se integra în marea familie a avocatului.

Corneliu IROD



POVESTIND DE DOUĂ ORI DESPRE CULIȚĂ RĂȚOI

1. Akella sau Akellu

Akella era un câine de vânătoare. Dar Culiță Rățoi nu se prea pricepea la de-alde astea. Ei, nu chiar ca măgarul la cîntări, căci era și el ditamai vînătorul. Adică vînător, în sensul că și-a cumpărat pușcă – și și-a cumpărat de îndată ce fusese numit șef al comerțului local, căci: primarul comunei vînează, directorul școlii de zece clase vînează, doctorul veterinar vînează, șeful fermei și ăla vînează, pînă și Cepi, contabilul lui, se fiție de colo-colo cu arma pe umăr, da' el, Culiță Rățoi care îi e șef, ce, e mai prost ? De vreme ce a ajuns șef, trebuie să se poarte ca șefii – carevasăzică, și-a cumpărat Culiță Rățoi armă, da' nu orice jeg, orice rugină, ci o pușcă englezească cu două țevi, însă la vînătoare încă n-a fost, doar a ieșit de vreo două-trei ori în grădină și a zburătăcit din vie cu alice mărunte un stol de grauri. O veni ea și pentru el vremea să vîneze, – vorba lui Prodan, directorul școlii locale, – numai să se mai răcească, să cadă primele brume, că atunci, întărcat de la verdeață, iepurele cică e mai dulce. O avea Prodan dreptate, nimic de zis, dar nu din cauza asta îl pizmuia Rățoi, ci pentru foarte deșteptul lui câine de vînătoare. Ce n-ar da să-și procure și el așa un câine !...

– Dom' profesor, – zice Rățoi, întîlnindu-l într-o zi, – da' oare dintr-un câine obișnuit, de ăsta de-al nostru de curte, nu poți face unul de vînătoare ?

– Deh, nu prea, dom' președinte ! (Cît de plăcut, cît de gîdilicios îi sună în urechi cuvîntul *președinte* ! Se înțelege că cel mai plăcut îi sună separat, adică de sine stătător, decît în expresia completă: „președinte al cooperației de consum”... Își dădea seama de asta nu numai Prodan, ci și Culiță Rățoi, cel care pînă nu de mult îi fusese – ce-i drept, cam bătrîior – elev la fără frecvență.) Da'

mai știi, se poate face o încercare, cu toate că un câine de vînătoare e mult mai ușor de dresat decît unul de rasă comună.

– Și unde dracu', dom' profesor, să găsec unu' de vînătoare ?

Ei se „domneau” unul pe altul nu numai cînd erau între patru ochi sau în împrejurări extraoficiale, ci și în public, chiar la ședințele comune, cu singura condiție ca la acele ședințe să se trîncănească pe teme generale, căci altfel, dacă era vorba de critică sau mai ales de ceartă, dintr-odată amîndoi deveneau „tovarăși”, de parcă cu vorba asta s-ar fi înjurat reciproc.

– E, dom' președinte, dacă mi-i da o vadră de vin, o să-ți fac rost de un câine, de numa'-numa' !

– Și două ! – se bucură Rățoi, pricepînd că Prodan îl are probabil în vedere pe cumnată-su, care, zice-se, ar fi mare mahăr pe la București și care vine uneori pe la ei la o partidă de vînătoare; are ăla niște cîini grozavi, asta știe toată lumea.

Și, într-adevăr, nu trecu nici o lună, că directorul școlii îi și trimise vorbă lui Rățoi printr-un elev să se prezinte de îndată la el acasă.

– Da' vinul unde-i, dom' președinte ? – îl întîmpină Prodan pe Rățoi rîzînd. – Pentru că eu m-am ținut de cuvînt ! Ia vino-ncoa'...

Îl conduse după cotețul găinilor, și Rățoi încremeni de spaimă lîngă gardul de nuiete ce despărțea curtea casei de ograda păsărilor. De sub nucul bătrîn, la început mîrîi, apoi se porni să latre, de parcă se prăvăleau tunete din cer sau bubuia răgușit un tun pe aproape, o dihanie de câine cît un vițel. Ei, poate nu chiar cît un vițel (de asta își dădu seama Rățoi cînd își mai reveni), dar cît un berbec zdravăn tot era. „Caracul”, – îi trecu lui Rățoi prin cap, privind cîrlionții negri și lucioși, care acopereau cîinele de la labe pînă-n vîrfurile capului. Acum labele ca labele, cu toate că Rățoi era sigur că labele ursului nu-s mai mari ca ale namilei pe care o avea în față, în schimb capul – ce să mai vorbim ! Mai întîi, și capul era tot numai cîrlionți negri, chiar și urechile care-i ațirau clăpăuge, dar acei cîrlionți erau mai lungi și mai ciufuliți, din care cauză ochii nu i se vedeau deloc. În al doilea rînd, avea gura atît de mare, că era de ajuns să clămpănească o singură dată, ca să dispară în ea nu numai cel mai mare iepure, dar chiar o vulpe sau un lup ! Și ca fiara aceea să fie și mai înspăimîntătoare, botul îi era acoperit pînă sub ochi de țepii suri ai mustății zbîrlite. Ferească Dumnezeu să visezi noaptea așa o dihanie, că te scapi pe tine și dai în bițială ! Și, pe deasupra, nu contenea să tune, de-i țuiiau urechile lui Rățoi. Să nu care cumva să rupă lanțul !...

– Akella ! N-auzi, Akella ! – se apropie Prodan și încercă să ostioască furia cîinelui.

– Da' ce, e cătea ? – vorbi în cele din urmă Rățoi.

– Nu, câine. Da' nu-ș' de ce fostul lui stăpîn i-a pus numele ăsta străin.

– Da'-i voinic, să nu-i fie de deochi !...

– Ai să vezi cât s-o mai face ! Încă-i cățelandru, abia a făcut zece luni. E din rasa *Schnauzer* !

– Cum ai zis, dom' director ?

– *Schnauzer*. Cuvînt nemțesc... – rîse Prodan răutăcios. – Da' nu-i *Schnauzer comun*, ci *Schnauzer uriaș*. Se vede după el.

– Mda...

Culiță Rățoi nu îndrăzni să pronunțe acel cuvînt străin, ca să nu se facă de rîs. El evita chiar și cuvintele obișnuite, dacă nu-i erau cunoscute. Se vede că n-a uitat sfatul delegatului județean care anul trecut l-a instalat pe Rățoi în funcție, ocazie cu care noul șef al comerțului local, mulțumind celor prezenți la adunarea generală, dar mai ales trimisului județean, pentru încrederea acordată, se gîndi că a sosit timpul să vorbească și el „radical”, mai domnește adică, nu țărănește. Dar nu reuși decît să stîrnească hohote de rîs atît de răsunătoare, de zăngăneau geamurile căminului cultural. „Spune cu vorbele dumitale, tovarășu'... – îl sfătui delegatul pe Rățoi, care se pierduse de tot din cauza hohotelor de rîs. – Nu te băga unde nu te pricepi...”

– N-ai de ce să te temi, dom' președinte. Akella încă nu-i o fiară, ba chiar se poate spune că-i tare blînd. Ia te uită.

Și Prodan pătrunse în îngrăditură. Akella începu să se gudure, bucuros, dădea grăbit din coada-i scurtă, icnea repezit cu gura larg deschisă, din care, printre colții înspăimîntători, atîrna lungă o limbă roșie. Akella alerga încolo și-ncoace, cît îi permitea lanțul, pînă cînd, în cele din urmă, îi sări lui Prodan pe piept cu labele din față, gata să-l doboare.

– Nu te teme, dom' președinte, vino mai aproape.

Culiță se încumetă pînă la urmă să intre și el în ogradă, dar nu înainte de a arunca cîteva ocheade spre poarta pe care, la nevoie, ar trebui s-o rupă la fugă, iar de oprit se opri mai depărtător, încît să aibă un interval de siguranță. Însă spre marea lui uimire, cîinele nu numai că nu se mai dădea la el să rupă lanțul, dar îl privi pe oaspete, ai fi zis, nu cu ochii, ci cu botu-i umed, căci ochii nu i se vedeau, dădu din coada scurtă, întîmpinîndu-l pe Culiță bucuros, ca pe o veche cunoștință.

– Ei, vezi, dom' președinte ? Iar unii zic că animalu-i prost... Akella e deștept și, putem spune, l-a recunoscut numaidecît pe viitorul lui stăpîn. Păi, cum ! Ia mîngîie-l, nu te teme, n-o să te muște. Așa, așa...

– Mă, ștregarule, mă... – începu Culiță, lingușindu-se și încercînd să se pună bine cu Akella, cu toate că mîna cu care netezea cîrlionții negri îi tremura vizibil. – Mă, ștregarule... Da' voinic mai ești, mă ! – se bucură cînd cîinele se repezi jucăuș să-l împungă cu botul ca un berbec, ba sărînd, ba dîndu-i ocol și încurcînd lanțul. – Da' știi ceva, domnu' ? De ce îi zice Akella, dacă-i băiat ? Să-i zică Akellu !

– Cînd o fi al dumitale, poți să-l strigi cum vrei... – surîse Prodan.

– Adică cum „cînd o fi” ?! – se neliniști vădit Culiță Rățoi.

– Io știu... Poate te-ai răzgîndit, poate cîinele nu ți-a plăcut... Deși sunt sigur că în județul nostru n-are nimeni asemenea cîine.

– Da' de unde, dom' director, cum să mă răzgîndesc ? Și la mine cuvîntu-i cuvînt, nu numai la mata. Mă reped pînă acasă să aduc două vedre de vin ! Nu așa ne-am înțeles ?

– Păi, așa, dom' președinte... – își dresă puțin glasul Prodan. – Mă mulțumesc și cu una...

– Nu-u ! Două am promis – două aduc !

– Voia dumitale... – făcu directorul o plecăciune. – Da' nu-i vorba de mine, – făcea Prodan pe modestul și nepretențiosul. – Ce mă interesează e să-i trimit cît mai curînd banii vînzătorului...

– Cărui vînzător ?... – se muie Culiță, parcă presimțind ceva.

– Păi, ăluia care ți-l vinde pe Akella.

– Aha... Da', curios, și cam cît cere pe cîine ?

– Io, dom' președinte, ți-am spus că ăsta-i un foarte rar *Schnauzer uriaș*...

– Ei, ei ?

– Un astfel de exemplar e tare scump... Cel puțin cinci mii de lei...

– Cî-î-î-î ?!

– Întrebă pe oricine, dom' președinte. Da' mie, pentru că ne cunoaștem, mi l-a lăsat aproape degeaba – o mie cinci sute...

Culiță Rățoi n-ar fi dat pe cîine nici măcar o sută. Se și gîndea: „Cine dracu' a mai pomenit să cumperi sau să vinzi cîini ? Ce, cîinele e porc, cal sau vacă ? Tpfu ! Domnii ăștia noi nu-s zdraveni la cap !...”. Însă prea își dorea Culiță să nu fie oaia neagră a șefimii locale. Tuși de cîteva ori, se scărpină-n cap, bombăni ceva pe sub mustață și zise, ce-i drept, fără mare entuziasm:

– Fie...

– Văd, dom' președinte, că nu prea ești mulțumit sau mi se pare ?...

– Nu...

– Crede-mă că o mie jumate pentru un cîine de vînătoare ca ăsta e, cum s-ar zice, pomană fără luminare, zău așa ! Eu l-aș păstra pe Akella pentru mine, dar nu pot. Și nu pentru că mîncă mult – cîte două pîini pe zi, în afară de spălătura de la vase și alte lături. Ei, și din cînd în cînd și ceva carne, că doar e cîine, nu ?... Nu, nu de aia... Pur și simplu nu am nevoie de doi cîini de vînătoare. Și chiar dacă al meu nu se poate compara cu Akella, știi, de atîta vreme, m-am obișnuit cu el. Iar pe Akella, fără nicio supărare, pot să-l duc înapoi la stăpînă-su, dacă mata...

– Îl iau... – bufni Culiță Rățoi. – Da' la mine n-o să-l cheme Akella, ci Akellu !...

– Treaba dumitale, dom' președinte.

– Și încă ceva: o să-i tund părul care-i acoperă ochii.

– Se poate... Da' să știi că așa-i rasa asta.

– Și-atunci, cum o să alerge după iepuri cu ochii acoperiți ? E ca și când te-aș lega pe dumneata la ochi ca să ne jucăm de-a v-ați ascunselea, nu ?

– Acu, dom' președinte, o să vezi cum faci... Da' să-l ții într-un lanț ca lumea, că pe unul mai subțire ți-l rupe ca pe o ață putredă. Și nu uita să-i faci baie cel puțin o dată pe săptămână. Iar dresajul să-l începi cu „Aport !”.

– Adică cum ? – aproape că se înecă Culiță la auzul altui cuvânt străin.

– Uite așa: ții cîinele lângă dumneata, apoi arunci ceva la câțiva metri, de-o pildă, căciula dumitale, după care îl slobozi și-i strigi: „Aport !” ! El pricepe cuvîntul ăsta și știe că trebuie să alerge și să-ți aducă iepurele sau fazanul, adicătelea căciula dumitale.

În drum spre casă, Culiță Rățoi se prăpădea de rîs. „I-auziți, oameni buni ! Să scalzi cîinele și încă pe fiecă săptămână, ha-ha-ha ! Cu săpun, cu leșie sau poate să-i cumpăr un șampon parfumat ? Ha-ha-ha...” În schimb, toate celelalte șeful comerțului local le-a făcut cum se cuvine: i-a schimbat numele din Akella în Akellu, i-a pus zgardă de piele, l-a legat de bulumac cu un lanț gros, îl hrănea cu două pîini pe zi, dar mai întîi și mai întîi, îi tunse lațele crețe care-i ascundeau ochii. Surpriza a fost mare: de după zulfii deși, apăru o pereche de ochi mari și negri; erau umezi și calzi, plini de o lumină sinceră, un amestec de prietenie credincioasă, de devotament, de încredere și supușenie voioasă, de uimire copilăros-ștregărească.

Și dresajul s-a desfășurat cu succes, în sensul că, pricepînd se vede acel cuvînt franțuzesc, cîinele alerga de drag după căciula stăpînului și venea într-un suflăt cu ea în dinți încă pînă să apuce Culiță să strige: „Akellule, aport !”. Rățoi era atît de încîntat încît ar fi fost în stare să se joace toată ziua cu Akellu al lui. Nici măcar nu-i mai părea rău că fusese păcălit, că adică i-au luat pe cîine mai mult decît pe un vițel. Iar într-o zi, isprăvind joaca, se gîndi Culiță – tot Prodan îl învățase – să iasă cu cîinele undeva în cîmp și să tragă cîteva focuri (în aer, se înțelege), ca Akellu să se obișnuiască cu acel zgomot, cu bubuitura, și totodată să arunce căciula și să strige „Aport !”. În acest fel, o să țină minte că, după împușcătură, trebuie să dea fuga să aducă ceva. Rățoi făcu întocmai. Ieși cu cîinele în cîmp pe o miriște, lângă un lan de porumb. Dar, după primul foc de armă, Akellu o tuli speriat în porumb, încît Rățoi a fost nevoit să-l strige și să-l caute un ceas întreg. Iar cînd l-a găsit, cîinele, cu capul vîrît în buruieni, tremura ca piftia.

– Nu te teme, mă prostule !... Că doar n-am tras în tine...

Cu toate acestea, Culiță hotărî că pînă una-alta să limiteze dresajul doar la „Aport !”. Care și pe el îl distra mai mult.

Cu ceea ce-l învățase pe cîine îi plăcea președintelui să se fudulească mai ales în fața oaspeților săi. Veniseră odată la Culiță primarul și încă vreo cinci-șase șefi și șefuleți. Beau sub șopron de cîteva ceasuri bune. Vin fiert cu scortîșoară. Culiță nu mai contenea să-și alerge cîinele – tot „Aport !” și „Aport !” –, pînă cînd cineva dintre cei prezenți începu să rîdă: „Iote, din căciula lu' Culiță a rămas numa' căptușeala de capră !”. Într-adevăr, frumoasa căciulă brumărie nu mai aducea cu ceea ce fusese mai înainte, dar probabil că nu se rupsesse, ci doar se desfăcuse la cusături și arăta flendurită și băloșită. Însă, în hohotele generale, Culiță nu stătu să vadă ce și cum, ci smulse căciula din gura lui Akellu, îl înjură și-i trase un picior în burtă. Toată lumea se miră că, de la așa o lovitură, cîinele nu scheună, ci doar icni și se uită la stăpînul său cu o privire lungă, umedă și plină de uimire copilărească.

Și mai grozav se distra uneori Culiță Rățoi, cînd cîinele lui de vînătoare, rupînd cureaua ori lanțul, sau smulgînd bulumacul, zburda prin ogradă, zburătăcea găinile, curcile și gîștele, iar în pisici băga spaima și le urca în copaci sau pe acoperiș. După asemenea ispravă, Akellu venea fuga la Culiță, se așeza pe ciotul lui de coadă și, afirmîndu-și cu mîndrie limba lungă, îl privea fără să clipească cu ochii-i calzi de vițel, de parcă ar fi zis: „Ia te uită, stăpîne, ce grozav sunt ! Ce-ai vrea să-ți fac „Aport” – o găină sau o miță ?”.

Cu vreo săptămînă înainte de Sfîntul Dumitru, s-a dus Culiță Rățoi cu nevasta la o nuntă în satul vecin. Cum or fi petrecut acolo – nu se știe. Fapt e că luni dimineața, cînd soarele era de-acum destul de sus, Culiță se întorcea de la nuntă. După mers, n-ai fi putut să-ți dai seama dacă e obosit sau cam cherchelit. Însă lipsa manierelor domnești sau tovărășești (pot fi numite și așa, și așa; în cazul de față, e totuna, deși, în general, Culiță făcea pe domnul) era vizibilă de departe, căci nu-i ceda nevastei părțile mai bune ale drumului – cum ar fi cele fără gropi – și nici măcar nu mergea alături de ea, ci țărănește: cu câțiva pași înaintea ei. Mai și mormăia un cîntec ca pentru sine.

Și uite-așa, cu privirea-n pămînt, de parcă ar fi căutat ceva pe jos, Culiță străbătu jumătate de sat și ajunsese la poarta sa, în spatele căreia Akellu, dînd de zor din metronomul cozii, schelălăia în semn de bun venit.

– Iote, femeie, cine ne întîmpină ! – se bucură Culiță, uitînd în acea clipă să certe cîinele că iar a rupt zgarda de piele.

La rîndul lui, nici Akellu n-a așteptat să fie mîngîiat, ci, făcînd salturi mari, dădu fuga undeva după gard, de unde, după o clipă, se întoarse cu o găină și o depuse la picioarele stăpînului, mirîndu-se că acesta nu strigă „Aport !”, ci doar rîde. Apoi se grăbi și aduse alta. Culiță încă mai rîdea mulțumit, cînd auzi din spate țipătul nevastei, care-și recunoscu găina preferată, cea cu gîtul golaș,

după care urmară porumbaca, moțata, cea care făcea ouă cu două gălbenușuri, și cele șase găște mute (ele-s mai grele decât cele românești și nu reușiră să zboare peste gard) și iarăși curci, găini și rațe, într-un cuvânt – toate păsările lui Culiță. Akellu nu contenea să care prada și s-o depună cu grijă la grămadă, din care cauză nu observă cum se posomorî stăpînul după a patra sau a cincea pasăre, cum mîrii după a zecea și cum înjură apoi printre dinți și se repezi în casă. Cîinele se străduia să termine totul cît mai repede, ca să-i arate stăpînului: uite ce treabă grozavă ți-am făcut ! Da' de ce întîrzie stăpînul atîta în casă ? – se neliniști Akellu, dînd nerăbdător din coadă, în timp ce ochii calzi și umezi priveau fără să clipească ușa de la tindă. În sfîrșit, stăpînul apărî în cerdac, însă Akellu nu se miră că, în loc de pîine, el ținea în mînă pușca, deoarece nu avea pretenție să fie răsplătit cu un codru de pîine pentru o treabă făcută atît de conștiincios, ci cu o vorbă bună și o palmă prietenoasă care să-i ciufulească zulufii negri. De aceea Akellu nici nu pricepu ce a răsunit atît de tunător – înjurătura stăpînului sau împușcătura – cînd parcă din ambele țevi, în ochii lui mari și mirați, fulgeră un trăsnet.

2. Cine și de ce i-o fi repezit lui Culiță un pumn în nutră ?

București – Oltenița. Există un astfel de traseu feroviar, al cărui parcurs, deși măsoară doar șaiszeci de kilometri, are șaisprezece opriri, adică aproape în fiecare dintre satele care însoțesc calea ferată din Capitală pînă la Dunăre. Majoritatea pasagerilor de pe această relație sunt locuitori ai acestor sate. Jumătate de zi ei sunt țărani, iar jumătate – muncitori la diferite fabrici și uzine bucureștene.

Locul de baștină al lui Culiță Rățoi e undeva pe la jumătatea acestui traseu, dar n-o să numim acel sat, știind cît de neplăcut îi este președintelui cooperației locale de consum să fie arătat cu degetul. Trebuie totuși precizat că – fie într-o direcție, fie în cealaltă – Culiță are de parcurs treizeci de kilometri, distanța pe care trenul o străbate în vreo oră și ceva și nu se poate spune că, pentru sfîrșitul secolului XX, ar fi o viteză amețitoare. Dacă distanțele între Rățoi și București și între același Rățoi și Oltenița sunt egale, în schimb lui Rățoi însuși nu-i este egal încotro se îndreaptă, căci unele sunt interesele care-l poartă spre Capitală și cu totul altele cele care-l mîna spre portul dunărean.

De astă dată, taman în Vinerea Mare, Culiță Rățoi hotărî (dacă e să recunoaștem, era obligat) s-o ia spre Capitală pentru a-și vizita cîțiva șefi. Luă trenul de după-amiază, însă nu singur, ci împreună cu contabilul său șef Nae Cepi, căci cum i-ar sta lui, ditamai președintele, să care de unul singur opt miei ?! Nu i-ar sta bine. Așa că îl luă pe Cepi ca ajutor. Au dus ei, carevasăzică, mieii pe la șefi, ca să aibă

și ăia, săracii, cu ce întîmpina Paștele sau, mă rog, 1 Mai, și se întorceau acasă cu trenul de noapte. Era mare aglomerație, pentru că de la fabrici și uzine tocmai ieșise schimbul doi de muncitori-țărani care plecau spre casele lor, adică spre satele de pe traseu. Împreună cu aceștia, luară și ei trenul cu asalt și nu numai că reușiră să se urce, dar avură norocul să ocupe și cîte un loc în vagonul neiluminat (de altfel, toate vagoanele erau cufundate în beznă) și se gîndiră amîndoi că, după o zi de alergătură și cele cîteva beri, le-ar prinde bine să ațipească o juma' de oră. În jur era întuneric, cald, duhnea tare a tutun și a țuică puturoasă, de parcă n-ar fi tren, ci cîrciumă pe roți. Pînă să adoarmă, Culiță Rățoi deschise ochii în cîteva rînduri – se temea să nu treacă de satul lui – și se gîndi să roage pe cineva să-l trezească. Observă că – ba aici, ba colo – beznă era găurită de jarul țigărilor. Aproape toți călătorii beau. Fiecare ce avea – care țuică sau lichior, care vin, care bere. Beau și sporovăiau. Unii tare, alții cu glas scăzut, ca și cînd s-ar fi străduit să nu strice somnul norocoșilor care au apucat să prindă loc și acum sforăie nepăsători. Cineva dintre cei care stăteau în picioare scăpără un chibrit.

– Mergi departe ? – se folosi Rățoi de lumină și-l întrebă pe cel care-și aprindea țigara.

– Da' ce, te fute grija ?

– Păi, am vrut să te rog să mă trezești la... – și Culiță rosti numele satului său.

– Dormi, dormi, – zise careva din spate. – O să te sculăm la vreme...

Culiță îi mulțumi necunoscutului din întuneric, se foi ca să se cuibărească mai bine, își rezemă capul de speteaza tare și adormi lîngă Cepi. Las' să doarmă. În acest timp, ar fi cazul să spunem cîte ceva despre ei. Că ce-i drept – nu-i păcat.

Mai întîi, să recunoaștem că Rățoi și Cepi, ca toți șefii, aveau un principiu: legea-i lege! E adevărat că, în afara altor îndatoriri mult mai plăcute, adesea șefii erau nevoiți să respecte și să aplice legile. Se înțelege, cele ale statului, căci de altele, și mai cu seamă de cele nescrise, nu se prea sinchisea nimeni. Iar cît privește legile statului, atît Culiță cît și Nae Cepi consideră că, decît să le respecte ei înșiși, mai bine au grijă să nu le încalce alții.

De-o pildă, mai există în lumea asta a lui Dumnezeu oameni peste măsură de cruzi, a căror inimă le îngăduie – fără cea mai mică strîngere – să taie miei nevinovați. Și dacă ar tăia unul sau doi, mai treacă-meargă ! Și unde mai pui că fac acest măcel taman înainte de Paști. Ei, dar noroc că statul a scos legi nu numai pentru protecția oamenilor, ci și a animalelor. Una dintre aceste legi prevede că mieii nu pot fi sacrificați fără aprobarea primăriei. Chiar și cînd există această aprobare, nici atunci nu-i îngăduită tăierea, dacă greutatea mielului nu depășește paisprezece kilograme. Fără îndoială că legea are dreptate, și nu cei cărora li s-a făcut poftă de friptură de miel. Cu toate acestea, există egoiști

care taie miei nevinovați, și nu numai pentru ei, ci și pentru vânzare, încălcând încă o lege, de această dată comercială. De aceea, luând la cunoștință despre toate acestea, ce se gândi primarul ? Toți funcționarii din sat, de la cel mai mărunț pînă la șefi, trebuie să-și viziteze consătenii neîntîrziat, pentru a verifica dacă nu cumva se taie miei. „Și cum procedăm dacă întîlnim cazuri neobișnuite ?” – îl întrebă un angajat pe primar. „Adică ?” „Păi, să zicem, cutare și-a tăiat de-acum miei...” Bine că întrebă alții, căci și Culiță Rățoi voia să întrebe același lucru. Ia să vedem ce-i răspunde primarul ? „Nu-i nimic că i-a tăiat, e chiar mai bine. Carnea va fi confiscată ! Că doar n-o să-i ducem vii acolo unde tre' să-i ducem, ca să behăie pe bulevarde și pe coridoare...” Cei prezenți rîseră și chiar de la ședință, în grupuri de cîte doi-trei, unii însoțiți de cîte un milițian, se împrăștiară prin sat, mai ales pe la casele unde știau că sunt oi, căci unde sunt oi, musai să fie și miei.

Lui Rățoi îi căzu să umble cu Vasile Nistor. Și acesta-i unul dintre cei care în ultima vreme au reușit să ajungă șefi. E al treilea an de cînd e șef de fermă, dar oamenii continuă să-i zică tot căruțaș, pentru că ani și ani le-a cărat de la depozit lemne și cărbuni. Cică din cărușie a făcut avere, pentru că „tona lui Nistor nu atîrna nici șapte sute de kile, iar pentru transport – te jupuia, nu alta !...”. Cînd i s-a urît cu cărușia, Vasile Nistor și-a găsit o ocupație nu mai puțin bănoasă: a fost pus șef de fermă la una dintre cele patru ale cooperativei agricole. Umblă vorba că ar fi cumpărat această funcție, dar ce nu scorește gura lumii ?

Lui Rățoi și lui Nistor li s-a trasat sarcina să verifice miei de pe două ulițe. Nu-i puțin, căci ulițele-s lungi, case multe și nu toți oamenii îi primeau cu dragă inimă în curte. Bine ar fi fost să-i însoțească un milițian, dar în sat erau numai trei și i-au luat alții. E, s-or descurca ei cumva. Erau primiți, ce-i drept, nu întotdeauna fără împotriviri și vorbe „de alint”. Cel mai rău i-a primit Florea Clapon. Cînd i-au intrat în curte, la bună-zia, el i-a întîmpinat: „Bună ? 'Tu-vă soarele mamii voastre ! Ce vreți, mă ?!”. E-adevărat, Clapon era băut. În general însă, lucrurile mergeau binișor, ba la cîte unii, dar foarte rar, îi poșteau la un pahar de țuică sau de vin. Așa că, spre seară, Culiță și Nistor, cam chercheliți, puteau spune că și-au îndeplinit sarcina: au adunat de pe cele două ulițe toți miei tăiați. Și totul s-ar fi terminat, probabil, cu bine, dacă atît Rățoi cît și Nistor nu și-ar fi oprit pentru ei cîte un miel, se înțelege, pe cei mai mari, căci ei nu împărtășesc părerea că un miel de paisprezece kilograme e de-acum oaie...

Cine-l văzuse sau îl bănuise pe Rățoi că a furat – greu de spus. De asemenea e imposibil de spus, deși se poate bănuși, cine i-a spart cu pietre în acea noapte geamurile dinspre drum. Ar fi putut să i le spargă pe toate, dar, se vede, s-au temut că șeful cooperativei ar fi putut ieși cu pușca. În schimb,

Rățoi află sigur cine a făcut gălăgie și l-a reclamat la primărie. Și-n seara aceea, și a doua zi dimineața. „Noi, – țipau chiar în biroul primarului, – nu creștem oi pentru alde Rățoi ! Dacă are poftă de friptură de miel, să-i crească ! Am fost de acord să dăm statului, da' nu unui hoț !” La început, președintele comerțului local se mira că oamenii – dar nu toți de pe cele două ulițe unde a strîns el miei, doar cei de la care a luat mielul cu forța sau a confiscat carnea – l-au reclamat numai pe el, iar de Vasile Nistor n-a zis nimeni nimic, cu toate că și el și-a ales un miel măricel și l-a dus acasă. Nici de primar nu s-a plîns nimeni, nici de alți șefi locali. Pînă la urmă, Culiță pricepu că, probabil, ceilalți au dus acasă mielul pe furiș, nu ca el – în văzul lumii. Cîțiva reclamanți, mai ales două muieri, s-au înfierbîntat atît de rău, că au amenințat să scrie chiar mîine la nu știu ce ziar, iar apoi să se plîngă mai sus, dacă primarul nu le face dreptate. Dar acesta se ținea tare: „Ia tăceți, fă, din gură ! Nimeni n-a furat miei voștri. Tovarășul Rățoi a plecat de la sediu cu mîna goală. Și-apoi, pentru miei vi s-a eliberat dovadă, așa că nu-i treaba voastră ce se întîmplă după aceea. Iar de o fi la o adică – noi răspundem !”. Se vede că primarul n-a reușit să-i convingă pe toți, fiindcă la plecare cîte unul arunca: „Da' sta-i-ar în gît lui Rățoi carnea aia !”, iar noaptea i-au spart geamurile. Nu-i nimic. De stat în gît carnea n-o să-i stea, iar la ferestre o să pună alte geamuri, să n-aibă grijă dușmanii lui... Bine că a apucat să le ducă șefilor miei de Paști. Căci așa e el, Culiță Rățoi: pe primul plan pune problemele de serviciu și nu pe cele personale. Cum le-o fi mers altora, din alte sectoare, dacă au reușit să ducă sau nu șefilor lor miei de Paști, mă rog, de Întîi Mai – pe Rățoi nu-l interesa. Îi privește. Doar se știe: după cum îți așterni, așa dormi ! Uite el ! Și-a făcut treaba, iar acum doarme în bezna vagonului, legănat de țacănitul roților de tren – nici nu-i pasă !

Încet-încet, trenul se golea, pentru că în fiecare gară cobora o mulțime de oameni. Nae Cepi sforăia, iar Culiță Rățoi dormea liniștit. O totală lipsă de griji îi broboni fața cu sudoare mărunță, din vreme-n vreme, el pufăia ca acele vechi locomotive cu aburi care au fost scoase din circulație acum cîțiva ani, cînd, pe neașteptate, cineva își făcu vînt și-i repezi un pumn în mutră. În ochi îi explodară mii de stele, și Culiță sări în picioare ca opărit. În primul moment, nu-și dădu seama ce se întîmplă cu el. Apoi se dumeri unde se află, chiar observă că trenul staționează și presupuse că fusese trezit, căci, probabil, era timpul să coboare. Amețit de somn și de lovitura puternică, uită în acea clipă de contabilul său și se grăbi să-și facă loc spre ieșire. Sări cînd trenul tocmai începu să prindă viteză, dar nu de asta îi era lui atunci, pentru că din nas îi curgea sînge, pomelul drept era înlemnit, iar un ochi îi pulsa dureros. În acel moment, avea o singură dorință: să moaie repede batista în apă rece și să și-o pună compresă pe obraz. Aici undeva,

prin preajmă, aproape de peron, e fîntîna, – își roti Culiță privirea prin jur, dar cînd dădu de inscripția de pe tabla gării, înlemni ! Ce-i asta ?! Carevasăzică, a coborît din tren nu în satul lui, ci cu o stație mai devreme !... Abia atunci se supără Culiță de-adevăratelea, pentru că știa că următorul tren era abia a doua zi dimineață și, deci, va trebui să-și ia picioarele la spinare și să străbată pe jos cei șase kilometri pînă acasă. Și cînd ? În miez de noapte și încă prin cîmp... Dar parcă are de ales ? Altă dată să caște mai bine ochii unde coboară din tren !...

Da' care, mama dracului, să-i fi trăsrit așa un pumn ? Și pentru ce ? – pășea Culiță pe asfaltul sonor, în noapte, și se-ntreba. – Nu cumva l-au confundat cu cineva ?... Tot ce se poate... Da' Nae Cepi unde-o fi ? Nu cumva el...?

Taman de Paști și încă două-trei săptămîni după aceea, Culiță Rățoi o să umble cu nasul cît cartoful și cu ochiul drept ascuns într-o vînătaie. Fără discuție că asta îl supăra, dar cel mai tare îl rodea gîndul că, mai mult ca sigur, n-o să afle niciodată cine și de ce i-a repezit un pumn în moacă.

PĂDUREA „AȘA-ZIC”

Cristina TIMARIU SAIMANOFF



Se spune că, ori de câte ori răsare soarele două suflete se împrietenesc...

Era o dimineață de sfârșit de iarnă și dacă este sfârșit de iarnă înseamnă că urmează

primavera, nu-i așa? Așa credea și Iepurele care, sătul de atîta iarnă și ger a privit cu bucurie zorii acelei zile în care, după multe luni apăruseră primele raze ale soarelui.

În altă parte a pădurii, Ariciul Șef era și el plictisit de rutina zilnică a vieții de hibernare, pentru că știți voi, iarna animalele mai mult hibernează ; nu s-a descoperit încă dacă își fac ceai și citesc la gura sobei sau ascultă un teatru radiofonic, dar, cu siguranță stau în scorburi și adăposturi depanând amintiri și rugînd iarna să plece. În acea dimineață, Aricimea sa a zărit pe geamlăcul scorburii prima rază de soare. I-a trecut atunci prin minte ceea ce citise cîndva într-una din cărțile de Aricicultură împrumutate de la Biblioteca Pădurii și anume că ori de câte ori răsare soarele... exact, două suflete se împrietenesc! Se bucura în sinea lui că undeva, cine știe unde, cineva, cine știe cine, își va găsi camaradul pereche chiar în acea zi sau poate, cine știe, și cărțile de Aricicultură or fi scrise greșit.

Ar trebui să știți că Pădurea în care Ariciul Șef era conducător peste arici, nu era tocmai o pădure obișnuită, cum de altfel nici o pădure nu este ceea ce pare a fi, dar asta vă las pe voi să descoperiți în drumețiile voastre ; eu vă voi spune doar cum era Pădurea Așa-Zic. Da, ați citit bine, pădurea chiar se numea Așa-Zic. Cîndva, cînd aricii încă nu aveau țepii ascuțiți, lupii nu aveau colți, iar iepurii aveau încă cozile lungi cât ale vulpilor care păzeau puii de fazan cît timp părinții

lor căutau hrana, Consiliul Păduresc s-a adunat pentru a da un nume pădurii în care cu toții trăiau în armonie și nici de nume nu ar fi avut nevoie, dar Poștașul Barzoi încurca mereu corespondența, iar rubedeniile îi găseau greu pe locuitorii acestei păduri atunci cînd veneau în vizită. Astfel s-au pus cu toții la sfat și au început să își dea cu părerea, lupul spunea că ar trebui să se numească Colț Alb ca străbunicul lui, vulpea avea și ea părerea ei, aricii spuneau că cel mai bine s-ar numi Ținutul Aricesc și tot așa, fiecare și-a spus punctul de vedere multe ore, pînă seara târziu. Între timp, Țestosul cel mintos și cu ochelari groși pe vârful nasului, cel care avea rol de secretar al pădurii și care scria hotărîrea Consiliului a adormit; știa toată suflarea că bietul Țestos avea darul de a adormi cînd îți era lumea mai dragă. Cum gâlceava era în toi și nimeni nu ceda, ursul Martin, enervat, a strigat mai tare să se încheie tărăboiul, țestosul speriat s-a trezit și tot ce a izbutit să înțeleagă, somnoros cum era, a fost doar „Așa zic !” pentru că era singurul lucru pe care îl spuneau toți la fel:

- Așa zic, să se cheme Colț Alb !
- Așa zic eu, să se cheme Dumbrava cu greieri!
- Eu, așa zic, să se numească Țara cu furnici!

Ar mai fi durat mult tot ciroul obștesc dacă nu îi gonia furtuna pe fiecare la casa lui. Țestosul, serios în munca sa, a și trimis vorbă și scrisoare la Poștașul Barzoi și tuturor celor ce vroiau să știe că Pădurea lor se va numi Așa-Zic. Asta este legenda numelui, pe care tare mult am vrut să o știți și voi.

Dar, să ne întoarcem la ziua aceea în care soarele și-a trimis primele raze din an să îi lumineze pe cetățenii din Așa-zic pentru că tocmai în acea zi avea loc o mare întîlnire și un mare sfat între căpetenii, puneau la cale un plan secret, elaborau rețeta pentru Serbarea Bucatelor. În fiecare an era o mare sărbătoare a pădurilor unde cei mai iscusiți bucătari își prezentau rețetele secrete, iar cel mai

bun câștiga trofeul cel mare pe care îl ducea în pădurea sa.

Martin (așa îl chema pe ursul primar al pădurii Așa-zic și așa îi chemaseră pe toți ai lui din tata în fiu, neam vechi boieresc și de care tuturor le era teamă) a luat cuvântul:

– Niciodată Marele Trofeu al Sărbătorii

Bucatelor nu a fost adus în Așa-zic, pentru că niciodată nu am reușit să ne înțelegem între noi iar rețeta secretă a fost întotdeauna divulgată fără să știm de către cine. Dacă nici în acest an nu vom putea să câștigăm, nu vom mai avea dreptul să participăm, iar cei din Pădurea cu Alune ne vor lua, pe drept, afinișul din Piscul Verde.

– Aaaașa, ceva nu nu se poate întâmpla!!!

Zise Șoricelul Tzic tremurând de frică din dosul scaunului său, pe care oricum nu ajungea să se așeze.

– Tu ce știi Tzic, un fricos ca tine ce poate să facă? Sări ca ars, până pe masă, Broscoiul cel urăcios.

– Nici nu am început bine și vă și ciorovăiți, spuse aspru Ariciul Șef care avea oricum o răfuială mai veche cu Brotacul, dar nu-și punea încă mintea cu el. Ori ne apucăm serios de treabă, ori nu mai participăm!

Atunci Iepurele, deși tânăr și cu mintea fragedă, luă cuvântul:

– Cred că Aricimea dumneavoastră aveți dreptate, nu trebuie să ne mai certăm, vom face o echipă și vom câștiga Trofeul... dar vai, nici gând să ieșim din competiție.

– Tu ce știi, Iepurașule?... ești mult prea tânăr și ești și prea optimist, sunt prea mulți ani de când ne străduim să facem cea mai bună tartă cu alune, cel mai bun cozonac cu merișoare, bomboane din fructe de pădure, turtă dulce cu miere; dar... mereu altă pădure reușește să ne sufle trofeul de sub nas cu același desert, dar mult mai bun. Anul trecut am inventat Plăcinta cu morcovi și alune prăjite, am făcut chiar noi glazura de ciocolată și... ce să vezi? aceeași plăcintă, dar cu două rânduri de glazură - la cei din Pădurea Veche... Nu reușim să aflăm misterul sau poate chiar nu avem talent, spuse plin de mâhnire bătrânul Țestos.

Ariciul se gândi pentru o clipă, știm cu toții că aricii, deși foarte raționali, nu se pot concentra mai mult de o clipă, dar, fie vorba între noi, nici nu este necesar pentru că aricimii sale îi veni o idee grozavă:

– Anul acesta vom elabora rețetă și pentru a fi siguri că nimeni nu ne va vinde taina, vom împărți pădurea în echipe, fiecare va face doar un singur lucru din rețetă. Dar pentru a avea un rezultat bun trebuie să renunțăm la gălceavă și să lucrăm împreună. Nici una din echipe nu va reuși fără celelalte și doar la final se va afla rețeta.

Le-a plăcut tuturor ideea așa că s-au pus pe treabă. Lupul și ai lui erau responsabili cu paza și alerta în caz de spionaj, furnicile aduceau praf de

mirodenii din pădure, iepurii se îngrijeau de foc, aricii supravegheau rețeta și dădeau indicații prețioase despre cantități și ingrediente, urșii întorceau cazanul cel uriaș în care se fierbeau cele trebuincioase, veverițele curățau alune și nuci, rândunelele cerneau făina și tot așa fiecare avea de făcut câte ceva. Doar Brotacul s-a prefăcut bolnav și tot se învățea țopăind de colo colo vrând să afle și să știe, și cu rost și fără rost, rețetarul pe de rost.

Cât timp robotesc ei prin bucătăria pădurii vă voi povesti cum a ajuns Iepurele, deși mult prea tânăr, să reprezinte neamul iepuresc la adunările populare din pădure. Poate ați aflat și voi ca iepurii sunt niște ființe foarte fricoase, se zice că le-ar fi crescut ditamai urechile pentru că se concentrează prea mult să audă tot ceea ce se întâmplă în jurul lor, și dacă nu se întâmplă nimic, de frică, își imaginează tot felul de năluci, le tremură inima și își încordează urechile să poată auzi mai bine; se pare că se tem chiar și de umbra lor și nu au încredere în nimeni. Când a apucat Iepurilă al nostru să crească pușintel a venit în scorbura iepurească o scrisoare prin care erau rugați să își trimită un iepure reprezentant în Consiliul Pădurii dar, cum erau cu toții atât de speriați de a da ochii cu cei din lume și cum nici unul nu vroia să intre în așa încurcătură, l-au trimis pe bietul Iepurilă. Așa s-a trezit iepurașul nostru mare personalitate. Nu că s-ar fi simțit el mai curajos decât ai lui, se prefăcea că toate-s bune dar nimeni nu știe, și nici el nu a lăsat să se bage de seamă cât de frică i-a fost când Tzic, șoricelul cel fricos i-a ieșit pe neașteptate în cale (era cât pe ce să le crape inima la amândoi) sau cât curaj i-a trebuit lui Iepurilă să ia cuvântul și să îi răspundă Aricimii sale. Dar așa i-au zis de acasă ca trebuie să meargă și să facă treabă bună pentru ai lui și asta dorea să facă.

Acum îi bătea inima să îi spargă pieptul, nu alta, pentru că Ariciul Șef l-a chemat să stea de vorbă.

– Ce-o vrea Ariciul de la mine, un biet Iepuraș? se întrebă în sinea lui, dar porni repede gândindu-se că dacă va prinde de veste că i se pune la cale o capcană va fugi cât îl țin picioarele.

– Hei Iepurila, aici sunt!

S-a apropiat zâmbind deși frica i se cuibărise sub blăniță drept în suflet și cum se apropia i se părea că țepii ariciului se ascut și că lucesc în razele plăpânde ale soarelui ca niște săbii; și cât era el de arici parcă se prefăcea într-un uriaș... Dar toate astea erau doar în imaginația iepurașului, noi știm cu toții că aricii sunt mult mai scunzi decât iepurii.

Ariciul Șef îi spuse:

– Iepurilă, deși ești tânăr, ești primul care a avut curaj să vină la sfatul nostru. Aș vrea să mă ajuți într-o misiune importantă.

– Eu?! Întrebă mustăcind Iepurilă. Cu ce ar putea ajuta un iepuraș un Maestru Bucătar și Arici Șef?

– După cum știi și tu, rețeta secretă o știu

doar eu, iar la final, când toate vor fi gata, eu voi pune ingredientul secret care ne va aduce trofeul.

Pe dată, Iepurilă, în marea lui spaimă, se gândi că ingredientul secret ar fi putut fi... dar, nu! Aricii nu mănâncă iepuri, iar lupii de prin partea locului erau cu toții vegetarieni emancipați, nu ca predecesorii lor...

– Iepurașule ! Mă auzi ?! Unde te gândești ?

Iepurilă se dezmetici din groaznică-i închipuire:

– Sunt numai urechi Ariciule Șef !

– Asta se vede cu ochiul liber, eu vreau să fii cu băgare de seamă la ceea ce îți voi spune!

– Așa voi fi!

Și plecară amândoi prin pădure punând la cale planul care va aduce trofeul în Pădurea Așa-Zic. În urma lor, fără să observe cineva, țopăia tiptil Brotacul curios să afle ce mare taină ascundeau cei doi neobișnuiți tovarăși.

– Ce pot pune la cale un iepure fricos și un arici îngâmfat ? Asta da întovărășire! Își zise Brotacul bulbucându-și ochii pentru a vedea mai bine.

Ariciul îi dezvălui lui Iepurilă planul...

– Iar după ce toate vor fi gata, noi doi vom adăuga pudră de zahăr vanilat care este secretul întregului desert! Tarta cu zmeură și glazura de zahăr vanilat!

Zahăr vanilat în pădure?! Ariciule, dar de unde? Se miră Iepurilă crezând că aricimea sa are chef de glume. Dar cum Ariciul Șef era cunoscut pentru seriozitatea sa, dar și pentru slăbiciunea pe care o avea pentru aroma de vanilie de care nu s-a aflat niciodată cum făcea rost în acea pădure îndepărtată, Iepurilă ciuli urechile pentru a primi indicații.

Între timp, urăciosul Brotac se ținea scai de umbra lor pentru a afla ce se petrece. Iscoditor cum era, acesta aflase și cu alte ocazii povești interesante despre semenii lui, iar marea lui plăcere era să le descopere secretele. “Niciodată nu se știe cum îți poate salva pielea un amănunt ce nu îți aparține”, obișnuia el să-și spună. Tot așa aflase, trăgând cu urechea la geamul unei scorburi din adâncurile pădurii, ceea ce el credea că este marele secret al Ariciului Șef și de acolo se stârnise și marea curiozitate. Îl urmărise în urmă cu mult, mult timp și îl zărise intrând într-o scorbură pe care cu toții o știau părăsită, acolo a auzit el vocea care povestea cum că Ariciul Șef nu era tocmai un arici și că seară de seară acesta se întâlnea într-un loc tainic cu frumoasa domniță ce locuia la conacul din luminiș. Povestea vocea că doar atingerea ei gingașă făcea că țepii ariciului să dispară și să se întrupeze un mândru cavalier. Se pare că seară de seară cei doi își trăiau povestea tainică, iar tânăra domniță îi aducea cavalerului vanilie pentru ca acesta să își amintească să se întoarcă la dansa. Și pentru că Brotacul umblase și dânsul la școală, citise în basmele broscărești că un prinț chipeș fu cândva

blestemat să se transforme într-un brotac tot atât de urât cum era și el doar că atunci când prințesa îl sărută se reîntrupă în prinț. Acesta era marea sa dorință tainică, să dezlege misterul cu iz de vanilie, să o sărute pe domniță și să se prefacă pe dată într-un chipeș cavalier, și-atunci să vezi, el va fi peste toate comandant și toată suflarea pădurii se va închina la picioarele lui. Bietul Brotac credea lesne în basmele și legendele care circulau de când pădurea, din gură în gură, iar semenii lui știindu-l atât de credul îi povesteau câte și mai câte, mai mult sau mai puțin adevărate.

Că o fi un zvon sau nu, nu avem de unde să știm, dar că Ariciul Șef avea o cămară tainică în care ținea zahăr pudră vanilat și esența de vanilie ne poate spune Iepurilă, cel căruia nu îi veni să își creadă ochilor când văzu chiar el ciudățenia. Căci nu putea fi altfel decât nemaîntâlnit ca în Pădurea Așa-Zic un arici să țină în cămara sa ceva atât de rar prin partea locului.

– Iepurilă, vom ascunde împreună cheia cămării cu mirodenii și când toate vor fi gata scoase din cuptor tu, pentru că ești cel mai bun alergător al pădurii, vei da fuga să le aduci și tot într-o fugă să te și întorci. Este foarte important să reușim, că dacă dăm greș toată pădurea pe mine mă va învinui.

Bucuros că va fi un mic erou al tartei cu zmeură, Iepurilă, mai sigur pe el și pentru prima dată curajos, plecă alături de Arici în luminișul unde se gătea de zor și mirosea minunat a zmeură păstrată de asta vară, în compoturi fine pregătite de furnicile gospodine și păstrate în beciul din peșteră; ce deliciu avea să fie! Tot la deliciosul desert se gândea și Brotacul, care ascultând după obicei discuția celor doi s-a gândit să facă dreptate neamului broscăresc care, deși de viță nobilă, nu era nicicând slăvit așa cum se cădea. Avea să fie el cel care va salva onoarea pădurii aducând ingredientul secret. Și cum acesta se găsea doar în cămara Ariciului, ei bine da, avea să îl împrumute de acolo. Și nu, nu se considera hoțomanie, ci doar un mic compromis pentru un scop mare, acela de a salva reputația neamului celor mai de soi interpreți ai balții din Pădurea Așa-Zic.

Nu sta mult pe gânduri pentru că timpul era scurt și țopăi până la locul în care era ascunsă cheia, țopăi apoi până la cămară, descuie și se furișă înăuntru. Fericit de isprava lui, își roti privirea în jur și tot ce văzu fură doar picioarele raftului înalt din lemn masiv de stejar și undeva sus, mult mai sus decât și-a închipuit vreodată că ar putea să ajungă un arici, dar potrivit pentru un iepure și imposibil de atins de către un broscoi oricât de bulbuc și înfoiat ar fi, era așezat borcanul cu prețioasa mirodenie. Abia atunci înțelese de ce Ariciul l-a chemat pe Iepurilă și cum fiecare este potrivit pentru ceva anume și cum în echipă se pot câștiga trofee. Ceea ce nu a înțeles este cum de a ajuns borcanul pe acel raft, dar se pare că pentru

orice există o explicație sau or fi și basmele adevărate?

Cât timp Brotacul filozofa blocat în Cămara Ariciului Șef, pentru că ceea ce nu știuse Brotacul era și faptul că ușa pe care ușor o împinse pentru a se furișa înăuntru acum era imposibil de tras pentru a se deschide, așadar, în acest răstimp toată suflarea din Așa-Zic muncea cu mult spor iar miresmele se înălțau aromând văzduhul.

Îi cuprinsese voioșia pe neobosiții bucătării mulțumiți că au mers pe mâna Ariciului Șef, fusese aranjată și zmeura în tăvi, iar ceea ce mai lipsea era, desigur, tainicul ingredient ce avea să le aducă primul trofeu în Pădurea Așa-Zic.

– Iepurilă, zise Ariciul Șef, ne bazăm pe tine!

– Sigur, sigur! zise Iepurilă și fugi iute către cămara din casa Ariciului.

Când se apropie de ușă, curajul pe care îl căpătase alături de noul său prieten îl părăsi pe firavul nostru erou, dar nu fără motiv... Zgomote înfundate se auzeau din spatele ușii, un orăcăit posomorât și sunete neînțelese pătrundeau din încăperea de dincolo de ușă. Iepurilă simți îndemnul de a fugi, dorea să fugă așa cum fuge orice iepure fricos când vede un lup flămând, să uite de curaj și onoare să strige “Sunt fricos!” și să o ia la sănătoasa. Un singur gând îl opri: “Dacă nu voi avea curajul de a duce borcanul cu mirodenii, Ariciul Șef va fi dezonorat... El a avut încredere în mine așa că voi intra. Închise ochii, ciuli urechile și spunându-și printer dinți “Sunt curajos! Sunt curajos! Sigur, sigur sunt curajos!” intră în cămară. Cu ochii închiși, înșfăcă borcanul, trânti ușa după el și o luă la sănătoasa spre lumină spre groaza

Brotacului care, încremenit de spaimă, rămase prizonier în propria-i capcană. Auzise el undeva că “cine sapa groapa altuia cade singur în ea”, dar nu s-a gândit că poate fi vorba și despre cămarile vecinilor.

Concursul era gata să înceapă, Pădurea cu Alune a adus clătite cu gem de fragi, Dumbrava Minunată avea un morman de briose glazurate, Pădurea Veche, campioana din anul trecut - o plăcintă cu afine și multe alte echipe cât vedeai cu ochii. Într-un suflet au ajuns și cei din Pădurea Așa-Zic, înconjurați de gălceavă, cu bonetele în mâini și șorțurile încă atârnat, Tzic, murdar din cap până în vârful cozii de făină, iar veverițele curățând ultimele nuci pentru decor. Ariciul Șef părea puțin îngândurat... Iepurilă încă nu ajunsese...

După ce se instalară, când mai să înceapă marea degustare a juriului, alergând cu toată puterea, ajunse Iepurilă. L-au întâmpinat bucuroși, iar Ariciul a garnisit Tarta înmiresmând luminișul. Juriul a declarat învingătoare echipa Pădurii Așa-Zic și toată lumea a petrecut până seara.

– Mulțumesc prietene! i-a spus Ariciul Șef lui Iepurilă care era încă mut de spaimă.

În acest an Trofeul a fost așezat la loc de cinste în stejarul cel mare din lumină, iar prietenii din Pădurea Așa-Zic au înțeles că doar în echipă pot câștiga.

Când soarele a apus în acea zi, locuitorii din pădure și-au amintit că ori de câte ori răsare soarele două suflete se împrietesc și Ariciul Șef a zâmbit mulțumit depanând amintiri cu noul său prieten, Iepurilă.

Și cine a zis că basmele nu sunt adevărate dacă un Arici și un iepure pot fi prieteni?

HEI, DUMBRAVĂ, CRÂNG ÎNTUNECAT !

Iarema BAIKAK



Тарас Байрак

*Și-l înfășă cu vâlul
Scump și alb.*

Taras Șevcenko

De sărbători, copiii vor brăduț. Așa că... iată-mă în pădure. Astăzi pădurea este deosebită. Misterioasă, ca sufletul poporului meu, liniștită ca

și temperamentul său, ademenitoare ca poezia sa, - astfel îmi pare pădurea. Mai există și alte asemănări, dar eu nu le mai pot căuta - pășind aici mă simt ca o vietate mică, pierdută. Copacii, acoperiți cu zăpadă proaspătă, par a ascunde mistere. Ei îmi amintesc de ceva, nu-mi pot aminti de ce, ceva din realitate sau din povești. Memoria îmi este solicitată intens, iar gândurile se mișcă neliniștite până când se fixează asupra cuvintelor lui Șevcenko: „Hei, dumbravă, crâng întunecat!..” Și, într-adevăr, dumbrava are un părinte bogat. Vezi cu ce straie scumpe a gătit-o și câte pietre prețioase o împodobesc? A așternut puful alb până la genunchi ca să țină cald, să nu înghețe cumva fata lui dragă. Vezi, acolo sunt stejarii falnici ca niște uriași vrăjiți. Într-unul se vede o scorbură întunecată: poate că acolo doarme o zână, sau se poate ca o veveriță să-și fi făcut cămara acolo. Uite, aici, un mesteacăn visează ceva. Încerc un sentiment de compasiune. Sub povara straielor scumpe, mesteacănul și-a

aplecat crengile sale lungi. La atingerea delicată cu mâna, mesteacănul se cutremură și crengile îmi șoptesc încet, încet: tu mă admiri, dar mie îmi este foarte greu... Ce spui? Ți-e greu, frumusele? Ce rost are frumusețea, dacă ea devine o povară? Cuprind mesteacănul plâpând cu ambele mâini și-l scutur cu toată puterea. Zăpada pufoasă îmi cade pe cap, nimerește pe guler de unde se prelinge, rece, pe spinare. Eu continui să scutur mesteacănul până nu rămâne niciun petic de zăpadă pe el. Obosit, îi dau drumul din mâini, el se îndreaptă și...devine neatrăgător. Pe fundalul alb al copacilor, mesteacănul meu stă înnegrit, de parcă ar fi fost ars, și gol-goluț ca și adevărul. Nu știu cauza, dar în clipa aceea, îmi amintesc vorbele: „adevărul supără”. Poate că, eliberat de povara zăpezii, mesteacănul supără la ochi. Eu nu am mai putut să mă uit la el, nu mai aveam ce admira. Întorc privirea de la mesteacănul trist și caut altă atracție. mă înștiințeze cumva unde va găsi un loc mai sigur. Râsul și chiotele mele sunt înăbușite de omătul care a îmbrăcat pădurea. Aud ecoul moale, abia șoptit. Mi s-a făcut frig. Încălțăminte mea subțire, datând din vremea războiului, nu este potrivită pentru plimbările lungi prin zăpada adâncă. Privesc în jur, văd mesteacănul golaș și mă simt profund vinovat față de această pădure de basm.

ȘI SECARA SE VÂNTURĂ ...

“Vuiе vântul în câmpie, Vânturând secara-n lan...”

Peste drumul prăfuit bătea un vânticel poznaș. Atingea ușor ramurile copacilor care îl străjuiau, se juca cu spicele îttepătoare de secară, grăbindu-se spre lanurile aurii de grâu. În calea sa a apărut un vânt potrivnic. Lovindu-se unul de altul, s-au împletit și s-au ridicat ca un vârtej deasupra lanurilor. Și, ca și cum s-ar logodi după regulile ciudate ale vârtejurii, peste câmpie plutea un duios cântec de fata:

*Vuiе vântul în câmpie
Vânturând secara-n lan.
Șfios, cazacul nu mai știe
Cum să cânte al său alean.*

Urmarind vartejul și cantecul de fecioara, parasesc drumul batătorit și o apuc pe o carare. Inima îmi bate mai tare ca la un îndragostit înainte de intalnirea cu iubita. Iar eu sunt, într-adevar, îndragostit ! Sunt îndragostit de cerul azuriu, transparent al Ucrainei, de aceste nefarsite lanuri aurii ale pam antului natal. Si din aceasta cauza inima imi bate atat de repede. Pentru ca simti o mare bucurie atunci cand te rupi de grijiile cotidiene si te trezesti, de unul singur, in campie, in largul unei mari netarmuite de grane diverse care dau in parg sub razele calde ale soarelui.

Ochii mei deja au descoperit-o. Uite acolo, acoperit în întregime de zăpadă, zăresc un brăduț de care am nevoie. Mergând spre el, scot toporul de după curea. Dar, deodată, mă opresc pe loc, vrăjit de frumusețea sa. Ce minunat este sub vâlul său alb! Miliarde de fulgi strălucesc în soare, împrumutând toate culorile curcubeului. Ramurile mari s-au lăsat în jos, ca labelle unui urs alb. Nu se vede brăduțul ca acel mesteacăn înnegrit. El doar me acoperit de un vâl alb. Poate că îi este greu cu hainele acelea scumpe, dar eu nu am puterea de a folosi toporul. Copiii vor petrece sărbătorile fără brad. Le voi spune că iepurele nu m-a lăsat să tai bradul, voi scorni o poveste ca să-i liniștesc. Într-adevăr, iepurele s-a aciuat aici, sub crengile înzăpezite ale bradului. I-am văzut ochii înfricoșați. Pășesc înainte și iepurele țâșnește din ascunzișul său, țop-țop și, parcă ar fi înnotat pe valuri, a fugit în adâncul pădurii căutând un loc mai sigur. Încep să râd și îi strig să

Ma cuprinde un puternic sentiment de multumire care se revarsa in tot corpul, urmaresc propriile ganduri si amintiri. Iar ele roiesc ca albinele in jurul teiului in florit. Amintirile din propria viata se impletesc cu imagini din cartile citite. In fata ochilor prinde viata paleta colorata a lui Kotiubinski. Ma farmeca identitatea imprejurarilor. Presimt ca trebuie sa ma intalnesc aici cu un om, precum si autorul povestirii "INTERMEZZO" Si, intr-adevar, in zare se infiripa silueta unui om. Ea se contura tot mai clar pe fundalul galbui-cenusiu al lanurilor. Intr-o clipa, disparu ca o barca in valurile marii. Grabesc pasul si, surprinzator, observ acea silueta chiar langa mine. Intins pe pamant, omul il saruta cu pasiune infocata. Auzind salutul meu, omul a ridicat capul si, primul lucru care m-a impresionat au fost ochii sai. In ei se putea citi o imensa, inimaginabila bucurie.

-Aici a fost pamantul meu! -a raspuns omul privirii mele intrebatoare. Ma asez de parca m-as ascunde in secara de lumea inconjuratoare. Ascult una din cele mai grozave povestiri carei-a compromis definitiv pe bolsevici. Ani infricosatori, blestemati! Colectivizare fortata si spatiile indepartate, largi ale Siberiei inzapezite... Totul mi-a aparut in fata ochilor ca intr-o realitate cumplita. -Slava lui Dumnezeu, totul a disparut-spune omul. Cuvintele sunt rostite cu o sinceritate neprefacuta-Acum pamantul este din nou al nostru. Imi va reveni si mie un petic. Poate chiar asta, care a fost al meu, al parintilor si bunicilor mei. Da, Doamne! Cu aceste cuvinte, omul privi spre cerul azuriu, ridicandu-se in picioare. Cu ochii plini de fericire, imbratisa lanurile si zise: -Mi-a fost dat in viata ca pasii sa ma poarte departe, dar nicaieri nu am vazut asemenea lanuri. Numai in Ucraina noastra, ele sunt atat de frumoase!

Traducere de Ostap Borodai-Șandru



S-a născut la 25 ianuarie 1964 în localitatea Schitu Golești. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității din Baia Mare în 1987. A făcut parte din conducerea publicațiilor „Totuși, iubirea”, „Evenimentul zilei”, „Informația de prânz”, „Săptămâna financiară”. În prezent, este redactor la Televiziunea Română. A debutat în poezie în anul 1996 cu volumul „Profesorul de limbă moartă”, Editura „Vinea”. A mai publicat „Ateliere în paragină – 24 de ore și miezul nopții cu Aurelian-Titu Dumitrescu”, Editura „Carte de suflet” 2002 și „Destine fără noi (interviuri)”, Editura „Badea” 2006 și „nimeni, nimic, niciodată”, publicat la Editura Herg Benet, 2013.

„Stăpânind instrumentele literaturii m-am folosit de ele pentru a face presă. Reportajele ar trebui abordate din perspectivă literară. A fi poet, te ajută să devii un reporter bun.” Ciprian Chirvasiu (Chir-domn; Vasiu- padure)

Mai către malul gurii

Mamă, o să-ți iau mâna ta puțin,
ca să mă mângâi singur cu ea
în rostu de ziuă
al cocoșilor.

Lasă-mă pe spătarul acestei disperări,
ca pe o haină groasă, vara,
să-mi adun neînțeleptele una câte una
și, uitându-te în urmă la noi,

să ridici către lună degetul acela alb,

pe care uneori îl scoți din pământ,
ca să ne arăți încotro am luat-o.

Habarnacum

Cuvintele sunt speranța
de-a nu rămâne comun,

Sunetul morții:
un fir de apă într-o gamelă.

Ca o cloșcă se așază iubirea
pe oul mamei ei,
Ondina.

De ce nu este murdară mâna,
de ce picură din ea ceva
și de ce e roșu?

Dacă sângele nu-mi dăvoie,
eu cu ce o să te acopăr,
Ondina?

Știi de ce trăiești?

Pentru că te-am luat cu mine,
din habarnamcum.

Tuta

Altfel, Ondina,
Află că sunt bine.

Mi s-a spus mai apoi,
că moartea mea ședea pe câmp
fără treabă,
fără niciun fel de albine
și se uita în zare, a proasta,

la combine.

Și m-am dus la dânsa și i-am zis:
„Auzi, fă, cât crezi că te-aș mai putea ține?!
Cât să te mai ții?!”.

Și moartea mea a murt
de dor,

după mine.

Cât hamal

Nu mi-a păsat niciodată, Ondina,

cât hamal îmi trebuie
luminii.

Câtă viață,
Cât hamal!

Câtă lumină!

Femeie-n apă

Trei lucruri pe care nu le suport:

1. habarul din palmă;
2. certitudinea că suntcontinuu;
3. fântâna de-acasă.

Copil, era să mor
De mirosul mâinii Maicii Domnului;

Prea târziu am aflat

MANTAUĂ LUI GOGOL

că habarul din podul palmei
care-a căzut peste primul sân,
are miros,
că mirosul are femeie,
că femeia are apă
și că apa se rupe
sau se ridică.

Acasă înseamnă:
să arunci o găleată în tine,
să te scoți,
să te torni în cap
și să-ți fie frig, vara,
cald, iarna.

Numai copiii cresc
când oamenii mor.

Dâra de sfânt

Fericiți cei care s-au regăsit
Sub o mătanie!

De două ori fericiți
Cei ce-au avut în neam

Și sfinți,

Și părinți!

Ondina, iubirea este feul lui Dumnezeu
de-a Se pune

dintr-o mână în alta.

Iosif, fără importanță

Niciodată omul vreunei femei
n-a avut firescul femeii sale.

Fecioria e un fel de-a sta nedumerită
între dorința de-a avea om,
și dorința de-a avea prunc,
după cum, în Evanghelii,
Iosif n-are nicio importanță.

Trăiți între lăcuste,
noi nu am avut până acum nici sensul
înșurubării în aer,
nici dimesiuea prăbușirii din înalt,
ci doar bucuria salturilor mici.

Atunci când o întorci,
înlăuntrul mânușii se aflămăsura
ce poate să-țidea plâsul degetelor,
cu care mângâi
în somn.

ADRIAN SUCIU



Licențiat al
Facultății de Litere a
Universității „Babeș
– Bolyai” din Cluj
(1995). A urmat un
stagiul de
perfecționare în
presă, în 1993, la

Praga și Cracovia; bursier al Guvernului
francez, stagiul de perfecționare în tehnici
ale interviului și reportajului, în 1996, la
Paris, Radio France Internationale, precum
și un stagiul de perfecționare în organizarea
și managementul întreprinderilor de presă,
în 2000, la Copenhaga. Prezent în
numeroase antologii literare în țară și
străinătate. Câștigător a numeroase premii
literare. Tradus în engleză, franceză,
germană, maghiară, occitană. Este autorul
mai multor volume de versuri:

E toamnă printre femei și în lume, versuri,
Ed. Echinox, Cluj, 1993;
Singur, versuri, Ed. Euphorion, Sibiu,
1996;
Plus, pamflete politice, Ed. Trimeră, Cluj,
1997;
Noapți și zile, versuri, Ed. Arhipelag, Târgu
Mureș, 1999;
Just So Poems, versuri, Ed. Cartimpex,
Cluj, 2000;
Din anii cu secetă, versuri, Ed. Grinta,
Cluj, 2005.
Mitologii amânate, Ed. Herg Benet, 2012
Ultima carte apărută este de proză scurtă -
„un roman de rahat”, publicată la Editura
Lit Tritonic.

Spitalul de-apoi

Doamne, trimite tu îngerul Tău să ne dea cheia!

Și dacă are multe de lucrat îngerul Tău și-i e peste poate să ajungă la noi la masă, trimite Tu unul de-al Tău să ne dea cheia! Și dacă toți ai Tăi ară și seamănă și treieră și nu pot veni la noi la masă, trimite Tu câinele Tău să ne dea cheia!

Ne vom împrieteni cu el și-l vom ospăta și ne vom bucura că ne-ai trimis cu el cheia de la ușa spitalului în care se plimbă halate pustii și nesfârșite medicamente se înghit singure, fără să ceară voie nimănui.

De la ușa spitalului în care sufletul se curăță singur, cu pleoapele lui...

Vremea animalelor înțelese

Înt unii care adoră femeii îngrozitor de grase și cumplit de urâte. Nu e, așadar, ca și cum eu n-aș putea să-mi respect nebunia. Un fel de patimă s-a întins: fiecare hrănește ceva. Porumbeii din parcuri, maimuța la zoo, vrăbii pe mese, câini la oricare colț. Nu e ca și cum eu n-aș hrăni pe nimeni. După ziua hămăitului și-a faptelor, a venit vremea statului la masă. Brrr!, fac după un pahar de apă rece, dumnezeiască, iar tenia mea fornăie înăuntru ca un cal adăpându-se după ce-a deșirat toată ziua nori sub arșiță. Tenia mea dumnezeiască, animalul pe care toți vor să-l omoare și el mi se plînge mie prin pielea burții ca o fereastră năclăită de cenușă! De când am vorbit despre ea, nu-mi dă nimeni nimic de băut. Oamenii sînt slabi și nu suportă să afle că un șarpe orb bea la masă cu ei.

Dar e bine așa...

E ca și cum aș fi eu singurul care știe că vremea animalelor înțelese a trecut demult.

alo

am vorbit cu mama azi-noapte.

„alo! alo!”, a spus și-apoi m-a ascultat într-o tăcere metalică.

i-am povestit înfrigurat ultimii treizeci de ani

fără ea ca și cînd ar fi fost o sărbătoare continuă

și fiecare înfrîngere o invitație la bal.

„alo! alo!” a spus și-a început să plîngă ca un copil prost. am alinat-o povestindu-i două fotografii uzate din care o știu

nepoții ei. i-am explicat cum a fost prima zi

de școală. cum am înfiat primul cîine vagabond.

cum mă strîngeau pantofii noi la prima nuntă.

„alo!” a spus și s-a închis.

mamă ai tăi au uitat că locurile de veci pe pămînt se plătesc o dată la treizeci de ani. sau

n-au numărat anii cu grijă. bref, nu mai ai loc pe pămînt.

să mă mai suni din senin

chiar dacă telefonul e vechi și legătura proastă.

Consumația costă

Acasă e un șir de silozuri prin care aleargă hamali în șomaj. Sînt unghere în care se moare de somn.

Acasă am cărți în care țopăie dragostea pînă o înjură vecinii.

Trec fete pe role, cu țigări parfumate, luînd în unghii peretele crud.

Acasă țin cu chirie un mort: sînt nebun după ochii lui de copil. Cerșește prin baie

MANTAUA LUI GOGOL

în zilele când mi-e rău.
– Fetelor, urlă el, cu ochiul de copil prin vizor,
în posteritate intră doar clienții localului și consumația costă!

Tratat de ofilire

În adâncul casei sale, unde sînt lumînări
din care lumina se pogoară în lume când pofteste ea,
Profetul Popular a descoperit că fiecare floare

se ofilește în felul ei: unele au nevoie de timp,

altele au nevoie de aer, altele de căldură. A studiat

ofilirea în toate formele și etapele ei și a tras concluzii

pe care nu le-a lăsat scrise.

„Bucură-te de floarea care se va ofili!”

Atît a lăsat scris...

DANIELA TOMA



din ce rană curg jurămintele
spre anotimpuri
în care nu se mai vînd lumii
decît resturi sortite să piară
trec pragul în zile fără nume
însetate și ele precum nașterile
de mâine
să audă rădăcinile țipînd
și să nu se împotrivescă
ard semințele lor vestind exilul
iar jertfa goală pe undeva
visează o altă durerenoptile
își împrumută una alteia pe ascuns
lacrimi

într-o dimineață constai
că încă te privești în oglindă
când sângele fierbe și curge ...

sigur, ar fi mai potrivit un trup nou
să te locuiască în locul vieții tale
iar ea (cealaltă viață)
ea să umble goală pe stradă,
să rîdă de formele tale

pe buze,
lumea să se piardă

între timp,
tu să-i respiri inima și în oglindă să înflorească
zarzării

dimineața aceasta nu-și irosește degetele
trece prin mine,
își pune geana în căușul palmei
ca o dorință de zile mari,
se rotește într-un nou anotimp din ochiul acela
în care femeia crește - incendiu izbucnit de la
glezne
și până la gândul rămas întreg în setea
trecătorilor,
aprinde murmur și rămâne la adăpost
să n-o urmeze și să n-o știe nimeni
decît tu, cel ce-o înveți să zboare
din afara ei
cătrec tine

când pofteste ea, inima
își descoperă gustul pentru vară

MANTAUA LUI GOGOL

știi, vara aceea
în ochii căreia intră cerul întreg
și toate buzele,
și toate mâinile ce se ating
și nu se mai ascund apoi de lumină
umblă vorba despre ea
că te poate-nvăța liniștea
în toate vârstele ei să te cuprinzi
până vei auzi strigătul dragostei
în fiecare dimineață
și seară
și vei învăța
să te supui lui

necunoscută rămâne femeia pe care o zidești
și zidul devine femeie goală
pentru celălalt de dincolo;
pentru că o vede venind
hotărăște s-o deschidă zilnic în el,
în altă lume în care-i sărută umărul alb,
o strigă semn în jurul lui
cuvântul devine înalt și strâmt
înăuntru trăiește începutul
și gustul de apă împlânzită
din care nu a băut nimeni
doar dumnezeu când soarbe în fiecare seară
o inimă
sau alta

în inimă cresc numai dimineți
de-o vreme
cântecul lor e torță vie
se face dragoste și se lipește de mine
până când un soare-copil desenează alte
răsărituri
și-o vară

cu brațele tale,
până când lumea devine mică înăuntrul meu
și eu mă gândesc
cum s-o aduc până la tine

din aceste mâini se naște lumina
când inima doarme pe podea
și tace
doar fluturii ciugulesc în odaie
frumusețea lumii
o găesc în fiecare zi
purtând alți ciorapi de mătase
s-a făcut mare, mă-nghite
și-mi încurcă zilele

între acești pereți fericiți
numai tu rostești soarele
adânc
în mine

poate că niciodată nu ne vom vedea întregi
în trupul gol al unei răni proaspete
de unde cineva a băut ceasurile descheiate
și ochii unei păsări
tocmai când eu număram bucăți de înălțime
în esență, îți cresc numele într-un semn de
carte,
în restul minutelor drept înainte
și în dimineața umedă a unei oglinzi

măine, voi construi chipul meu după al tău



MARIAN HOTCA



Cratere

Văzduhul verii își deschide
noi cratere de verdeață,
e ceasul când din oglinzi înfrunzite
vor curge scânteii de parfum.

Între coline năpădite de iasomie
soarele doarme pe respirația naturii
și eu ca o săgeată neșlefuită
mă înec cu sărutul luminii.

Îmi caut prin buzunare,
secunde ce învață temenic murirea,
le gălesc, le strâng la piept,
și mai respir încă o dată
vara ce trece prin mine.

Întuneric

Depărtarea ca un obraz de copil
închide în glasul ei pal și livid
cascada învolburată de lumină;
mi-e umărul mai greu de întuneric
și carnea mai fierbinte de durere.

Văd turmele înflăcărate ale nopții
cum bătătoresc în copite
aurora desfrunzită a trandafirilor.

Mi-e sufletul un izvor tulbure
prin care curge apele timpului
neîmblânzit, mi-e inima o umbră
de furnică și spaima un munte încrețit
ce coboară aproape spre infinit;

Dar tu, negru al nopții ești brățară
plină de smoală așternută vara
peste universul meu indeterminat.

Magnolie

Într-o floare de magnolie
văzduhul clocește
miresme astrale,
petale ca obrazii unui copil
se desfac emanând
seninul zilelor de vară.

Vântul se desface
în cascade de praf
amenințând strălucirea
să-și omoare versul
de borangic
țesut de păianjen.

Iasomie

Să scuturăm depărtarea:
de soare, de stele stinse,
de vânt, de nori și de atomi,
de începuturi trecute și sfârșituri iminente,
să-l lăsăm gol și sapiențial
ca visul cel nedesfăcut.

Să ne ascudem visarea
în versuri nesmălțuite,
și când lumina din florile de smirnă
se va juca cu apusul de portocală,
noi să culegem flori de iasomie.

Pășind în prăpastii adânci de întuneric

eu te voi pierde într-o spirală amorfă
și nu-ți voi duce lipsa neesențială,
căci spiritul meu vlăguit iubește
doar florile de iasomie,
udate cu dumnezeiasca
Melancolie.

Îmitățiō lūcis

Miezul zilei se închide
într-o sămânță crudă de mac
și eu adorm pe stamina
îndurerată a iasomiei
deschizând cu gândul
un soare neesențial.

Nu mai e nevoie de lumină!
căci parfumul orelor
amestecate cu drojdia răsării
a zămislit între genele mele nearticulate
petalele albe
ce imită lumina.

Închide-te soare
într-o piatră sângerândă de foc
și culcă-te pe mușchiul
arborelui de smirnă,
căci îți va mângâia
somnia carbonizat
licoarea solemnă
a unui crin astral.

Lumina închide-o
și lasă-te gol
ca începutul!

E vremea

E vremea să ne uităm
în pântecul dilatat al luminii
și să alunecăm ca o șoaptă evlavioasă
de vânt pe sângele soarelui
ce-l îmbrățișează nicovala.

E vremea să ne oglindim tristețea
în coji nespălate de cartofi
și să ne izbim frenezia
de bătaia unei inimi nenăscute.

Mai este vreme să ne
împrăștiem clipele tăioase
în furnalele rumene
ale primăverii.

Lumina crește îngenunchind
într-o altă floare de iasomie
binecuvântând buruienile de mătase
ce cresc în aceleași holde boreale
cu viață plugărească.

MANTAUA LUI GOGOL

Glas

Vară,
împrăstie-mi răsuflarea de jărat
în corole infinite de parfum...
și ochii mei,
două ape nenășute,
adorm pe brațul tău
coborând cerul
mai aproape de mine.

Cu limbi de foc amuțite
frunzele mângâie miresme
cioplite în petale
de iasomie.

Sunt clipe ce cântă
cu glas dumezeiesc,
dar timpanele rămân afundate
în tăcerea nestinsă
a unui cuvânt:
Vară!

Licoare

Cântul tău e punte nesfârșită
între vise clocite
în gânduri nidicole
și cerul suspendat de piatră
ce-l dărâmi ziua peste mine.

Ochiul ți-e gură
sticloasă de șarpe
ce cântă oprirea timpului
în bolți feciorelnice.

Ah! Tăcerea mi-e plină
de parfum îngeresc
și gura mi-e oarbă de sete,
când vii,
îngreunată de iasomie,
îți beau răsuflarea
din cupe de smirnă,
îngenunchind pentru tine
vară dezgolită de sfinte licori.

Stare indeterminată

Nedospitele rădăcini ce le-am închis
atâta vreme în insalubre tăceri,
se sting cugetând
absența unui timp
înveninat

un soare se topește
în cercuri de furie
și mai dulce ni-i otrava
decât o frunză botezată
în inimile noastre de rouă

dar, începem din când în când,
să ne scurgem pe flori divergente
pierzându-ne secundele
printre clopote concave
ce bat îngreunându-ne
eternitatea.

ION SCROBETE



PLĂCEREA SE INSINUEAZĂ

în secunda următoare o plăcere de
drept comun
se insinuează în pielea nervului

arde la foc mic
se amplifică
apoi se desprinde din
fotografia incidentului
precum reclama de pe fața
bolcului
mâncat de igrasie
mai sus vântul îmi ia
ca pe o rufă
gândul
de pe sârmă
mă lasă pustiu în repetarea
exercițiului care nu a fost dus
la final
se desparte fără să-și ia
rămas bun
ziua aproape rotundă
spre miezul nopții

MANTAUA LUI GOGOL

CIRCUMFERINȚA HARDULUI GRI

între ce intră și ce iese din inima mea
se conturează movila de gânduri
arse
precum la focul
umbre
fantomele lui Platon
schițează fumul înțepător
al ideii de risipă

între ce intră și ce iese din inima mea
diferența
e dulcele monstru
travaliul cu autoreglare
decojește semințe de cânepă la ora
zero și ceva timp
pentru ca treptat să nu conteze nicio
secundă

pe circumferința
hardului gri

TALGER

revin din călătoria care nu s-a petrecut
ca și cu alte prilejuri
deschid fereastra la pagina însemnata cu verde
din tratatul despre nimic
al lui Barrow

se atrage atenția cu gaura
care ar deține tot secretul cifrei instabile
ce mă fierbe chiar și sub zero grade
și nu dau de urma coeficientului cu viața mea
goală la o adică
dar preocupat de bagaje
că n-am folosit decât parte din ceea ce
aveam la îndemână
nu-mi dau seama de o tragedie potențială
care stă în orice vector al neliniștii
boicotată de o alta
din segment
până să aud telefonul fără fir din camera
învecinată
și să înghit cu amar și această clipă
a circumstanței

RALUCA NEAGU

*„Am descoperit poezia în vers alb cu trei
ani în urmă și de atunci o las pe ea să mă scrie.”*



Studentă anul II la Facultatea de Psihologie și Științele Educației din București, născută în Călărași, Raluca Neagu scrie versuri din anul 2010. Este câștigătoarea mai multor premii literare, debutează în revista „Algoritm Literar”, publică în diverse alte reviste din țară. Poezia Ralucăi este tristă, ușor pesimistă, are și un gram de revoltă împotriva nedreptăților descoperite într-o lume dură, unde trebuie să se descurce cu puțin, pentru a supraviețui. Deși matură, nu renunță la copilul din ea, versurile fiind curate, sincere, adunate în poemele ei sub forma confesiunilor, a resemnării cu sine. Pentru Raluca poezia este „un

medicament, o terapie și un mod de a îndesa oamenii în versuri fără să ucidă”. Am întrebat-o într-un interviu de ce atâta tristețe în poezie ei și mi-a răspuns: „ Pentru că lumea nu e un loc unde îți cad lucrurile dorite din cer, lumea nu este un curcubeu și nu poți vedea întotdeauna partea plină a paharului, acolo unde ea nu există. Mă întristează de neputință și mă revolt, luptând cu singura armă pe care o am-poezia.”

apartamentul 35, fără 3

mama e mișto la oraș ai mult loc să te pierzi
străzile astea înguste mă atrag mereu privesc des
înapoi
ți se pare
așa am eu vocea seara când mă pregătesc să nu
dorm
să nu văd soluții
sunt bine am vizitatori mulți cu antene negre
în curând o să locuiască ei în garsoniera noastră
mama e frumos aici
strângem tare la piept banii de chirie ca pe-un
animăluț
spălăm vase uneori apa miroase a urină și fier
ruginit
trăim și noi cum putem într-un oraș care nu ne vrea
care nu ne oferă șanse dar noi sperăm și ne agățăm

MANTAUA LUI GOGOL

de picioarele lui
imense
și la un moment dat te saturi
strigi în stânga în dreapta că ești singur
nimeni nu vede mai departe de propria dimineață

mama e mișto la oraș
îmi caut motive să mă ridic din pat și să deschid
fereastra
cineva acolo jos strigă nu înțeleg ce
și nici dacă e strigăt de beție de frică
sau ambele
sunt bine încerc să cresc
vine cineva în fiecare noapte și mă micșorează
îmi leagă șireturile îmi strică mâncarea
suflu urcând scările spre numărul 3 ușile liftului
sunt capcana
bătrânii blocului se închină înainte să intre
eu am uitat cum se face

m-am gândit să scriu scrisoarea asta deși n-o s-o
citești
asta așa ca să spun că mi-e dor camuflat
îmi păstrez încă eticheta de robot cu pretenții.

Siberia

începusem să cred
că din mine crește o siberie
că păsările vor zbura curând și va rămâne doar
trunchiul
de care se vor agăța corbii ca niște globuri și vor
lumina întuneric
nu nu mă deschid prea mult
știi
lucrurile astea vin pur și simplu din tine
și strigă

lasă-mă să strig deci
despre led-ul roșu ca un ochi care mă privește de
când a început noaptea
despre neputința florii de cactus
despre cei pierduți pe drumul cu denivelări
pentru că
nimic nu se câștigă fără luptă

am învățat deja mișcarea peștelui în năvod
ai spune că sunt pregătită

în realitate mă învârt printre oameni până ameteșc
ma opresc doar când visele îmi împletesc părul
și pe insula mea de cuvinte ești tu

atunci doar atunci pot să mă strâng
ca un câine vagabond deasupra unei canalizări
aburinde.

oameni și măști

sunt uneori omul trist dintre aceia care aduc ploaia
trag norii după mine ca pe zmeie
până îi îndes deasupra ciocurilor și murmur
cu pleoapele strânse
să plouă
să vă plouă

am simțit picuri ciugulind obraji în metrou de atâtea
ori
și am văzut cum toți vă legănați ca pe-o pânză
sub umbrelele de cărămidă
ah
oameni călători spre țara betoanelor
oameni pe care aș vrea din când în când să-i
cutremur
să le arat ce înseamnă puținul gram de mâine
să le explic cam cum se moare pe interior și
cu câtă precizie se taie din carnea păcătosului

măinile astea
nu au oferit niciodată o vâslă
ochii tânjesc după același punct aproape
fac dragoste cu el în timp ce
oamenii triști
dintre aceia care aduc ploaia
stau aici pe bucata mea de pământ lemnos
și așteaptă noaptea ca pe-un Dumnezeu
nu fac cruci din trunchiuri
doar se întunecă

e de ajuns.



ANDREI RAREȘ ADAM



„Textul se sfârșește când începe titlul său, titlul
începe când se sparg pământurile și norii veseli de
hârtie... așa se încumetă să arate încăpățănare
poezia mea.”(ARA)

Andrei Rareș Adam s-a născut în septembrie 1988, în Făurei, jud. Brăila. Este student la Facultatea de Filologie din București. La început scrie versuri în formă fixă apoi își dă seama că nu se regăsește în ele și trece de partea doamnei în alb, acolo unde „pot prezenta imaginile, fără limite de orice gen.”, afirmă într-un interviu tânărul poet.

Este extrem de îndrăgostit și orice alte pasiuni ar avea, Andrei Rareș Adam se întoarce la Ea- Poezia. Extrem de modest, Rareș susține cu tărie că e „cel mai bun” poet. Asta nu el decide, desigur, ci lectorul. El poate decide doar soarta poeziei sale. „poetul odată ajuns la public, nu-și mai aparține”.

Scrisă concis, gen telegramă lirică sau într-un registru epopeic, poezia lui Andrei Rareș Adam este plină de viață, originală, îndrăzneată, puternică. Tematica este diversă: de la dragostea înălțătoare a bărbatului tânăr care-și dorește totul de la iubita sa (Pentalog), la copilul care-și amintește emoționat de existența bunicii (cândva am știut tot) sau de la ironia poeziei sociale, manifest (business to business), la tânărul român căruia nu-i este jenă să puncteze simbolurile naționale, valorile românești, în versurile sale: balada, călușarii, doina, Dunărea, opincile, Basarabia, Marea Neagră etc.

Un singur lucru mai am a adăuga, acela că tânărul poet, Andrei Rareș Adam, scrie cu sufletul, vibrează și cu siguranță va fi unul dintre „Marii Dansatori”, unul dintre preferații poeziei - „o femeie sensibilă, sufletistă chiar, dar atât de pretențioasă!”, cum scria Alexandru Mușina în prefața -, „Învață să dansezi sau du-te la culcare!” (Antologia „Cele mai frumoase poezii din 2012”).

BASARABIA

miroase a pământ și a iarbă.
miroase a oameni de pământ în urme de copite
miroase a țară și stăm ca rozătoare de pământ la graniță
ca și cum am sta cu o radieră
să ștergem o linie inexistentă.
stăm cu mâinile înfipite în pământ de 72 de ani
și de încă 22 cineva ni le seceră centimetru cu centimetru
iar mâinile astea nu se mai termină.
stăm cu gura în pământ și cu umerii goi secerăți
și nu ne-am opri nici dacă am rămâne cioturi de oameni de pământ.
stăm aici la graniță cu frunțile în sus
să coboare dumnezeu cu un sac mare de gunoi
iar țara să miroasă a români.

miroase a pământ și a iarbă.
miroase a mâini secerate care cresc la loc
și noi înaintăm spre voi să vă aducem acasă.

PENTALOG

Motto: "cât timp exiști tu, dumnezeu poate să lipsească"

știi
'n-am nevoie de amintirea ta, te vreau pe tine aici.'
și de atunci strada a devenit un mormânt pe roți
de atunci am uitat de când nu te mai știu
și-am încălcat tot
să nu furi
să nu ucizi
să nu să nu să nu
mi-am făcut chip cioplit mi-am făcut rău
mi-am făcut și m-am oprit la primul foc de tabără
ca să moșesc copiilor mei
m-am oprit să mă închin la idoli și la dumnezei falși
până când preoții au înțeles că mi-e mai bine fără
cineva deasupra
mi-e mai bine fără icoane și cruci pe la gât
le-am zis
n-am nevoie de azime și postit în deșert
n-am nevoie de cer și pământ
'n-am nevoie de poze cu tine în care să apar și eu,
te vreau pe tine aici.'
iar după moarte
pot să mă judec și singur.

cândva am știut tot

mă aghiuță mă
îmi zicea bunică-mea
iar eu furișat sub balcon
inhalam fumul tău de țigară colectam scrumul tău
fulguind

mă aghiuță mă cum ieși tu pe stradă în pielea goală
șterg geamuri invizibile mamaie
noaptea când se sparg să fie curate
treci mă și fă baie
și ia mâinile din praf că o iei

stai bre în pragul casei când vin străinii din turcia
scoate mere și ardei murați
ia fusta gri și fă pe clovnul
să-i primim cum se cade în țărânele noastre
c-or muri și ei cum se cade cândva

în seara asta dormim în cămară
și noaptea te-nvăț cum se bea limonadă
te-nvăț două hore în mijlocul curții
și dormi
dormi la brațul meu cocoșat pân' la poartă
înger îngerășul meu ce mi te-a dat dumnezeu
totdeauna fii cu mine și mă-nvață ce e bine

mamaie, fetele vor doar să le apăr, nu-i așa?



Emanuel Mihail Pătrășcioiu din București este absolvent al Școlii Populare de Arte, absolvent al Facultății de Muzică, secția Pedagogie muzicală, master Arte Muzicale.

A lucrat ca redactor muzical la TVRM, pianist Concept Cafe. Este autorul a 4 volume de versuri. Noul volum a fost lansat anul acesta, la sfârșitul lunii aprilie, în cadrul evenimentului cultural Serile literare Isis.

Despre poezie crede că se află în acest moment într-un stadiu nou, oferind tinerilor dreptul de a se găsi față în față „doar cu libertatea viselor noastre” care nu mai sunt construcții, ci doar arhitecți - „trăirea le este plan și voluptatea, construcția în sine”. Consideră că se află sub acoperișul liric al acestei cupole arhitectonice de secol nou.

Emanuel scria poezie cu gingășia unui fluture gustând fericirea unei flori sau cu delicatețea unui pianist interpretând Sonata Moonlight de Beethoven. I-am spus că poezia nu e un spectacol pe care să-l regizezi, ci o femeie care trebuie iubită liber, agresiv, viu. A reținut acest aspect. Emanuel s-a iubit cu poezia, fără reținere, răsfițând-o ca niciun alt poet, pentru că el are și alte muze în mână - muzica și picture - iar când cele trei minuni se unesc, creează armonie nedisimulată. Poezia mai trebuie lucrată, dar cât de curând, cultura în domeniul muzicii și a picturii se va reflecta în stilul său personal.

Șotronul

Verde și gri Payne amestec pe asfalt,
acesta este tocit de umbra pieptului tău,
i se îngăduie doar clasa C și priviri centură,

vezi tu...

Șotronul pe limba ta e nespus de amuzant,
pesemne sărutul meu
ia forma unui piercing jovial,
negândit suficient,
și empiric doar în consecință.

Asta ne face sa fim cool rău,
cum doar Alex Velea poate fi.
Smiley face to be put afterwards

Privește cerul

Acadelele erau preferatele ei încă din copilărie; ea refuza sărutul mamei, garnisit cu pahare de lapte și arome de dimineți.

Se ducea în pod cu păpușile zdrențăroase și se jucau de-a v-ați ascunselea, cu nervii zdruncinați ai bunicii; picta pe pereți.

Căderea pe gânduri

În vremurile acelea mustea cerul de dorință și pământul de deznădejde. Se întrebau cum ar putea ajunge să își piardă mințile în canioanele tale. Se dezmeticeau rapid în ciuda faptului că atâția ochi îi amortiseră. Veniseră și buzele mele acum, colac peste pupăză, ca niște turiști, la marginea crăpăturilor tale, sperând să vadă și ele fascinantul abis.

Nu-mi puteam permite prețul căderii pe gânduri.

Übermensch

Aș cânta pentru tine numai piese de pian de Mendelssohn,
Numai de aș avea certitudinea unui etern Felix...

Am învățat până și Marșul nupțial,
Dar nu pe cel al lui Wagner, iubito!
Să nu rânim orgoliul iubirii noastre față de Nietzsche. nu?

Ne-a grăit atâtea înțelepciuni,
Nouă, spiritelor libere...

Ne iubim asemenea unor "übermensch", așa cum i-ar fi plăcut lui,
Iar romantismul este doar o punte.

Claustrofobie

Caut dulcea claustrofobie pe care mi-o oferă interiorul tău,
Cât mi-aș dori să persiste simptomele
Și să rămân ca un pacient cuminte, între doar X pereți.

Refuz să nu privesc afară,
Vreau să te văd într-un mod pur și simplu,

te doresc visceral

MANTAUA LUI GOGOL

Multă lume

Multă lume ne privea dragostea,
În timp ce o făceam...
să pară sublimă,
să pară o sculptură.

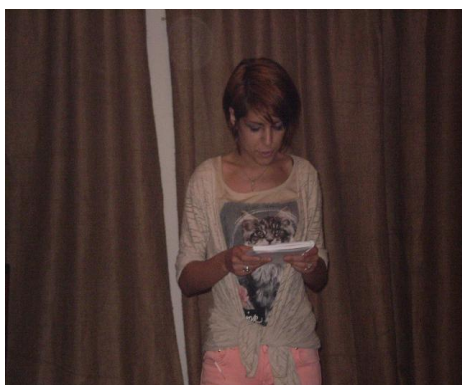
aveam inteligența tridimensionalului, sărutările
noastre păreau desprinse

din cea mai frumoasă murală văzută vreodată

Sanctimonioase ca urmele de ceară
Ne erau buzele
Și lepădate de gheață

Eram într-un fel de Colloseum,
Pe care îl închiriasem amândoi,
Doar pentru a ne devora ca niște lei.

CĂTĂLINA BLEOTEA



Cătălina Bleotea din Buzău are 22 de ani, locuiește în București de trei ani. Este studentă la facultatea de Medicină Veterinară, dar a urmat un an și cursurile Facultății de Filosofie. A vrut multă vreme să devină regizor, convinsă fiind că i se potrivește această carieră. Este pasionată de teatru, poezie, lectură și îi place să cânte. A scris piese de teatru, poezii și povestiri în cadrul cenaclului Ad-Astra din Buzău și Săgetătărul în cadrul Uniunii Scriitorilor, sub conducerea lui Tudor Opriș. A participat la toate concursurile de poezie din perioada liceului.

Visesă să meargă în Africa și să lucreze cu leii. A redescoperit poezia, pe care o scria pe caiete ascunse prin genți și ghiozdane, scrisă pe la cursuri sau prin autobuze. Crede despre poezie că „vorbește atât despre noi, cât și prin noi, și mai cred că fără să vrem, toate cuvintele noastre reprezintă poezia vieții noastre”.

Omul-lup

L-au găsit într-o marți seara
Stătea în scara blocului,
trăgând aiurea dintr-un muc de țigară stins
Era nespălat de câteva săptămâni
Ultima oară mâncase din gunoi
Avea șosete diferite, împuțite
O geacă verde și un tricou
Blugi tociți și largi
nebărbierit.
Stătea în bloc deja de câteva luni

Nu înjura, nu făcea murdar
Și nu deranja pe nimeni
Se pricepea la țevi și la instalații
Repara prin casele oamenilor
pentru o ciorba, o bucată de pâine
Și o cămașă învechită
Toate astea până într-o zi
Când oamenii au început să-l plătească.
Nu-și lua țigări, nici băutura.
Nu consuma banii pe haine, avea deja
Nu ieșea nicăieri, sătea doar la subsol
Unde își construise și meșterise un pat
Și-un dulap
Venea ori de câte ori cineva avea nevoie de el Nu
conta ora.
Nu fura nimic, citea câte-o carte împrumutată
Stătea tot nebărbierit.
Avea o viață, pentru prima oară.
Apoi s-a îndrăgostit.
Din subsol și-a mutat toată mobila
S-a mutat cu noua lui soție
Din bloc Vorbea tot mai des cu oamenii
Unii îl respectau, alții îl vorbeau pe la spate
Uite ce ajuns un cerșetor, spuneau
Un cerșetor e acum locatar în bloc.
Meșterea în continuare
Venea repede când cineva avea nevoie de el Ieșea
repede și lua drogații la bătaie
Îi alerga prin parc și prin împrejurimi
Drogații nu se mai întorceau în bloc niciodată.
Ajuta mereu cu orice fel de infomație.
Un dentist, un veterinar, un avocat
Știa tot ce mișcă.
Apoi a devenit administrator de bloc.
Casa lui e întotdeauna curată
Are mâncare proaspătă mereu
Haine curate și așternuturi albe
Este ordine, face ordine.
Totul e liniștit datorită lui.
Omul lup are un nume
Dar noi îi spunem omul-lup în secret
Pentru că și-a lăsat părul lung de tot
Îi trece de călcâie

MANTAUA LUI GOGOL

Și-l face coc la spate, și cocul îi ajunge până la
coate
Barba e la fel de mare
O împletește și o răsuțește în jurul gâtului
Și tot mai rămâne din ea
Semn că nu poate fi împlânzit
Semn că strada îi va rămâne în oase
Semn că le-a învins pe toate, dar
Că nu uită.
Cred, dragul meu, că toți suntem oameni-lupi
Singuri, pierduți, nebuni până când suntem înțeleși
Cred că unii mușcă și rămân neîmplânziți
În timp ce alții sunt loiali
Dar liberi cu sufletul toată viața.

salutare mie, nu m-am mai recunoscut de mult
împăturită ca o hârtie, încâlcită ca un scris de doctor
beat

pe aici puncte, pe aici lunii trase alandala
din când în când pete, exact peste privirea mea
peste tot cerneala, vizibilă, invizibilă altora.

bună seara, dragul meu, pe tine te văd zilnic

te pierzi tot mai mult, tot mai adânc
în mine și-n pieptul meu
cu ochii ăia de sticlă de zahăr, cum ar zice unii,
cu ochii ca-n filme
cu spatele dragon rusesc și balaur românesc
corcitura incredibilă a sufletului meu.

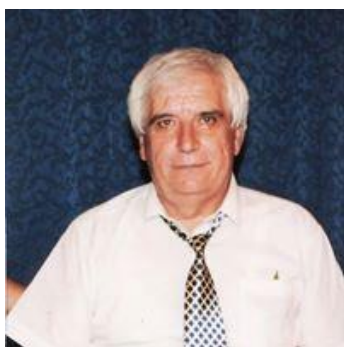
Săru'mâna mamă, nu te-am mai văzut de mult.
pielea și buzele tale, mai reci ca diamantele, mai
frumoase ca gheața
ochii tăi verzi ca un aligator.
parcă aligatorii erau verzi, nu-i așa?

săru'mâna tată, nu te-am mai auzit de ceva vreme
peste tine praf, ca pe o mobilă antică
ți-am pus fular acum mult timp și te-am încurajat
să treci peste o iarnă lungă
aveți amândoi părul alb, ca unicornii primăvara
bineînțeleș, unicornii arată în fiecare anotimp la fel
și bineînțeleș, n-am văzut în viața mea unicorni
ar putea fi, într-adevăr, orice culoare.

bună seara ție, străine, pe tine te simt peste tot
te recunosc oriunde și te aud oricând
vocea ta de tren deraiat îmi încântă simțurile
până la disperare completă
până la groapa de gunoi și înapoi în scara blocului
până când pielea de bună voie părăsește carnea
și carnea de bună voie se dezlipește de pe oase
străinule, pe tine te văd atât de bine încât
ai devenit de ceva timp
ochelarii mei.



LLELU NICOLAE VĂLĂREANU (SÂRBU)



Părinții

Părinții mei s-au dezlipit din vis
Alunecând în umbră sub pământ,
În cer o poartă albă s-a deschis
Ca sufletul să intre în cuvânt.

Tata ară câmpu'n interior
Cu plugul strămoșesc cel tras de boi,
Mama toarce fuior după fuior
S-aibă-n iarnă ce țese la război. Fluieră prin oase
câte un vânt

De crucile ușor li se-nclină,
Prin aerul zidit în duhul sfânt
Ce satu' -l împinge sub colină.

Nici la asfințituri nu se opresc,
La ei întunericu-i lumină,
N-au zi nici noapte, totul e firesc,
Să locuiescă într-o grădină.

Părinții mei s-au risipit în basm
Pe care din iubire am să-l scriu,
Îl vor trăi în lumea de fantasm
Abur în stea urcat dintr-un sicriu.

E albă noaptea

E albă noaptea și-mi pare că pe drumuri
Se plimbă morții lumii
În robe violete,
Ard stelele-n cenușa stropită cu parfumuri
Prin somnul dulce al-mumii
Mai trec gabriolete.
E atâta necuprindere în vârstă și mă duc
Să pun sub nasul morții

Fum greu de busuioc,
Mai vin batrânii lumii cu fluier de nuc
Să-și piardă datul sorții
La jocuri de noroc.
E albă noaptea și-mi pare că pe drumuri,
Ard stelele-n cenușa stropită cu parfumuri.

Legământ

Mă risipesc în plante și-n ființe
Cu trupul înfloresc de gol și plin,
Să rup dintre dureri și neputințe
Balanța spre iubire s-o înclin.

Să fac rigole să se scurgă timpul,
Să pot iubi de-a lungul și de-a latul,
Să nu mai știu când trece anotimpul
Ori se scufundă-n amintire satul.

Să fiu așa cum tot mai crede mama
Plecat printre străini să-mi caut un rost,
Atent să fiu, de toate să țin seama,
să nu-i port grija când intră iar în post.

Iar de voi fi un om cu multă carte,
Să nu îmi uit casuța, cimitirul
Că viața nu e lungă, ne desparte,
Să vin de câte ori mă trage firul.

Să-i pun și ei la cruce-o lumânare,
Să văd de nu cumva ploaia ori vântul
O mai crăpat vreo țigla la fânare,
Ori o stricat când s-a mișcat pământul.

De nu adaug, să întrețin ce este,
Să nu se șteargă urmele ca praful,
Urmașilor să dau și lor de veste
Când o să-mi scriu poetic epitaful.

Satul

Pe vale satul
într-o veșnicie rămas
străjuiește râul,
pe coline păduri de stejar.

Drumul șerpuiește-n urcuș
cu pieptul de piatră dezvelit,
printre case fântâni cu roată
în față măgura de calcar,
cu arbuști chirciți de sete

Întunericul coboară
alunecând peste case,
de pe coama pădurii soarele
privește ceasul clopotniței
și pleacă mirat.

Noi ne apropiem tăcuți
de locul sfințit

unde am lăsat copilăria
jucându-se cu timpul.

Dacă te-ntorci

Copacii joacă beți în pielea goală,
Trec păsări șir mărșăluind un cântec,
Butoaiete-s umflate peste pântec,
Cu o licoare-n curgere domoală.

Se miră cerul cum o să se-ntâmplesc,
Căruța ploii vine din departe
Cu roțile și osiile sparte,
Din frunte curge iarna înspre tâmplesc.

Dacă te-ntorci, voi fi lângă povarnă,
Învârt horinca de-ncălzit la iarnă
Grăbit de treabă, zbatere și umblet.

Cam desfrunzit de-atâția ani și vise
Mă voi plimba prin nopțile ucise,
Tu să-mi oblădui grijile din suflet.

Mama

trimițându-mă să fac rândul la capre
am crezut că mama mă pedepsește
îmi spunea că este o plăcere
a copiilor din sat

sfioasă îmi căuta în gânduri
neplăcerile zilnice
zicându-mi așa într-o doară
cine învață carte scapă

filozofia ei era o alternativă
pe care trebuia să o aleg
altfel îmi repeta
avem destule treburi pe lângă casă

nu avea niciodată timp
cineva, ceva, o chema în altă parte
vezi că berbecul a rupt o scândură din ulucă
mi se părea că a căzut cerul pe mine

soarele rasărit
ca un pepene galben cu raze
statea pe coama dealului
dusesem oile la ciobani
și mă întorceam agale acasă

în sinea mea gândeam
când voi fi mai mare
fug în lumea albă(albă?)
și așa am tot mers pe la școli

aproape singurul din sat
acum nu mai merge nimeni
sunt prea săraci

Iluzie

Mamă,
mi se pare că-mi surâzi din icoană
ori de pe fața unui geam al ferestrei nopții.
când sunt singur cu ochii aținți,
te văd numai pe tine în toată casa.
Uneori îmi pare că urci scările și pășești spre ușă,
aștept să intri cu ochii mari și galeși,
mă simt un copil dornic de îmbrățișarea ta
căutând ajutor la cearta cu tata.
Tu mă mângâi pe cap și-mi spui;
las că-l înduplec eu să te ierte,
dar să nu mai umbli cu lucrurile lui,
vezi că nu le găsește când îi trebuie.
Plânsu-mi dispăre pe loc,
promit dar jocul și uitarea...

Marea Neagră

Cuvintele ce mi-au înnoptat în memorie
au totuși o fereastră deschisă în gânduri
pe unde pot fugi fără îngrădire
până la colțul fiecărei sărbători
unde-ți aștepti zâmbetul pe buze.

Liniștea în care te dezvești de monotonie
are sobrietatea unei ținute morale
unde nimbul frumuseții se înclină a respect
și din interior respiră mulțumirea de sine
ca o rază de lumină tremurată-n apa unei mări
neagră de portavioane.

Chiar și în acest climat
pe care nu-l poți preveni
mulți se bucură.

INA FLORICA POPA



ZBOR DINCOLO DE ARIPI

Mi-ai stat pe aripi.
Zborul meu
s-a rănit de lumină.

Când întunericul
doare ca o rană
descifrată înlăuntru meu,
închid ochii
și-i trimit să zboare
dincolo de aripi.

DRUMUL SPRE DORURI

Când valuri se sparg
de fruntea-mi,
stropi de liniște
se preling în mine,

îngândurându-mă.

Stau ghemuită
pe pragul lumii
și-mi aștept drumul
să mă ducă
spre doruri,
rătăcindu-mă.

ELIBERÂNDU-MI ZBORUL

Dacă tu ai bănui
câte șoapte am în gând
mi-ai alunga
de pe umeri înserarea,
ori
mi-ai înmuguri aripi
sau, poate,
ai muri pe moarte-mi,
eliberându-mi
zborul.

FARMECE

Întorc viața pe dos
ca nu cumva
farmecele gândului negru
să-mi înlănțuie visele.

Câmpul albastru al întunericului
semănat cu iluzii
se lovește de alb,
înfrățind.

Cu ochi de ceață
viața mea roșește
când întâlnește
umbra nemuririi.

ÎNTR-O ZI

Într-o zi,
când voi petici suflete,
ai să mă vezi
agățată de cer.

Într-o altă zi,
când voi colora gânduri,
ai să m-auzi
topind cuvinte.

Apoi,
când voi citi vise,
vei simți
negrul albului din mine.

CU VISE PE UMERI

Despletesc noaptea,
îi pun cunună
și
o logodesc cu tine.
Amândoi,
cu vise pe umeri
sunteți
dureros de singuri.

Simt lacrima,
primenită de ochii tăi,
plângând.

POVEȘTI ALBASTRE

Te aștept
în mine
să-mi lustruiești
gânduri.
Apoi, mistuindu-ne,
vom născoci
povești albastre
despre tine și mine,
cu lupi flămânzi
și oi verzi.

Să nu-mi trimiți
mesager
cu lalele negre.

NE TRANSFORMAM ÎN FLUTURI

N-ai să știi
cum visam de tine.
Măinile noastre

răsăreau luceferi
și închipuiau
Căi Lactee.
Respiram
aurore boreale
și ne transformam
în fluturi.

N-ai să știi
cum iubește
iubirea.

ÎNCĂTUȘATĂ

Prin colț de suflet
sunt locuri neumbrate
și
sunt vise virgine
în care
n-ai cum
să pătrunzi.

Mă-nchid în mine
ca să nu-mi găsești
începutul.

SUNETE DE STELE CĂZĂTOARE

Amfore de lumină
pe drumul sufletului
încătușat
de doruri.

Miresme de ambră
se lovesc
de ziduri
sărutându-mi
trupul
ostenit de cuvinte.

Mă odihnesc
pe sunete
de stele căzătoare.

NOAPTE ÎNDRĂGOSTITĂ

Sunt
în ochiul tău stâng.
Iubirea,
alăptată
de ochiul drept,
întinerește drumul
spre mâinile tale.

Trepte de lumină
sub pașii albi
ai nopții
îndrăgostite.

N-AI SĂ ȘTII

Te alung din mine
și-mi ascund
inima
într-un sipet.
N-ai să știi
ce culoare
are cifrul
dragostei.

IMNUL IUBIRII INTERZISE

Mistuită
de culori
mâna mea
descătușează
iubirea
înlănțuită
cu patimă
în trupul tău
cenzurat.

Reverberează
în mine
imnul
iubirii
interzise.

GUSTUL CURCUBEULUI

Îți aduc luna
lângă tâmplă
și
te rătăcesc
în nopțile mele
fără dimineți.

Sărutul tău
Are gustul
curcubeului.

NELINIȘTE VIOLETĂ

Fericirea
stă într-un picior
și plânge.
Și-a pierdut
un pantof
și nu poate
să mă viziteze.

Tăcută și albă
rătăcesc cuvinte
prin așternuturi.
Dorul
bate la ușa
sufletului
să-mi mângâie
neliniștea violetă.

RĂTĂCITĂ ÎN TIMP

Locuiam
într-un carusel
roz.
În trista tăcere
cu imagini gri
eram
femeia
rătăcită
în timp.

ÎNSERARE

Scoici verzi
mi se lipesc
de tâmplă
ascultându-mi
țipătul
încorsetat în tăcere.
Înserare
peste
ochii-orhidee.

ȚI-AM UITAT RĂSTIGNIREA ÎN MINE

Nevindecată de tine
mă ascund
în primăvară.
Las în urmă
rădăcini
și iau cu mine
ziduri transparente
prin care
să-mi privesc
nemurirea
din ochii tăi.

Ți-am uitat
răstignirea
în mine
și
mă fericesc.

DUȘMAN ÎNĂUNTRUL MEU

Urc trepte de lumină
prinzând în ochi
aurore boreale.
Singură în univers,
mirosul tău
mi-a odihnit
plăcerea pe buze.

Din neant
mi-ai trimis vorbe
și-ai devenit
dușman
înăuntrul meu.



Anatomia prezenței

mă doare chiar și-n vis
plăcerea nebună a prezenței tale
pletele alintărilor îți hașurează printre sâni
azimutul precis al dorinței
ca o arătare povestită atent
e numele meu în șoaptele tale
deși e noapte uimirea te recită clar printre pleoape
ia te uită
sfiala pe care mereu o porți în lesă
îmi băjbăie cu degete lascive împrejurimile
pe care le uitasem
ce roșie-i la față
nedumerit
locul întâlnirii se ține de noi
cu ce rămâne în afara tăcerii

Cosmic.

la fereastra singurătății răbdarea ca o iedără
atârnă de mărunul lui adam cu șoaptele înflorite
în bezna de sub cer rădăcina din care vei răsări
timpanul unei vechi suferințe soarbe adânc sunetul
durerii
care izvorăște izvorăște...
te-am așteptat
în sfârșit iată embrionul venirii tale
e deja mai sus decât țărâna mormântului meu

Coțac

când moare Coțac
am văzut

nu-și bagă o floare în gură
nu-și pune pălăria pe jumatea frunții
nici mâna sub cap
se tolănește liniștit și mai ales veșnic
își cheamă trei cântărețe faimoase gârbovele
mahalalei
să-i interpreteze un bocet de ducă
ele împrăștie șamanic spre răsărit silabele imnului
lor
sub forma unor dureri interstițiale
între timp scamatorul satului
ațipește de-a pururi și chestii de-astea
pentru scena adormirii lui am ascuns sub gene o
pândă eternă
mi-am adus aminte de ultimul lui truc
în care moartea e-o respirație lentă

Delusions of shit & brain traum.

nu nu-i plecată cu sorcova
e chiar pe fază când își vâră degetele-n ochi ca
toanta
cică e cool
la etaj e-o căldură bitch
mă uit pe geam
ștealfă de sub mine își recită-ntr-o engleză băloasă
prospectul amfetaminei "tel wow *ciu* for retarded"
ilicul și-l culege cu greu din celulită
a 5 zmcitura a 7 încercare fuck
târfa-n toți dracii își pupă antrenorul de băiguit
eh nu acolo mai jos și cât soare...
poezia bitter mind se regurgitează ciuly nu se
înghite
versurile se inspiră pe nas
e-n trend de când la farmacie se cumpără pe sub
mână
metafore delusions of shit
wow chiar și curcile expectorează rime "brin
traum"

Depresii

nu cerși
lasă-ți doar eul cu gura-n jos
să gălgăie pe oglinda băltoacei care-și schimbă norii
întruna
apoi uită-te sus la descoperirea lui michelangelo
geografia întinderii mâinilor de pe tavanul sixtin
contemplă deșertul palmelor
nu cerși
ghemuiește-te
abia acum ai ocazia să aduni în jurul inimii toate
depărtările tale reci
și să le mângâi



salcâma...

și arborii își șoptesc iubirea între ei
precum noi oamenii
dimineață traversam poteca de la marginea parcului
când
deodată
un ram de salcâm tânăr îmi scrijeli obrazul:
semne, cercuri, mistere...
probabil mă îndreptam spre salcâma lui și el
îmi dădu un mesaj de iubire anume... să i-l duc
mi-am amintit, zâmbind, că și eu odinioară
scrijeleam pe soarte de copaci inimi săgetate cu
Valeriu + ...Eva

strada Caișilor, numărul 32

pe strada Caișilor la numărul 32
îmi rămâneau mici tenișii de trei ori pe an
pe strada Caișilor erau doar meri
care făceau mere acre
și holograme mișcate cu Dana, cu Mimi, cu
Gugiuman, câinele cu blana în flăcări,
La groapa de lut mă pupam cu Andreea de mai
multe ori
decât știa ea, visam
o ramă din care pictura se întinde ca o iederă
revărsându-se
pe strada Caișilor este colb înalt, doar carul cu boi
străbate precum veșnicia până la capăt
cară de la câmp rodul
și spre cimitir liniștea-spirală
duhul prisosind ciclului fireesc
pe strada Caișilor într-o zi
am crescut mare, prea mare
până la calea ferată
până la orașul de la Dunăre
până la Roma, cetatea eternă
pentru perspectiva întoarcerii a trebuit
să mă deșir procesul invers al bulgărelui de zăpadă
pe strada Caișilor nu mai este nicio stradă

ultimul sărut

nu trebuie să pari amabilă, bună,
eforturile te-ar devasta și goli până la urmă, cu mine
fii doar Tu
în iubire nu există complezențe sau compasiuni,
tot ce-i mai frumos în fiară se dezlănțuie:
maiestuozitatea, lupta, dăruirea de sine și
festinul ca și cum ar fi ultimul

trăiește-mă firesc, fără educație, norme, scenarii,
experimente,
trăiește-mă de-a-ntregul, deodată, ca și cum ai da pe
gât un strop de palincă
voi ști să suport iubirea ta fără să fac angajamente,
promisiuni legate de
posibile cumințenii sau ceruri în dar
tu ești cerul cu stelele, tu ești pământul, ce-aș putea
să-ți ofer
în afară de mine?

iubirea ca-n filme e-o himeră,
uite, eu și tu suntem unici, nu semănăm cu nimeni,
uneori nici măcar cu noi înșine
ne iubim în absențe cum am fi de față, vedem unul
în celălalt
pe unul în celălalt
și nu există etichetă, pudori, vogă, nu există nimic,
doar un ou în care ne luptăm cu umbrele lucrurilor,
promisiunea pasului iminent, sunet spart în
milioane de cioburi care țâșnesc
spre a se întâlni într-un loc de mister, redevenind
sunet întreg
într-o desăvârșire neînțeleasă, pe măsura fără
măsură...
vieții îi rămâne zadarul de lux, gazul ce arde și ne
proiectează pe pereții clipei

suntem doi stropi de ploaie și dacă prezentul ar
deschide umbrela în fața noastră,
tot vom răzbi cumva, câtă vreme ne iubim
hei, lasă geamurile, le ștergi altădată, vino!
oricât de transparenți am fi, tot mai rămân dăre de
mister, sărută-mă

sărută-mă cu ochii, cu pleoapa, cu mintea, cu inima,
cu buricele degetelor,
cu toți porii, cu toate cuvintele care nu-și mai au
rostul, iubirea oricum le știe

ce citești acum nu-i un poem, nici vreun bilețel de
dragoste,
cea mai frumoasă poezie este respirația ta
- aici este un descântec bizar
și iubirea pare ceva bizar pentru cei neatinși nouă
ar trebui să ne fie firesc
astfel, cu mine fii doar Tu ca și cum am fi
supraviețuitorii ultimului sărut



[Iubire]

Poetul nu știe să iubească.
 El este o emoție
 ce curge
 precum seva
 prin venele arborilor.
 Este un fior
 Primăvărat
 prin trupul cald al feminității.
 Pentru că
 acolo unde sfârșește cuvântul,
 începe femeia,
 acolo unde femeia încetează a fi
 începe poezia,
 acolo unde poezia,
 poezia palpită în moarte,
 în nemoarte,
 începe iubirea,
 ca o emoție
 ce curge
 precum seva
 prin venele arborilor.
 Poetul nu știe să iubească.
 El este trunchi firav al iubirii.

[Privește în jur...]

Ți-am scris
 câteva versuri pe aer,
 cu buzele,
 cu ochii
 am scris.
 Poți să le aduni
 cu aripa
 într-o poezie
 despre a fi,
 a iubi,
 dar numai după ce

citești
 cu buzele, cu ochii,
 frânturile de aer
 ciobite de cuvinte.
 Privește în jur...

[Forma unei femei]

Aerul din camera mea
 mai păstrează forma ta,
 se respiră greu acolo
 când lipsești.
 Mai deschid geamul
 din când în când,
 mă las izbit în plămâni
 de aer curat,
 dar forma ta
 mă urmărește,
 ca o umbră lipită etern de mine.
 Pe străzi
 rămân agățat de privirea ta,
 iar prietenii
 mă-ntreabă
 de ce privesc în gol.
 Le spun că nu ochii,
 ci eu m-arunc în gol,
 sufletu-mi se sparge
 în valuri,
 de stânci ascuțite,
 ce stau la pândă
 în spatele formei tale.
 Le mai spun că
 eu curg,
 din întâmplare,
 din obicei,
 spre forma unei femei.
 Doar a ei.

[Fulg]

Să ning deasupra ta
 aș vrea
 și ca un fulg,
 eu să mă sting
 pe buza ta,
 pe sânu-ți stâng.

[Fără nici o stea]

Cerul este mai roșu
 spre inima mea,
 ai crede că trăim un apus,
 însă este prea noapte
 ca să mai gândim la soare.
 Am putea să vorbim
 despre lună,
 despre stele,
 despre noi doi,
 doar știi că noaptea
 este făcută din particule de dragoste.

De-asta eu am înclinații
spre tine,
mai ales noaptea,
pentru că mă răsfir în noapte,
mă sparg în particule
de tine,
de noapte,
de dragoste.
Dacă tu nu ai fi,
nu ar mai exista noapte,
nici cuvânt,
nici tăcere,
ar fi doar
un cer mai roșu
spre inima mea.
Fără nici o stea.

[Dorință]

Nu mai răspunde nimeni
la ușa ta,
bat și bătaia,
bătaia,
ună pustiu,
ca o inimă fără sânge.
Ceștile de cafea
stau prăfuite în raft,
ca și diminețile
lungi și răcoroase
ce-au amorțit
între ferestrele-mi deschise.
Cheamă tu o dimineață,
să o încălzim cu o noapte
și să o turnăm în cești,
aceleași cești
care ne cunosc buzele.
Apoi, vom sorbi din ea,
îi vom bea răsăritul și roua
și-ți voi spune,
în treacăt,
că prefer dimineața mai dulce,
nu amară,
cum o beau acum.

[Freamăt]

Freamăt ca o frunză
în adierea iubirii.
Aș vrea să cădem amândoi,
la prima furtună,
ținându-ne de mână
și să ne topim
aș vrea
în țărână.



MICROANTOLOGIE

DE POEZIE ALBANEZĂ

Prezentare și traducere în limba
română:

Acad. Kopi Kycyku

AFROVITI GUSHO: Versuri (Vargje)...



Poetă, eseistă, fondatoarea revistei "Nositi", militanță neobosită pentru drepturile femeii, născută în 1967 în orașul Pogradec, Afroviti Gusho este autoarea unor volume poetice și de proză unanim apreciate.

xxx

Iubirea
la fel ca timpul
n-are întoarcere
Se duce...
Lasă în urmă
Ca niște calendare vechi
Amintirile.

Pierderea
Humbja

Cu mâinile sfărâm
Chipul tău
Și durerea mea
În memorie

O zi
Një ditë

Când mă trezesc
sunt o femeie foarte puternică

calc în picioare
imposibilul

La prânz
mai am puterea
să pun niște capcane
pe calea pesimismului.

Seara
cu greu reușesc
să-mi împac
picioarele sleite de puteri
oboseala

După miezul nopții
Sunt năvălită
fără milă
de vechile iubiri

În aerul legănător
transparența dezamăgitoare
se pierde
căutând
revizuirea necondiționată
a revelației
Între cele două trupuri
ceață de nimic
(Nu pot bea tot aerul!)
Cu mari chinuri desenez
contururile celor două buze

2. xxx

Îmi mai trebuie puțin timp, iubitele
Să mă despart de coșmarul sfâșietor
De teama morții
și săruturi?
Noaptea sună-n tăcerea
tristeții
și-a unui dor fără sens
Tik - tak, tik - tak,
Ticăitul ceasului
”Periază” dimineața

3. xxx

6. Călătorie îndepărtată Udhëtim i largët

Când voi porni
pe strada principală voi visa la străduțe
pe străduțe, spațiul îmi va părea nesfârșit
la nesfârșit va ieși dorul ca un polițai de trafic
iar eu voi voi fi fără pașaport, fără identitatea mea
fără florile de adio, datorite de voi pentru drum lung
fără numele meu
fără amintirile ce n-au putut traversa sârma la
graniță
Azi vama pare cea mai absurdă chestiune
îmi ine să fug în munți
prin mări
ca un rebel al civilizației
și pe drum să culeg speranțele neîntoarse

și a vieții
Să uit disprețul față de mine
ura,
uitarea
Îmi trebuie încă puțin timp
Până când hainele
Să capete forma mângâierilor
Chipul – forma sărutului
Până când să se facă ziuă,
Până când să se însereze
să albească, să asfințească
acest semi-vis de iubire
... Puțin timp, iubitele

4. Autoportret

O linie subțire
Întelepciune
O altă linie
Inspirație
O fâșie puțin mai largă
Dor
Restul -
Nebunie

5. Noaptea Nata

Noaptea-mi strânge ochii tare
și-ntrebă diabolic
”Cine sunt?,,
”Cine sunt?,,
Oare am venit eu la tine
sau m-ai atras încet
lângă tine
acoperindu-mă
cu muzică

ale albanezilor...

7. Moartea ploii Vdekja e shiut

Picăturile ploii
mor
și se scufundă adânc în pământ
Nimeni nu le-nmormântează
iar cu zgomotul
ce-o fac
se bocesc singure
.....
Apoi
din propria
neființă
se roagă la soare
să le-nvie
.....
În lumea noastră
mizeră
asta se-ntâmplă
doar
cu moartea ploii

Totdeauna am măsurat Distanțele Cu palme de dor	8. x x x	al serilor lungi și cu halucinațiile și cu necunoștința-ncremenită în toate anotimpurile iernii (28 de ierni stră-lungi)
Mi-am zis să mă fac o dată vitează să mă lupt cu mărunțișurile din jurul meu și cu fidelitatea zadarnică a buzelor cu trupul adormit și cu titlul negreșitului cu vanul nehrănit	9. x x x	Mi-am zis să mă lupt cu mine însumi în această luptă-ntru totul inegală unde eu sunt și propriul dușman și mi-am omorât jumătatea (din greșeală: îngerul)

UMOR

Nicolaie DINCĂ



VINDECĂTORUL DE PROȘTI

La un moment dat, după Revoluție, în comuna Îmbârligata, în clădirea vechiului C.A.P., într-o cameră, și-a deschis cabinet un... vindecător. Și-a pus și firmă colorată și iluminată cu o lampă fluorescent, de culoare albastră, lângă care, dacă râdeai noaptea și te vedea cineva, zicea sigur că ești strigoi, pentru că îți străluceau ochii și dinții în mod ciudat.

Pe firmă scria : „Doctor Ignorel Deșteptățeanu - *VINDECĂTOR DE PROȘTI* ; Autorizația nr...” Deși cabinetul era în centrul comunei, lângă primărie , lângă postul de poliție și lângă biserică, o bună perioadă de timp doctorul nu a avut nici un client. Nici nu e de mirare. Păi, ăia

de la Primărie se considerau toți buricu' pământului, ăia de la poliție aveau, obligatoriu toți, liceul terminat, iar ăia care veneau la biserică se considerau deștepți, prin experiența căpătată de la viață, odată cu înaintarea în vârstă. La câțiva pași de Primărie, spre pârâu se afla „parlamentul” comunei, adică bodega : „ La Pufoaica Ruptă”, cu firmă la fel de luminoasă ca a cabinetului vindecătorului, că , deh, așa era la modă. Aici se dezbăteau toate problemele comunei pe diverse tonuri, pe diverse... toane și după diverse gusturi, gustări, degustări și tării. Aici se încheiau și diferitele afaceri cu oamenii din primărie, se dădeau și se primeau onorarii, atenții și mită, așa că nu i-a fost de mirare nimănui, când, un cunoscător șugubăț al fenomenului, a adăugat cu vopsea roșie două litere pe firma bodegii, așa încât se putea citi pe ea: „La Pufoaica coRuptă”.

Doctorul Deșteptățeanu, a avut răbdare aproape două luni de zile, timp în care, neavând niciun client, a mâncat din rezervele sale și a trăit cum a putut. Locuința lui era într-un oraș la aproape 100 de km. distanță de comună și nu își permitea să facă naveta. E adevărat că avea un Trabant crem, care mergea și cu otravă de pruni, caz în care te asfixiai în spatele

lui, dar scăpai și de țânțari, dar și așa, să faci naveta pe o astfel de distanță era suficient de costisitor pentru buzunarul lui. Era prin septembrie, așa că doctorul, gândindu-se la iarna ce urma să vină, într-o zi se hotărî să lase dracului și afacere și tot, să-și ia catrafusele și să renunțe la visul lui de privatizare. Se apucă să strângă, fără nici-o poftă, câteva cărți și pliante, pe care le avea prin cabinet, pe care le arunca în scârbă într-o sacoșă de rafie, când auzi o bătaie slabă în ușa de la intrarea în cabinet. Se opri și ascultă atent. Era gata să-și reînceapă activitatea dezamăgit, când auzi din nou câteva bătăi slabe în ușă, și atunci urlă de-a dreptul:

– Pofțiți, vă rog! intrați! e deschis! vă aștept! sunt liber!

În cabinet pătruse un individ pirpiriu, îmbrăcat în costum gri șobolan, mai mare cu un număr, roșu în obraji, în genul bețivilor notorii, însoțit de o aromă de băuturi spirtoase îngurgitate. Era bine îngrijit altfel: bărbierit proaspăt, cu mustăcioara tunsă, cu părul rar, cânepiu, pieptănat pe spate, cu cămașa albă, cu pantofii negrii lustruiți.

– Să trăiți, cu respect, domnu' doctor!

– Să trăiți și d-tră! Luați loc, vă rog! Cu ce vă pot fi de folos?

– Păi, eu, domnu' doctor, am venit la d-tră, să mă vindecați.

– De ce, domnule ...??

– Ăă... a, da! Vă rog să mă scuzați! am uitat să mă prezint. Sunt Aristotel Mormoloc, întreprinzător particular, gigolo de ocazie și om de afaceri începute dar neterminate.

– Mă bucur să vă cunosc, d-le Mormoloc...

– Aristotel!

– ...Dle Aristotel, și înainte de a începe consultația, vă anunț că, având în vedere

faptul că sunteți primul meu client, vă voi face o reducere tarifară de 10 la sută.

– Vă mulțumesc, dar nu este cazul. Vă rog să mă înțelegeți că am bani destui.

– Bine! Atunci să începem. Care e problema pe care urmează să o rezolvăm împreună?

– D-le doctor, eu sunt prost. Dar știți cum? Prost rău de tot, făcut grămadă, neasemuit de prost.

– De ce spuneți treaba asta?

– Păi, așa cum v-am spus, am bani, bani mulți, grămezi, sume mari, pe măsura prostiei mele.

– Bine, dar asta nu este un lucru rău.

– Nu este, dar toți mă fură și mă înșeală, și eu nu-mi dau seama deloc. Îmi atrag alții atenția după ce am fost înșelat. Și asta e dureros. Mă face să mă simt...prost.

– Cum, domnule, nu poți să-ți dai seama când ești înșelat?

– Păi, nu! Tocmai asta e problema mea. De exemplu, am dat niște bani cu împrumut unui prieten, și când mi-a adus aminte alt prieten de acest lucru, m-am dus să-mi cer banii înapoi. Ei, atât de prost sunt, că prietenul pe care îl împrumutasem cu bani, m-a convins că mi-a restituit banii la timp și că, mai mult decât atât, tot eu am să-i dau lui niște bani, dublu față de suma pe care i-o împrumutasem inițial. Iar eu l-am crezut și... i-am dat omului banii, că nu se face să rămân dator, nu? Și uite așa...

Doctorul îl privi uimit preț de câteva secunde și se gândi: „asta da prost! E incredibil! din punctul meu de vedere e grav bolnav” După aceea, îi zise candid:

– D-le Mormoloc...

– Aristotel!

– D-le Aristotel, recunosc sincer, că sunteți într-adevăr un mare prost. Dar, să știți că, ați venit la cine trebuie. Veți vedea, că veți scăpa repede de boala asta.

– Vă mulțumesc, de pe acum!

Doctorul s-a întors, a căutat printr-un sertar și a scos de acolo o folie cu pastile de culoare galben-verzuie, pe care le-a întins către pacient:

– Pofțiți, domnule Mormoloc..

– Aristotel!

– ... domnule Aristotel... Luați aceste pastile și după ce le terminați veniți din nou la mine.

– Vă mulțumesc domnu' doctor! Cât mă costă?

– Opt milioane.

– Atât?!...

– Păi, cu reducerea de zece la sută...

– Aaaaa!... Am înțeles acum...

Pofțiți!... Să trăiți! La revedere!

Nici nu apucase bine doctorul nostru să își numere banii, primii lui bani obținuți în calitate de specialist, pe care îi pipăia delicat cu degetele, cu un soi ciudat de teamă, nevenindu-i să creadă că sunt, parcă aștepta să se trezească din vis și banii să dispară instantaneu, când îl trezi din această visare o bătaie ritmată în ușa. Strânse instinctiv banii în pumn și-i depozită rapid în sertarul biroului, pe care îl închise apoi cu grijă. Ascultă cu atenție și, abia când auzii că bătaia se repetă, răspunse:

– Da! Intrați, vă rog!

Și intră, cu pas hotărât, un individ, îndesat ca un butoiăș mergător. Nu avea mai mult de 1,65 m în înălțime și se termina către cer cu un cap chel pe toată partea superioară, de formă turtită pe laterale și alungit din față înspre spate, cam așa ca E.T., celebrul extraterestru. Lipsa evidentă de păr, de pe tavanul capului, era compensată de existența acestuia pe toată fața individului, păr negru, gros și des, care se observa pe sub piele, chiar dacă fața îi era rasă proaspăt, așa cum era și acum.

Avea fruntea lată, numai cât o lamă de cuțit, aspect ușor sesizabil în

funcție de amplasarea sprâncenelor groase și stufoase, față de ultimele urme de rădăcini de păr din zona frontală, semiluna aceea abia perceptibilă de la care începea chelia propriu zisă.

Nasul îi era gogonat și puternic, probabil și datorită (sau din cauza, depinde cum apreciezi dotarea omului) faptului că susținea niște ochelari masivi cu rame late și negre din baga și cu lentile fumurii, care păreau destul de grei, la prima vedere.

Buzele îi erau mari și cărnoase iar gura formată de ele, așezată la o distanță destul de apreciabilă față de nas, era ca o barcă răsturnată, numai bună să-ți lase impresia că omul respectiv a rămas mirat încă de la naștere. Sub această gură se lăfăia o barbă solidă, pătrătoasă, ca de neanderthalian.

Gâtul îi era scurt și gros, pe măsura capului, pe care era obligat să-l susțină, așa de scurt, încât te mirai cum reușea posesorul, să-și pună la cămașă cravata galbenă, cu nodul cât căpățâna de pisic, așa cum o avea acum.

Dar să nu uit de cel mai important artificiu al capului descris mai sus, și mă refer aicea la urechi, după cum bine...nu ați ghicit. Ei, bine, acestea erau mari, cărnoase și clăpăuge, ca două oglinzi de autobuz iar din ele ieșeau smocuri zburlite de păr.

Era îmbrăcat în cămașă cu mânecă lungă, de culoare roșie, și, în ciuda căldurii de afară, peste ea purta o vestă tricotată cu anheur, ecosez și umflată, gata să pleznească, peste burta pe care, împreună cu cămașa, o protejau.

Burdihanul descris adineauri, era respectabil ca dimensiune și tindea să scape din strânsoarea hainelor, fiind reținut, se pare, numai de fermitatea curelei din piele, care îi asigura nădragii omului. Nădragii ăștia erau de fapt niște pantaloni

scurți, de culoare orange, atunci când erau curați, ori acum nu era cazul, strâmți pe picior și care se terminau imediat sub genunchi. În picioare purta niște pantofi negri de lac, care păreau cu două-trei numere mai mari, în care parcă se zbenguiau tălpile omului, peste care trăsese niște șosete verzi, care îi acopereau gamba individualului până aproape sub genunchi.

Ceea ce nu era acoperit bine de haine din corpul omului, adică zona genunchilor, gâtul, în vecinătatea gulerului cămășii, și mâinile, la crăpătura manșetelor cămășii, lăsa să se vadă un păr des și cârlionțat, care se străduia parcă să iasă în evidență. Până și pe canturile palmelor și pe degete creștea un păr exploziv și rebel, care îi da omului o alură de sălbatic.

Ei bine, individul descris mai sus, după ce închise cu grijă ușa în urma lui, i se adresă hotărât doctorului:

– Do...do...do...domnule do...do...do...doctor, să...să...să... să trăiți!

– Bună ziua! Intrați, luați loc! Cu ce vă pot ajuta?

– Mă nu..nu..nu..numesc Be..Be..Be..

– Bebe, încercă doctorul să-l ajute.

– Nu! Be...Be...Be...

– Benone...

– Nu! Be...Be...Be...

– Berlusconi!?

– Nu! Be...Be...Beniamin.

– Aaaa! Așa?

– Da. Be...Beniamin Vă...Vă...Vă...

– Văsălie?

– Nu! Vă...Vă...Vă...

– Văduva...

– Nu! Vă...Vă...Deodată, îi făcu semn cu mâna doctorului în sensul să aștepte puțin, după care începu să cânte cursiv:

– Mă numesc Beniamin Vătrai, măăăăi.

Doctorul, mai întâi îl privi uimit, dar descoperind soluția ideală îl încurajă pe om:

– Păi, domule Beniamin Vătrai, dacă atunci când cânti, nu te bâlbâi, spune-mi ce ai de spus pe cântec, ca să ne putem înțelege! Bine? Și Beniamin începu să cânte:

– Domnu' doctor eu sunt prost, dar prost rău, cum n-a mai fost, măăăăi!... (după părerea mea, artificiile astea de final erau menite să-l ajute pe om să-și tragă sufletul, după ce cânta versurile!!!)

– Așa. Și !?

– Și-am venit la dumneavoastră, să mă scăpați de ...

– ...Nevastă?

– ...de năpastăăăă!...

– Păi?!...

– Nevasta mea mă iubește și prea bine mă-ngrijeșteeeee, însă seara, la culcat, îi e greu s-adoarmă-n pat, măăăăi! M-acuză de insomnii și-mi dă niște doctorii, măăăăi! Zice că sforăi în somn și-mi dă pastile să dorm, măăăăi! Cred că au efecte adverse, că...face chestii perverseseeee, cu... mine, la noi în pat, dar parcă sunt ... alt bărbat, măăăăi! Nu știu cum o veni asta, dar nu vreau să-mi las nevastaaaaa, pentru-un lucru fără rost, de-asta mă consider prost, măăăăi! Să rezolv problema noastră am venit la dumneavoastrăăăă! Nu mai spuneți nimănu!... Plătesc, că am bani destui, măăăăi!

Doctorul îi răspunse, luat de val:

– Bineee, bineee, domnuleeeee...Ptiu, drace!...Ce mă apucă, frate?! Uite, domnule Beniamin Vătrai, vă dau aceste pastile. Le luați seara, înainte de culcare și vă garantez că în câteva zile vă vindecați de prostie. Și i-a dat omului aceleași pastile ca și clientului precedent.

– Să-mi iertați întrebarea anostă, dar aș vrea să știu cât costăăăăă?...

– Păi, una peste alta, cu tot cu consultație, opt milioane!

– Ce p...ce p... ce p...

– Vă rog, să fiți cuviincios!

– Ce Paștele mă-sii-i asta, că doar nu-mi schimbați nevastaaa?

– Atâta costă. A doua consultație e gratuită și când terminați pastilele, veniți din nou la mine să vedem cum evoluează boala!

– Bi...bi...bi...bine, do...do...domnu' do...do...doctor!Și apoi, cântând:„Să ne trăiți mult și bine și cu cine vă convineeee!”, părăsi cabinetul, trăgând ușa după el și lăsându-l pe doctor pe gânduri.

La vreo câteva zile după episodul acesta, în timp ce doctorul nostru își făcea planuri de mărire, ucigându-și cum putea mai bine timpul și numărându-și banii obținuți în mod cinstit, pe munca lui și pe prostia altora, auzi, la un moment dat, câteva bătăi hotărâte în ușa cabinetului și instinctiv răspunse:

– Da!Intrați, vă rog!

– Bună ziua, domnule doctor!

– A! Bună ziua, domnule Aristotel!

– Mormoloc!

– D-le Mormoloc, bineînțeles... Ce vânt vă aduce din nou pe la mine?

– Poate, ce... vânturi, mă aduc. Sau ceva așijderea, mai bine zis.

– Ce mai faceți? Sunteți bine? Vă mai...doare... ceva?

– Mulțumesc de întrebare. Nu mă mai doare nimic și sigur nu mă mai simt ...prost. Sunt bucuros, domnule doctor! M-am deșteptat. Numai din patru pastile. E o minune!

– Cum s-a-ntâmplat?

– Am luat eu prima pastilă și m-a luat o forfotă prin mațe, m-a atacat o diaree nemiloasă, însoțită de prietenele ei vântoasele, de am stat, după aia, aproape o oră pe veceu.

– Așa și?...

– Păi, aici cum stăteam eu singur, ca împăratul, și nu prea aveam ce face, am început să mă gândesc, dacă nu cumva ma-ți înșelat și dumneavoastră, așa cum mi se întâmplă de obicei și cu banii. Am luat eu un carnețel și mi-am notat pe la ce oră mi-am luat pastila, ca să văd în cât timp își face efectul. Mi-am notat, ca să nu uit, că am luat pastila, după ce i-am dat unui vecin 3 milioane cu împrumut. A doua zi, m-am pomenit cu vecinul acesta la ușă, cam pe la aceeași oră, că-mi mai cere încă trei milioane. I-am dat și imediat după asta, am luat și a doua pastilă și am notat pe carnețel. De data asta am stat patru ore la veceu, că se adunaseră la mine în burtă toate furtunile toate cascadele și toți musonii, mă gândeam că, gata, mă evacuez singur pe partea ailaltă. A treia zi, la aceeași oră, vine iar vecinul să-i mai dau trei milioane. I-am dat, mi-am luat pastila a treia, mi-am notat și, tuști în toaletă. Și dă-i și... tușește și dă-i și scrie, și dă-i și golește, și dă-i...Tactica cavaleriei rusticacane... cascada Neiaura...ce mai, cinci ore am stat pe budă. La un moment dat, mă gândisem să mă opresc, dar cum să renunț la medicamente, când am dat o groază de bani pe ele. Pe partea ailaltă, mă gândeam că trebuie să ies și din veceu, că trebuia să merg la muncă, să fac bani, că intram în faliment și nu mai aveam ce să-i dau lui vecinu'. Apropo de vecinul, a patra zi a venit din nou la mine și mi-a cerut trei milioane. Zice: „Bă, vecine, uite, știu că ți-am mai cerut și ieri niște bani, 3 milioane, dar mai dă-mi și azi trei milioane și rămâne să--ți dau înapoi șase milioane!” „Doișpe, îi răspund eu.” „Ba nu, bă, șase! Încearcă el” „Nu vecine, îi spun eu, doișpe, că de patru zile îmi tot ceri câte 3 milioane pe fiعة zi.” Și, poc, scot carnetul, cam mototolit, e-adevărat și oțârică murdar și i-l

bag sub nas vecinului. Cum l-a văzut cum a început să strâmbe din nas. Cred că prinsese miros de veceu. Zice „bă, vecine, ai dreptate! Ce s-a întâmplat cu matale, că te-ai făcut mai deștept dintr-o dată?” Ei, și atunci i-am povestit de matale și de pastilele pe care mi le-ai dat. El atunci mi-a spus că m-ai înșelat, că mi-ai dat pastile degeaba, că după părerea lui mai bine rămâneam prost... Dar eu i-am spus: „măi vecine, păi, dacă nu luam eu pastilele și nu mă goleam de rahat, te mai miroseam eu pe matale?” A tăcut mîlc, mi-a adus toți banii și de atunci nimeni nu mai încearcă să mă înșele. Vezi matale, eu, pe budă acolo singur, am ajuns la concluzia, că dacă îți notezi tot ce dai, pe hîrtie, e mai greu să te înșele cineva. Acum, domnule doctor, aș mai avea o problemă.

– Care anume?

– Păi, vedeți, dumneavoastră mi-ați dat opt pastile, din care eu am luat numai patru și m-am lecut. M-am gândit, că nu mai am ce mai face cu ele și așa că vi le-am adus înapoi și să-mi dați pe ele patru milioane

– Păi, de ce?

– Păi, dacă m-am vindecat.

– Ba, ai devenit chiar deștept, după câte văd. Dar eu vă spun să le țineți acolo, că tot le-ați plătit, că nu se știe niciodată! Dacă vă ia din nou vreo criză?...Așa, la nevoie, iei imediat pastila și... ți-ai revenit. Păi, nu?

– Ba da, domnule doctor. O să le păstrez, pentru orice eventualitate.

– Dacă vreți, vă mai dau...

– A, nu merci! Îmi ajunge!... să trăiți!... la revedere!... și a ieșit în viteză, de parcă îl mânau toți dracii.

Doctorul nostru, rămas singur din nou, începuse să se gândească, dacă nu cumva greșește medicația, caz în care, riscă să rămână fără clienți, când auzi

din nou bătăi în ușa cabinetului și îi strigă celui de afară să intre.

În cabinet, năvăli atunci individul cu ochelari fumurii, cu rame de baga și așa, nitam-nisam, începu să cânte, adăugând după versuri „măi, măi”, „of, of” și altele, în funcție de ce simțise el, la momentul când i se întâmplase, ceea ce urma să povestească acum:

– Am venit, cum am vorbit.

Pastilele-am isprăvit, măăăă!...

Și cred că m-am vindecat...

Să vă spun cum s-a-ntâmplat, măăăă!...

Întâi am fost supărat,

Crezui că m-ați înșelat, of, oooooof!...

Că n-aveau nici un efect,

Nu mă făceau mai deștept, of, oooooof!...

Foaie verde bălărie,

Și-am dat și-ntr-o diarie, of, of și aoleu, măăăă!

De mă apuca și-n somn

Și nu mai puteam să dorm, of, oooooof!...

Și într-o noapte ca asta,

Când mă visam cu nevasta, măi, măăă!...

Că îi făceam... vorba aia,

Mă plezni pântecăraia, of, oooooof!...

Așa tare m-a pleznit

Că pe loc m-am și trezit, of, oooof!...

Și când fugeam spre veceu

Văzui că ăla nu-s eu, of, of, of și aoleu, măăăă!

Neveste- mi-i făcea felu'

Nu eu, ci vecinul Nelu, of, of, of, of, măicuță mooor, măăă!

Fără să-mi mai golesc mațul

M-apuca să-i bat cu lanțul, măi, măăăă!...

I-am bătut, m-am răcorit

Și de ea m-am despărțit, măi, măăă!...

Cu mine m-am împăcat

Și dorm liniștit în pat, măi, măăă!...

De-asta azi vă mulțumesc

Sănătate vă doresc, măi, măăă!...

C-ai făcut ce mi-ai zis mie:

M-ai vindecat de prostie, măi, măăă!...

MANTAUA LUI GOGOL

– Bravo, neică! Ți zise doctorul, mă bucur că te simți atât de bine! Vezi? Asta este metoda mea: să te fac să te vindeci singur! Să ne vedem cu bine, domnule Benjamin Vătrai!

Ochelaristul îl salută scurt, militărește și plecă glonț din cabinet, fredonând vesel: „M-am vindecat de prostie, m-am vindecat de prostieeeee!...” Bag seamă, că acum era omul în convalescență!

După episoadele astea două, i s-a dus vestea în toată zona doctorului minune. Om destoinic și generos, acesta și-a vindecat mai întâi pacienții din comuna în care lucra, după aceea și pe cei din localitățile învecinate și, mai apoi, din tot județul, prin metoda descrisă mai sus sau prin altele similare. Gurile rele spun, că au venit la el tot felul de oameni, din toată țara, unii fățiș, alții incognito. Deh, oameni cu ștaif, cu pretenții... Pe toți i-a vindecat doctorul nostru. Acuma, eu, dacă mai aflu de vreunul mai interesant, sigur vin și vă povestesc, cum l-a vindecat și pe el doctorul.

UMOR

Nik OPRITA



STROFE DESPRE: PULA

* stațiune pe coasta Dalmației

** monedă națională a BAotswanaei

*

După datina cea nouă
Pregătiți pantofi și ghete

Vă voi scrie mesaj vouă:
VEDI PULA*, măi băiete!

*

Nicolae, sfântul – moș
Trimite daruri pe coș
Blocul nostru n-are scula
Deci, primești poze cu PULA*

*

Pișicher cum e din fire
La NICOLAE cel sfânt
Totu-i sub acoperire
(Chiar valuta-i** sub veșmânt).

*

Când o fi de-oi investi
Nu voi sta a mă gândi
Voi risca 'tui pomana
Și-mi bag „pula”*** în
BOTSWANA

N.B.**

În BOTSWANA, ca valută
Pula** e sută la sută
Dar, la noi, în uniune
Este, doar diviziune.

OFERTĂ

De ar fi să-mi fac pomana
V-aș trimite în BOTSWANA
Monedă** de n-ați avea
V-aș oferi-o pe a mea.

BAHICE

1.

După chef, strămoșii daci
Se țineau doar de araci
Azi, noi, purtători de gaci¹
Ne ținem de bulumaci²

2.

Burebista, rege dac
A luat vița de pe-arac
Urmașii, ca neamuri rele
Fac azi vin, doar din surcele.

3.

Între noi, azi, nu-i nici un as
Nici măcar Frățilă Lică
Suntem toți pe-același pas
Când suntem „la una mică”.

POANTE, DE VÂNZARE, GRATUIT

La defunct incinerat

Aici, s-ar fi odihnit
Un artist, dar ce păcat
Cei ce-n viață l-au „pârlit”
Acum, l-au incinerat.

Unui veșnic rătăcit

Ici, sub piatra de mormânt
Zace-acum un mare fraier
Pe pământ a fost „în aer”
Iar, acuma-i... în pământ.

La un veteran fumător

Să vezi, omul cum și-o face
Când fumează din chiștoace:
A scăpat, pe front, de tun
Și-a fos ucis de tutun.

Morala:

N-duce ghiuleaua
Ce-duce luleaua.

La un „decedat auto”

Pe un mijloc de transport
N-o să mă mai sui nici mort
Deci, când e să mă-ngropați
Mă „duceți” cu cai mascați.

Un oarecare

Cu nevasta, la sfârșit
Eu șocat c-o să fiu chit:
Ea mi-a mâncat zilele,
Eu i-am băut chilele.

La un marinar

Cei ce strigau „om la apă”
Văzând pe gropar că sapă
I-au strigat, ca să priceapă:
„Om la groapă”.

La un aviator

De la doișpe kilometri
Și pe ploaie și pe vânt
El coboară la doi metri
Sub pământ.

La un ministru

Aici, este-nmormântat
Un ministru de-legat
Care-acuma, efectiv
E „ascuns”, definitiv.

¹ Stîlp de lemn

² Nădragi

Mihai Hafia TRAISTA



DESPRE O UN OM ȘI ȚARA LUI

(poveste de adormit urmașii)

Motto:

*«Trezește-te din basme, brav
popor
Și înlătură-ți gunoiul din
tezaur,
Hai strigă răspicat: Mi-e dor,
Mi-e atât de dor, de-o Epocă
de Aur...»*

A fost odată ca-n povești. A fost ca niciodată, din rude mari... Nu, nu, nu!... Astfel începe «Luceafărul», nu vreau să fiu acuzat de... (haideti să-l lăsăm în pace pe domnul Ponta).

Povestea noastră este despre un om și începe așa:

A fost odată un om, care era în pom, pomul era în aer, iar aerul era poluat de S. A. P. A. (surse artificiale de poluare a aerului) și

omului nostru nici că-i venea să creadă ce-i povesteau bătrânii, că odată, demult țara lui era numită «Plai de dor» și era condusă de dinastia Escilor.

De ...Escu I de Scornicești, de ...Escu al II-lea de Kremlin, de ...Escu al III-lea de peste Prut, de ...Escu al IV-lea de Murfatlar și așa mai departe și de un mare divan de cioco(i)flenderi care iubeau «Plaiul de dor» în dorul lelii.

Nu putea să creadă nici în ruptul capului că pe vremuri, în țara lui nu creșteau prin poieni peturi de plastic, cutii de bere și de băuturi răcoritoare, nici pungi multicolore și tot soiul de caserole, nici borcane și cartoane, nici lădițe și ambalaje, iar de pampersi și tampoane nu putea fi nici vorbă...

Râurile duceau la vale cântecul buciului și dorul oierilor nu ca și acum tuburi de spray, bocanci uzați, haine rupte și sticle goale...

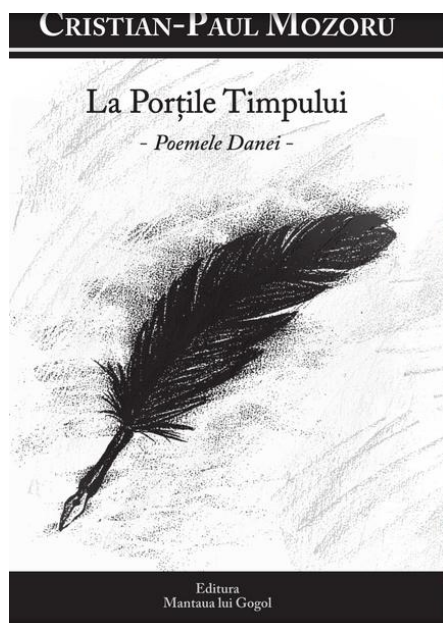
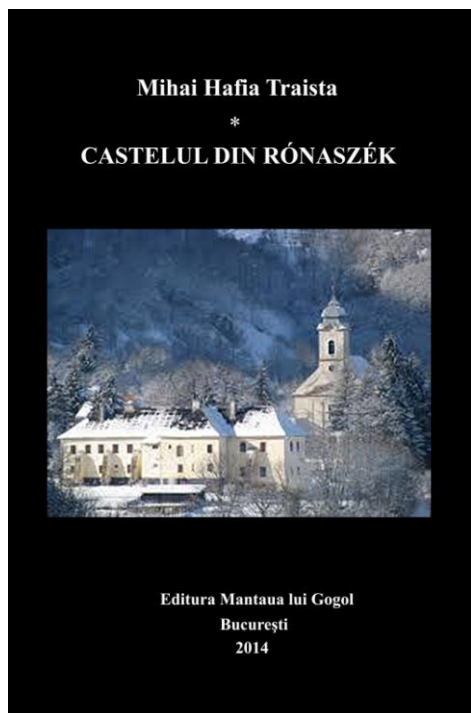
Cum să creadă el că pe vremuri în țara lui «Erau codri verzi de brad și câmpuri de mătase», iar prin poieni creșteau flori de câmp, zburau fluturi și pășteau iarba inrourată cerbii și căprioarele?...

La fel nu putea să creadă că în țara lui creșteau lanuri mari de grâu și că acestea aveau un sistem de irigare foarte bine pus la punct.

Nu putea să creadă că țara lui cândva avea mari combinate, fabrici, uzine, tot felul de exploatare și o clasă muncitoare...

Cum putea să creadă că țara lui avea și o flotă?...

Dar poate că toate astea nu-s decât povești...



În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate sub semnătura proprie.

Materialele se trimit numai în format electronic, cu diacritice. Corectura nu se face la redacție.

Revista se difuzează direct prin redacție în sistem ramburs.

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Măgurei, nr. 1-5, bl. D1, sc A, et. 2, ap. 47, sect 5, București
Telefoane: 0730963670 / 0761124607
E-mail: mantauluigogol@gmail.com